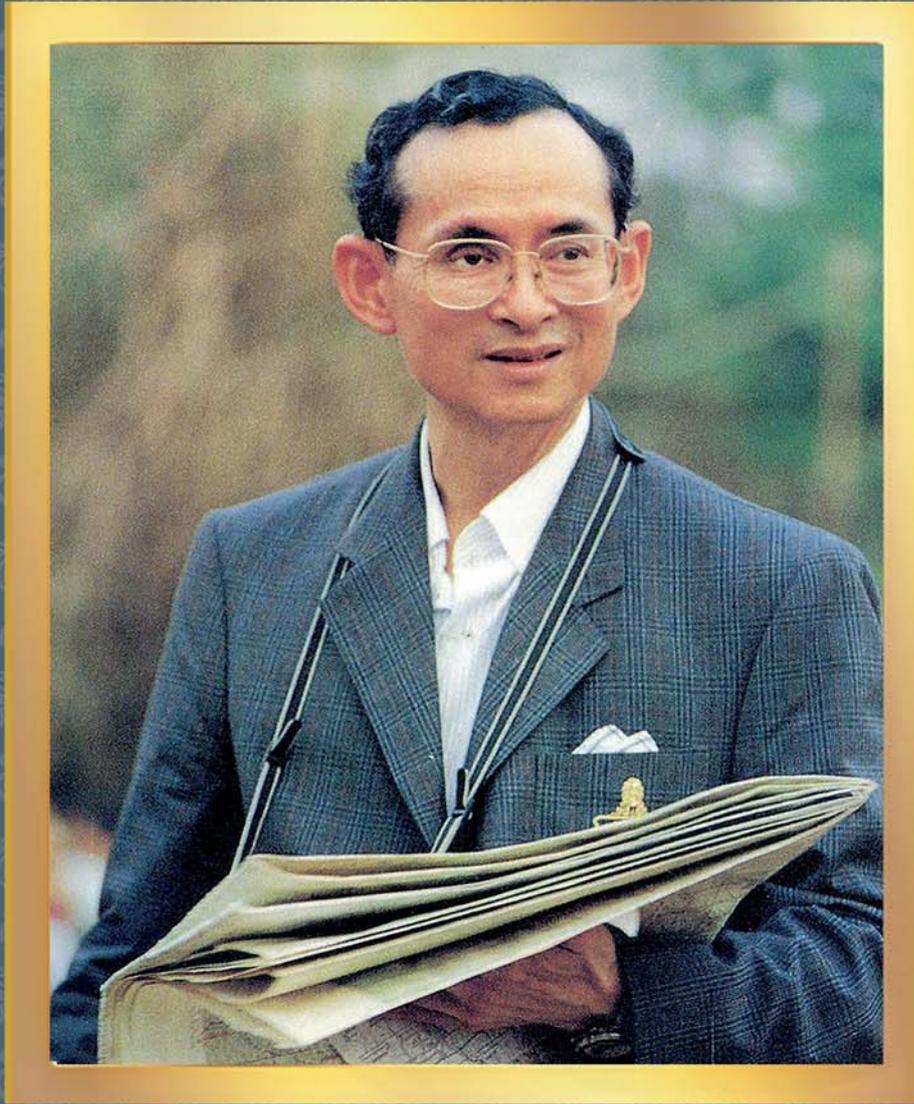

รายงาน
ประจำปี 2559
มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สองพระหัตถ์ปิดป้องผองสิ่งร้าย
สองพระบาทยาตรทุกที่ที่ไทยทุกซ
ขอน้อมนำพระราชดำริมาสานต่อ
คำสอนและพระกรุณาศำอนันต์

สองพระเนตรมุ่งหมายไทยเป็นสุข
หนึ่งพระทัยปลอบปลุกใจไทยนิรันดร
“เทิดด้วยทำ” ทำเพื่อ “พ่อ” ขอดั่งมั่น
ตราบชั่วกลับบ่จารไว้ในแผ่นดิน

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า
คณะกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

(นางสาวรัชณี ศรีบุญเที่ยง ผู้ประพันธ์)

ทรงชื่นชมการจัดประกวดการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน
ตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะที่ชาวบ้านใช้แผนที่
ในการวางแผนและจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
24 เมษายน 2551 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

ทรงชื่นชมที่ชุมชนใช้วิธีง่ายๆลงมือปฏิบัติจนเข้าใจ
ในแนวพระราชดำริ และทรงมีพระราชประสงค์ให้มีการขยายผล
เป็นเครือข่ายการทำงานของชุมชนที่บริหารจัดการน้ำเป็น

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
2 กุมภาพันธ์ 2552 ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนที่มีแบบอย่างความสำเร็จแล้ว
หากจะขยายผลให้ค้ำถึงพื้นที่ ลังคม ภูมิภาค ให้มีการปรับตัวตลอด
นำไปสรุปให้เรียบง่ายเหมาะสมกับพื้นที่และดึงให้ชุมชนมาทำงานร่วมด้วย
ต้องเรียนจากชาวบ้านไปด้วยไม่ควรใช้ความสำเร็จเป็นทฤษฎี
แล้วปฏิบัติตามความเคยชิน คิดว่าถูกต้องนำไปใช้โดยไม่ปรับแก้
ก็จะพัฒนาชุมชนไม่สำเร็จ เมื่อพัฒนาชุมชนแล้วบางส่วนก็จำเป็นต้อง
เปลี่ยนแปลงชุมชนด้วย ไม่ให้กลับมาทำในส่วนที่ไม่ดีเสียหายอีก

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

30 กรกฎาคม 2553 ณ ห้องประชุมชั้น 14

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

การจัดการน้ำชุมชนนั้นเห็นความสำเร็จในบางชุมชนแล้ว
ให้ชุมชนชาวบ้านที่มีความรู้ ประสบความสำเร็จ มีประสบการณ์
จัดการและพัฒนาน้ำในพื้นที่ มาช่วยกันขยายผลไปยังชุมชนอื่น ...

การศึกษาพัฒนาเรื่องน้ำต้องใช้งบประมาณมาก ปัญหาการ

การใช้ที่ดินป่าต้นน้ำเกี่ยวโยงกันหมด ให้ศึกษาและ

พัฒนาโครงการตัวอย่างในพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จ

สรุปทางแก้ไขได้แล้วจึงขยายผล

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

25 กรกฎาคม 2554

ห้องประชุมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ชั้น 14 อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นางสนิท ทิพย์นางรอง
ราษฎรชุมชนบ้านลิ้มทอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานถ้วยรางวัลชนะเลิศ
การประกวดการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

วันที่ 27 มีนาคม 2557

ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระราชทานพระราชวโรกาสให้กลุ่มเยาวชน

จากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานโล่รางวัลชนะเลิศ

โครงการพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. 2557

วันที่ 12 มกราคม 2559

ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิชัยพัฒนา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
พระราชทานพระราชวโรกาสให้กลุ่มเยาวชน
จากโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์
เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท รับพระราชทานโล่รางวัลชนะเลิศ
โครงการพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. 2558

วันที่ 10 ธันวาคม 2559

ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิชัยพัฒนา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงเป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ.2560
ของมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันที่ 10 ธันวาคม 2559

ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิชัยพัฒนา

พระนามและรายนามคณะกรรมการ

มูลนิธิร็อกกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

1. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	องค์ประธานกิตติมศักดิ์
2. นายสุเมธ ตันติเวชกุล	ประธานกรรมการ
3. นายจिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการ
4. ศาสตราจารย์เกษม จันทรแก้ว	กรรมการ
5. ศาสตราจารย์ไพรัช ธีชัยพงษ์	กรรมการ
6. นายวีระ วงศ์แสงนาค	กรรมการ
7. นายชูชาติ ฉุยกลม	กรรมการ
8. นายเทอดศักดิ์ บุญขจร	กรรมการ
9. นายศิวะพร ทรรทรานนท์	กรรมการและเหรัญญิก
10. นางสาววิลาวรรณ วนดุรงค์วรรณ	กรรมการและรองเหรัญญิก
11. นายรอยล จิตรดอน	กรรมการและเลขาธิการ
12. นางรอยบุญ รัศมีเทศ	กรรมการและรองเลขาธิการ

ผู้ตรวจสอบภายใน

นางเพชรรัตน์ นนทิสกุล

ผู้สอบบัญชี

รายชื่อกรรมการแถวนี้จากซ้ายไปขวา

นายวีระ วงศ์แสงนาค นายเทอดศักดิ์ บุญขจร ศาสตราจารย์ไพรัช ธีชัยพงษ์
 ศาสตราจารย์เกษม จันทรแก้ว นายจिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา นายชูชาติ ฉุยกลม
 นายศิวะพร ทรรทรานนท์

รายชื่อกรรมการแถวนี้จากซ้ายไปขวา

นางสาววิลาวรรณ วนดุรงค์วรรณ นายรอยล จิตรดอน นายสุเมธ ตันติเวชกุล
 นางรอยบุญ รัศมีเทศ

สารจากประธานกรรมการ

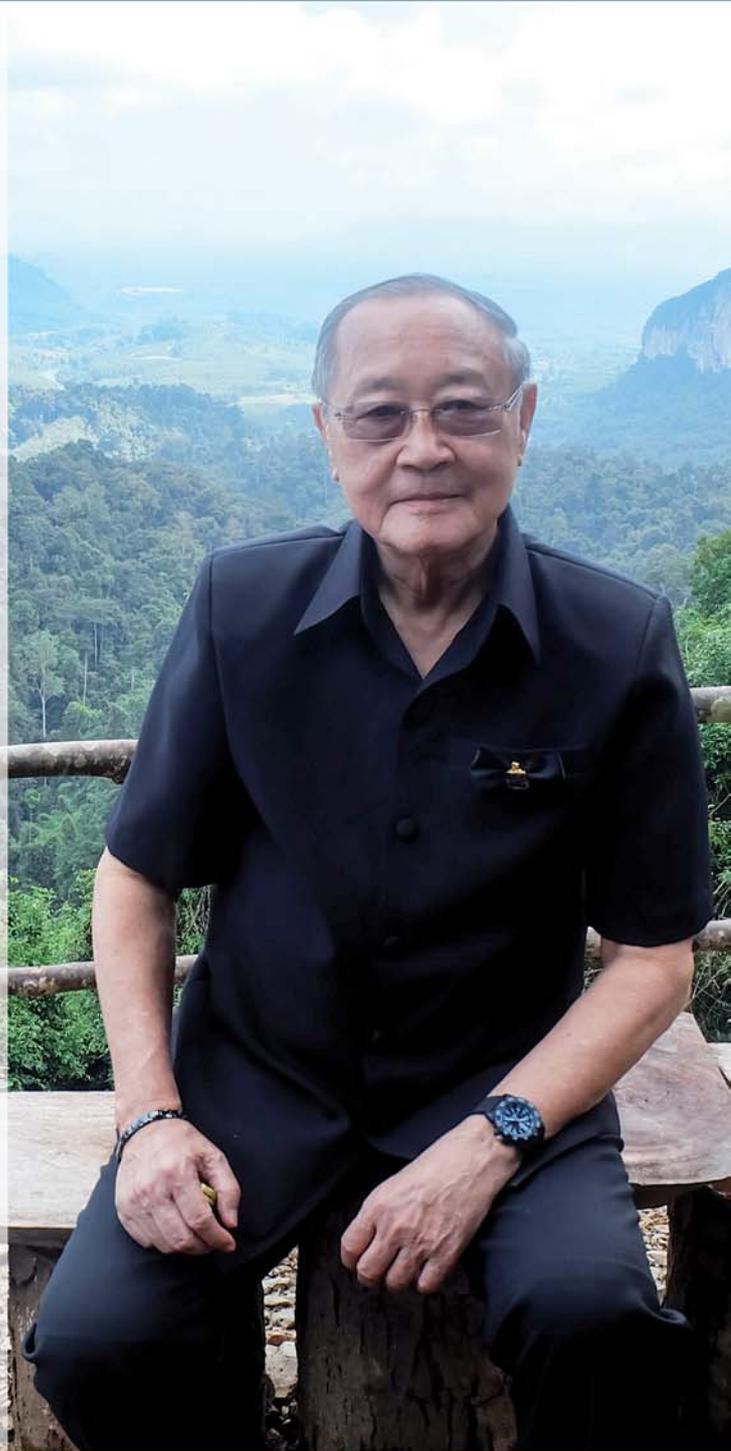
คำว่า “**เกิดด้วยทำ**” เป็นคำที่สื่อความหมายและให้ภาพชัดเจนในการน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาสู่การปฏิบัติ เพื่อเกิดพระเกียรติและน้อมเกล้าฯ แสดงกตัญญูต่ากษัตริย์ได้อย่างดีที่สุด

การดำเนินงานของมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เน้นการทำงานแบบ “**เกิดด้วยทำ**” คือ การทำงานด้วยความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา สร้างตัวอย่างความสำเร็จ เพื่อเป็นต้นแบบแล้วขยายผลสู่ชุมชนอื่น

ตัวอย่างของความสำเร็จในปี 2559 เรามีชุมชนแกนนำถึง 60 ชุมชน ปัจจุบัน เครือข่ายชุมชนแกนนำของเราสามารถขยายผลการดำเนินงานได้ถึง 932 หมู่บ้าน เราช่วยลดอุทกภัยและภัยแล้งให้กับชุมชนได้ 63,716 ครัวเรือน คิดเป็นพื้นที่ 305,328 ไร่ และได้ทำให้เกิดปริมาณน้ำสำรองได้ถึง 11 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มผลิตผลเกษตรฤดูแล้งได้ถึง 733 ล้านบาท ใน 18,418 ครัวเรือน

ความสำเร็จต่างๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนชุมชนหรือครัวเรือนทั้งหมดภายในประเทศแล้วอาจพบว่าการดำเนินงานของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ เป็นเพียงเศษเสี้ยวหนึ่งเท่านั้น ปัจจุบันเรามีภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่พร้อมจะเดินร่วมทางเป็นเครือข่ายของเราอย่างต่อเนื่อง อาทิ กองทัพบก สภาเกษตรกรแห่งชาติ มหาวิทยาลัย โรงเรียน มูลนิธิ บริษัทเอกชน

งาน “**เกิดด้วยทำ**” เรากำลังเริ่มต้นด้วยรากฐานที่มั่นคงและเป็นที่น่ายินดีที่เยาวชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานกับเรามากขึ้น เด็กรุ่นใหม่ได้นำความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ตนเองประสานร่วมกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมนับถือเป็นสัญญาณที่ดี

สุเมธ ตันติเวชกุล

ประธานกรรมการ

มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

01

แนะนำมูลนิธิ

05

บทบาทหน้าที่

11

ผลงานเด่น

25

ผลการดำเนินงานปี 2559

32

แผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณปี 2560

48

ภาคผนวก

1

แนะนำมูลนิธิ

ด้วยพระวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พระองค์จึงได้พระราชทานพระราชดำริในเรื่องดังกล่าวแก่ Massachusetts Institute of Technology (สถาบัน MIT) เพื่อการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในการพัฒนากลไกรวบรวมข้อมูลและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดการกับปัญหาด้านทรัพยากรน้ำตั้งแต่ปี 2539

ในปี 2541 หน่วยปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูง ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ดำเนินงาน “โครงการระบบเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งประเทศไทย” ได้พัฒนาระบบสารสนเทศเชื่อมต่อและเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมดจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วสำเนากระจายข้อมูลกลับไปให้หน่วยงานต่างๆ ได้ใช้ข้อมูลร่วมกัน ประกอบการตัดสินใจการดำเนินงาน โดยมีองคมนตรี เชาวัน ภูศีลวันต์ เป็นประธานโครงการฯ และได้นำข้อมูลทรัพยากรน้ำกราบบังคมทูลทราบบฝ่าละอองธุลีพระบาทเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการดังกล่าวข้างต้นมีความต่อเนื่อง สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กรมชลประทาน และสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร จึงได้ลงนามร่วมกัน จัดตั้ง “สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร” ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นสถาบันวิจัยและพัฒนาในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตรโดยเฉพาะ โดยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาพัฒนาการจัดการสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำและการเกษตร และพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจดำเนินงาน รวมทั้งวางแผนงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการเกษตรของประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องเร่งด่วน อาทิ ภัยแล้ง และน้ำท่วม ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้ข้อมูลติดตามวางแผน และบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตรได้ดำเนินการมาจนถึงวันที่ 27 ธันวาคม 2551 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตรา “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551” จัดตั้ง สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ขึ้นเป็นองค์การมหาชน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 125 ตอน 138 ก เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 เป็นต้นไป โดยมีนายสุเมธ ตันติเวชกุล เป็นประธานกรรมการบริหารสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (หรือ สสนก.) คนแรกและดำรงตำแหน่ง

ครบ 70 ปี จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการ กิตติมศักดิ์ รับผิดชอบดูแลงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริมาอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริมีความต่อเนื่องและเพื่อให้การทำงานมีความคล่องตัว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงได้พระราชทานพระราชดำริในการจัดตั้งมูลนิธิ เพื่อสนองพระราชดำริเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ โดยให้มูลนิธิดังกล่าวประสานการทำงานร่วมกับ สสนก. และหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 นายสุเมธ ตันติเวชกุล ได้จัดทำคำขอจัดตั้งมูลนิธิ ภายใต้ชื่อว่า “มูลนิธิน้ำตามแนวพระราชดำริ” และในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้โปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อมูลนิธิว่า “มูลนิธิอุทกพัฒน์” พร้อมตราประจำมูลนิธิฯ และพระราชทานพระมหากุณาคิคุณ ให้มูลนิธิฯ อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมทั้งพระราชทานเงินขวัญถุงเป็นทุนประเดิมสำหรับก่อตั้งมูลนิธิ จำนวน 84,000,000 บาท พร้อมดอกผล จำนวน 1,910,000 บาท รวมเป็นเงิน 85,910,000 บาท ทั้งนี้ เงินดังกล่าวเป็นเงินที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเงินจำนวน 84,000,000 บาท เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 และเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2555 นาย

ทะเบียนกรุงเทพมหานคร ได้ออกใบสำคัญจดทะเบียนจัดตั้ง “มูลนิธิอุทกพัฒนา ในพระบรมราชูปถัมภ์” เลขทะเบียนลำดับที่ กท 2182

ด้วยเหตุนี้ การดำเนินงานของมูลนิธิอุทกพัฒนาฯ จึงไม่ใช่งานที่เริ่มทำใหม่ หากแต่เป็นงานต่อเนื่อง เพื่อสานต่อพระราชดำริด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ คำนึงความสุข ความอุดมสมบูรณ์ และความยั่งยืนในการมีน้ำอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ตลอดจนบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งให้แก่ประชาชนชาวไทยโดยทั่วกัน

ตราสัญลักษณ์

วัตถุประสงค์

มูลนิธิอุทกพัฒนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) ดำเนินงานตามพระราชประสงค์
- 2) ส่งเสริม สนับสนุน การรวบรวมและจัดทำข้อมูลความรู้เรื่องน้ำ และเผยแพร่เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน งานวิจัยและพัฒนาสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 4) ส่งเสริม สนับสนุนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ
- 5) เพื่อดำเนินการหรือร่วมมือกับองค์กรกุศลเพื่อการกุศล และองค์การสาธารณประโยชน์เพื่อสาธารณประโยชน์
- 6) ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

ชื่อของมูลนิธิ “อุทกพัฒนา” มาจากการนำคำสองคำ คือคำว่า “อุทก” แปลว่า “น้ำ” และ “พัฒนา” จากคำว่า “พัฒนา” มารวมกัน มีความหมายว่า มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเรื่องนี้

ตราสัญลักษณ์ของมูลนิธิ เป็นรูปพระพิรุณ เทวดาแห่งน้ำ เทวดาแห่งฝน ก้าวเดินอยู่บนก้อนเมฆเหนือผืนน้ำ ที่ก้อนเมฆและผืนน้ำ ซึ่งหมายถึง วงจรของน้ำ มีลายน้ำเลข 01 หมายถึง ระบบเลขฐานสอง พื้นฐานการทำงานของคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องน้ำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของท้องถิ่นและของประเทศ ทั้งด้านซ้ายและด้านขวาของพระพิรุณมีดอกบัว หมายถึง ความบริสุทธิ์สะอาดของน้ำและความเป็นมงคลแห่งชีวิต ภาพทั้งหมดนี้อยู่ภายในกรอบรูปหยดน้ำใส ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฏ เครื่องทรงของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน และเมื่อนำเลข 9 ในพระมหาพิชัยมงกุฏ รวมกับเลข 01 ที่ก้อนเมฆและผืนน้ำ จะเป็นเลข 901 คือหมายเลขแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

จากพระราชดำริสู่มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

2555
ก่อตั้ง
มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
15 กุมภาพันธ์ 2555 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ
มูลนิธิอุทกพัฒน์ แลทุนเริ่มต้นสำหรับก่อตั้งมูลนิธิจำนวน 84 ล้านบาท

การจัดการน้ำชุมชน เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง
น้ำท่วมในพื้นที่นอกเขตชลประทาน
โดยชุมชนอย่างยั่งยืน 84 แห่ง

27 ธันวาคม 2551 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

- โครงการเครือข่ายปฏิบัติการน้ำชุมชน
- โครงการค่ายปฏิบัติการพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ
- Village That Learns and Earns Community Network for Community Water Resource Management

สร้างแม่ข่ายการจัดการ
ทรัพยากรน้ำชุมชน ด้วย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จัดประกวดการจัดการทรัพยากร
น้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ
เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องใน
โอกาสมหามงคลเฉลิม
พระชนมพรรษา 80 พรรษา
5 ธันวาคม 2550

ดำเนินโครงการจัดการน้ำชุมชน
ร่วมกับภาคเอกชน เช่น
Coca-Cola, SCG, PTT

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานพระราชดำริ
ให้สถาบัน MIT เข้ามามีส่วนร่วม
วางแผนพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับ
สำนักงาน กปร. และ สกว.

เริ่มพัฒนา ระบบเครือข่ายเพื่อ
การจัดการทรัพยากรน้ำแห่ง
ประเทศไทยในพระราชดำริ

16 มกราคม 2547
จัดตั้งสถาบันสารสนเทศ
ทรัพยากรน้ำและการเกษตร
ขึ้นภายใต้ สกว. กระทรวง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2

บทบาทหน้าที่

ตามข้อบังคับของมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ระบุความหมายของตราสัญลักษณ์ไว้ คือ น้ำเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของชีวิต จำเป็นต้องให้ทุกภาคส่วนร่วมกันในการบริหารและพัฒนา ซึ่งหากจะทำได้ก็ต้องมีข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจเรื่องน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำ ทั้งความสำเร็จ ความรู้ เทคนิค ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้ทรงศึกษา ค้นคว้า พัฒนา และทดลอง เรื่องน้ำมาโดยตลอดนับตั้งแต่ทรงครองสิริราชสมบัติ และทรงห่วงใยสถานการณ์น้ำที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จำเป็นต้องนำมาบันทึก รวบรวม และเผยแพร่ให้ประชาชนใช้เป็นหลักในการแก้ไข พัฒนา บริหารน้ำของท้องถิ่น และของประเทศต่อไป

คณะกรรมการมูลนิธิฯ ได้น้อมนำ หลักการทรงงาน และ พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ การคิด Macro ทำ Micro, การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ, การจัดการน้ำชุมชน และทฤษฎีใหม่ ผสมกับวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ จัดทำเป็นกรอบการดำเนินงานของมูลนิธิฯ 3 ด้าน ยึดตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ได้ดังนี้

- 1) **เข้าใจ** เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การจัดทำข้อมูลความสำเร็จ ความรู้ เทคนิค เรื่องน้ำ และเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- 2) **เข้าถึง** เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ที่เหมาะสมกับภูมิสังคม โดยนำความรู้มาปฏิบัติจนเห็นผลสำเร็จ
- 3) **พัฒนา** หมายถึง สนับสนุนให้เกิดและขยายผลเครือข่ายบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ

เข้าใจ

ข้อมูล ข้อเท็จจริง
องค์ความรู้
ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตัวอย่างและแบบอย่าง
ความสำเร็จถ่ายทอด
และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เข้าถึง

วิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข
ทำงานอย่างมีส่วนร่วม
วิจัยเชิงปฏิบัติการใน
กลุ่มตัวอย่าง

พัฒนา

นำแผนงานสู่การปฏิบัติ
ประเมินและติดตาม
ขยายผลเครือข่ายการ
จัดการทรัพยากรน้ำชุมชน
ตามแนวพระราชดำริ

การดำเนินงานของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ให้ความสำคัญไปที่ชุมชนโดยตรง และตรงกับการพัฒนาแนวใหม่ คือ ชุมชนเป็นตัวตั้งให้เกิดการรวมกลุ่ม ซึ่งที่ผ่านมา ได้สร้างการรวมกลุ่มให้เกิดการดำเนินงานของชุมชนที่ไม่เหมือนใคร คือ เริ่มจากการประกวดการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เป็นเครื่องมือให้เกิดการรวมกลุ่ม จากชุมชนที่ไม่เคยรู้จักกัน บางแห่งทะเลาะกันมาก่อน แต่พร้อมเรื่องการจัดการน้ำชุมชนของตน เกิดการพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ ชุมชนใครทำอะไร สำเร็จอย่างไร จนกลายเป็นเพื่อนกัน ใครมีอะไรก็เอามาฝากกัน แลกเปลี่ยนผลผลิต ใครเดินทางผ่านไปไหนก็แวะเยี่ยมเยียนกัน ซึ่งกว่า 5 ปี ขยายผลเครือข่ายชุมชนกว่า 200 ชุมชนทั่วประเทศ และสามารถใช้นโยบายนี้สอนหน่วยงานราชการในทางอ้อม อีกทั้งชุมชนเกิดความภาคภูมิใจว่า เป็นผู้นำในการประชุมคิด ทำ ตัดสินใจโดยชุมชนเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วม ซึ่งตรงกับพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “...ให้ประชาชนเป็นครูเรา นะ อย่าไปเป็นครูประชาชน...”

ประกวดการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ไม่ได้มุ่งเน้นการแข่งขันชิงรางวัล แต่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อรวบรวมองค์ความรู้สำคัญของแต่ละชุมชนที่เข้าร่วมประกวด นับเป็นจุดเริ่มต้นที่นำประสบการณ์และความรู้ในการจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บทสัมภาษณ์

พลเอก เฉล้มชัย สิริสาक ผู้บัญชาการทหารบก

กองทัพบก ได้สนองพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ รวมทั้งได้ปฏิบัติภารกิจในด้านการพัฒนาประเทศ และการให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างต่อเนื่อง ดังคำขวัญของกองทัพบกที่ว่า “เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กองทัพบก ได้รับเกียรติจากมูลนิธิอุทกพัฒนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้เป็นหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสารสนเทศ รวมทั้งการสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการน้ำชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในเรื่อง การปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำทั่วประเทศ ทั้งนี้ มุ่งหวังเพียงเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั่วทุกภูมิภาคที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ อาทิ ประสบอุทกภัย และประสบภัยแล้งที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

สำหรับในปี 2559 กองทัพบก ได้ดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง รวมทั้งการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริร่วมกับมูลนิธิอุทกพัฒนาฯ รวมทั้งสิ้น 57 โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ 21 จังหวัด รวมถึงได้ประสานกับมูลนิธิอุทกพัฒนาฯ ในการกำหนดกรอบแนวทาง หรือแผนงานในการดำเนินการในปี 2560 และปีต่อไปอย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติงานร่วมกับมูลนิธิอุทกพัฒนาฯ เป็นไปด้วยความราบรื่น ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง สามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วม และน้ำแล้งในพื้นที่ รวมถึงเกิดการทำงานร่วมกันในลักษณะการบูรณาการความร่วมมือต่อกันกับองค์การบริหารส่วนตำบล และเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ ซึ่งจะสามารถวิเคราะห์ปัญหา และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้ประชาชนได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องน้ำได้อย่างเป็นระบบ และยั่งยืนตลอดไป

บทสัมภาษณ์

นายพิทักษ์ พุทธิสาริกกร กรรมการผู้จัดการ กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย

กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย ภายใต้มูลนิธิฮอนด้าประเทศไทย ร่วมกับมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2558 โดยกองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย มีเจตนารมณ์ในการสานต่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการบริหารจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อรับมือปัญหาน้ำหลากและปัญหาภัยแล้ง รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนชาวไทยสามารถรับมือเมื่อประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ

กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย รู้สึกยินดีที่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรีที่ตำบลนาแวมและตำบลเมืองเก่า ผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ทำให้มีปริมาณน้ำสำรองในพื้นที่ 2 ตำบล รวม 3,459,821 ลบ.ม. พื้นที่การเกษตรได้รับผลประโยชน์ 14,093 ไร่ ผู้ได้รับประโยชน์ 4,485 ครัวเรือน เพิ่มปริมาณน้ำ

ดิบสำหรับผลิตน้ำประปาจากเดิม 49,680 ลบ.ม. เป็น 174,701 ลบ.ม. ช่วยภาครัฐประหยัดงบประมาณในการชดเชยความเสียหายจากน้ำท่วมหลากได้ถึง 12,000,000 บาท และเพิ่มรายได้การผลิตขั้นต่ำจากเกษตรฤดูแล้งได้ 64,000,000 บาท ที่สำคัญการดำเนินงานดังกล่าวเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเครือข่ายความร่วมมือการจัดการน้ำที่มีชุมชนเป็นฐาน ตั้งแต่การสำรวจ ศึกษา รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกในแต่ละพื้นที่ และนำไปสู่การเสนอแนวทางเพื่อแก้ไขและพัฒนาเพื่อประโยชน์สูงสุดในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยตำบลนาแวมและตำบลเมืองเก่า จะเป็นชุมชนต้นแบบของการจัดการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมหลากและน้ำแล้ง ซึ่งจะพัฒนาและขยายผลความสำเร็จไปสู่ชุมชนอื่นในประเทศไทยต่อไป กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทยพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยและอยู่เคียงข้างคนไทย

บทสัมภาษณ์

นายนิติ เกียรติจินตา เกษตรกรรุ่นใหม่ บ้านเมืองกลาง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

แต่เดิมครอบครัวผมทำการเกษตรเชิงเดี่ยว มีข้าวและลำไยพันธุ์พื้นเมือง รายได้หลักไม่แน่นอน เนื่องจากขึ้นกับพ่อค้าคนกลาง หากผลผลิตมีราคาไม่ดีในปีนั้นก็ขาดทุน ต้องไปกู้หนี้ยืมสิน ต้องหาเงิน เพื่อมาต่อยอดการผลิตในปีต่อไป ตอนนั้นผมเป็นผู้ประสานงานชุมชนแม่หาด จึงได้มาเข้ารับการอบรมเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ผมจึงใช้เวลาว่างหลังจากงานประจำมาทำการเกษตร เริ่มต้น ผมขอแบ่งพื้นที่เกษตรของพ่อกับแม่มาเลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู ทำปศุสัตว์ และลดต้นทุนในสวนลำไยและนาข้าวที่ใช้สารเคมีค่อนข้างมาก มาใช้มูลสัตว์ที่เลี้ยงไว้แทน ทำให้ผลผลิตที่ได้มีมากขึ้น ลดต้นทุนได้

จากนั้น ผมก็เริ่มขยายไปเลี้ยงผึ้ง ปลูกผัก เลี้ยงปลา ปลูกผักพื้นบ้าน ผักกาด ผักชี ชะอม มะนาว ตอนนี้ผมเริ่มมีรายได้เพิ่มมากขึ้นถึงปีละ 300,000 บาท จากเดิมที่เคยได้ปีละประมาณ 120,000 บาท

สิ่งที่ผมได้จากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่คือ การสร้างรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น การปลูกพืชหมุนเวียน และการวางแผนการผลิต เพื่อให้การใช้พื้นที่เกิดประโยชน์สูงสุด ผมได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเกษตรกรในชุมชนและผู้ที่สนใจการเกษตรทั่วไปในพื้นที่ใกล้เคียง ที่สำคัญสิ่งที่ทำให้ผมมีความสุขมาก คือ การได้ทำในสิ่งที่รัก และรักในสิ่งที่ทำครับ

ตัวอย่างการทำการเกษตรแบบ “กฤษฎีใหม่”

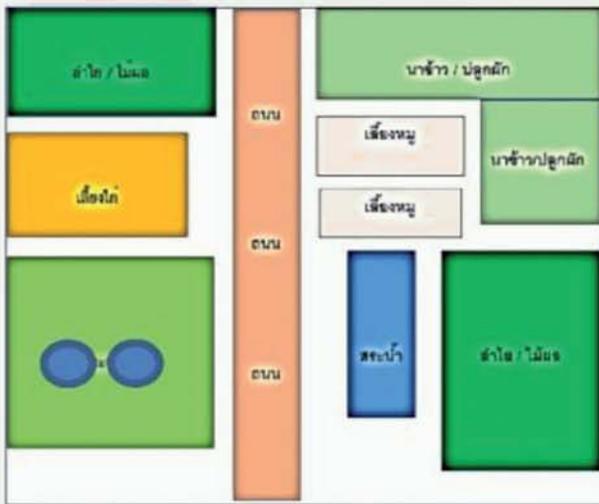
ปฏิทินและผังการเพาะปลูก นายนิติ เกียรติจับตา

เดิม : ทำสวนลำไย เดือน ก.ค-ต.ค ปลูกข้าวนาปี

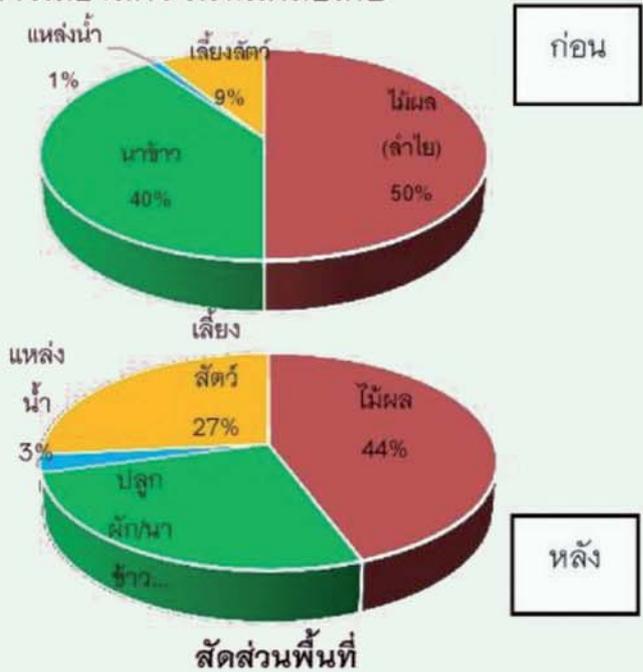
ปัญหา : ในบางปีราคาลำไยต่ำ ผลผลิตขายไม่ได้ราคา ทำให้รายได้ขาดทุน หรือเท่าทุน

แรงจูงใจ : ต้องมีการทดลองและปฏิบัติจึงจะสำเร็จ

ปัจจุบัน : มีรายได้เพิ่ม ทั้งไม้ผล พืชผัก และการเลี้ยงสัตว์ มีเงินเหลือเก็บ

ผังแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่

ตารางกิจกรรมแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ บ้านเมืองกลาง ต.บ้านหลวง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่												
ชนิดพืช (Crop Type)	ช่วงเพาะปลูก/เลี้ยงสัตว์ (Planting/Raising Period)					ช่วงเก็บผลผลิต (Harvesting Period)						
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
พืชผักสวนครัว (Vegetable garden)	←————→											
ลำไย (Lamyai)		←————→										
มะนาว (Lemon/Lime)	←————→											
แตงไท (Tang Thai)							←————→					
มะพร้าว (Coconut)	←————→											
แก้วมังกร (Dragon Fruit)							←————→					
ปลา/กบ/หมู/ไก่ (Fish/Frog/Pig/Chicken)	←————→											

3

ผลงานเด่น

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

โครงการพื้่นำบ่อรักษา้ำตามแนวพระราชดำริ

กลุ่มเยาวชนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมรุ่นแรกในปี 2557 ณ บริเวณคลองประเวศ โดยมีระยะทางการดำเนินงาน 7.3 กิโลเมตร ในพื้นที่ชุมชนประมาณ 500 ครัวเรือน ทั้งนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากคณะกรรมการหมู่บ้าน และโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์

กลุ่มเยาวชนฯ ยังได้จัดทำหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ร่วมกันแก้ปัญหา้ำเสียในชุมชน เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลรักษา้ำ เช่น ลดการปล่อยสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้นำความรู้มาพัฒนาชุมชน ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มเยาวชนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนได้รับรางวัลชนะเลิศประกวดพื้่นำบ่อรักษา้ำตามแนวพระราชดำริ พ.ศ. 2558 ปัจจุบันร่วมเป็นเครือข่ายขยายผลการจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริ ขยายแนวคิดไปยังชุมชนและโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกว่า 20 แห่ง

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

เกิดด้วยทำ ... เราทำได้

งาน “เทิดด้วยทำ เรียนรู้สู่การลงมือทำตามแนวพระราชดำริ” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2559 ณ สนามเสือป่า เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยการน้อมนำ กรอบคิด กรอบงาน และเทคโนโลยีที่ได้ทรงงาน รวมทั้งตัวอย่างความสำเร็จของการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ มาเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีผู้เข้าร่วมงานประมาณ 3,900 คน โดยมีเป้าหมายของการจัดงานดังนี้

- เข้าใจ: เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำแนวพระราชดำริ ไปปรับใช้ได้จริง
- เข้าถึง: เกิดเยาวชน เทิด ด้วย ทำ ที่มีจิตอาสา เรียนรู้แนวพระราชดำริ พร้อมปฏิบัติจริง
- พัฒนา: เกิดงานฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน อย่างต่อเนื่อง

การขุดลอกเลนในคลองพิพัฒน์ ถนนสีลมซอย 5 เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร เป็นตัวอย่างงานฟื้นฟูและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ภายใต้ความร่วมมือระหว่างมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพื่อช่วยให้น้ำไหลเวียนได้สะดวกขึ้น ลดกลิ่นเหม็น และเกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูคลองอย่างต่อเนื่อง

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

แผนพัฒนากลุ่มน้ำชีฉบับประชาชน พ.ศ.2559

พื้นที่ลุ่มน้ำชีประสบปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งเป็นประจำ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายลุ่มน้ำชีจึงมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบเป็นหุ้นส่วน ชุมชนลุ่มน้ำชีกว่า 20 แห่ง จึงร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ มาประกอบการวิเคราะห์และสรุปแนวทางพัฒนาระดับลุ่มน้ำชี จนนำไปสู่การจัดการวางแผนพัฒนากลุ่มน้ำชี ฉบับประชาชน นอกจากนี้ การเพิ่มขีดความสามารถในการสรุปแผนงาน ยังนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำอย่างได้ผลถึง 22 โครงการ

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

โครงการความร่วมมือกับสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2559 มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ร่วมกับ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) สภาเกษตรกรแห่งชาติ และมูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย จัดงานถ่ายทอดความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวพระราชดำรินำพาชุมชนผ่านพ้นวิกฤติภัยแล้ง ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ผลความสำเร็จของงานดังกล่าว นอกจากจะเป็นเวทีในการสร้างขีดความสามารถให้เกษตรกรแกนนำในการขยายผลการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนตามแนวทางพระราชดำริแล้ว ยังเกิดข้อตกลงความร่วมมือ “สารสนเทศเพื่อบริหารจัดการน้ำโดยเกษตรกรอย่างยั่งยืน” และการถ่ายทอดตัวอย่างความสำเร็จสู่เครือข่ายเกษตรกร โดยดำเนินงานนำร่องใน 5 จังหวัด และเกิดการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนด้วยตนเอง มีความมั่นคงด้านน้ำและผลิตผลถึง 582 ตำบล เกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

Thailand Sustainable Water Management Forum 2016

งาน Thailand Sustainable Water Management Forum 2016 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2559 โดยความร่วมมือระหว่างมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะด้านน้ำต้นทุน การบริหารจัดการน้ำ และการใช้น้ำ นำผลสรุปเสนอนายกรัฐมนตรี ในเรื่อง

- การมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบประสานงานการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ร่วมกันทำแผนทั้งแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
- การเร่งขยายผลชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการน้ำแล้วกว่า 900 ชุมชน ไปสู่ชุมชนอื่น โดยมีหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม
- การทบทวนกฎหมาย ระเบียบ ในเขตป่าไม้ ป่าสงวน และอุทยานแห่งชาติ
- การฟื้นฟูและเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำเดิม คูคลอง กันแนวเขตป้องกันการบุกรุก รวมทั้งแหล่งน้ำบาดาลให้เกิดระบบใช้และระบบเติมพร้อมกัน
- การจัดให้มีเครื่องมือบริหารการใช้น้ำให้เกิดประสิทธิภาพ

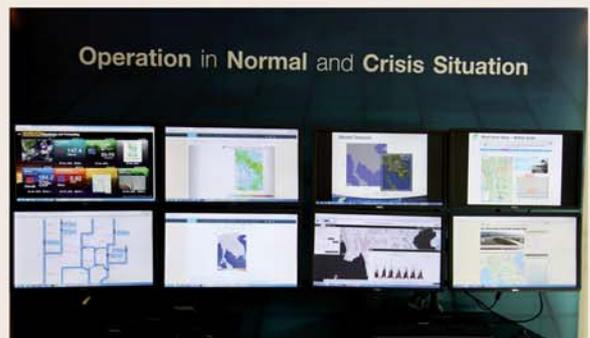
ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

งานสัมมนาวิชาการระดับเอเชียด้านการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

ประเทศไทยได้เสนอตัวอย่างความสำเร็จของการบริหารจัดการน้ำชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อลดความเสี่ยงภัยพิบัติ ในการประชุม The UNISDR Science and Technology Conference on the Implementation of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015 – 2030 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่ง UNISDR ได้ร่วมถอดบทเรียนจากตัวอย่างความสำเร็จนี้เผยแพร่สู่สากล

จากความสำเร็จดังกล่าว มุลินีอุทกพัฒน์ฯ ร่วมกับ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สสนก. และ UNISDR ได้จัดสัมมนาทางวิชาการระดับเอเชีย ด้านการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ ซึ่งผลสรุปจากที่ประชุมได้เสนอในการประชุมระดับรัฐมนตรีแห่งเอเชียว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย

ผลงานเด่น “งานเข้ากั๊ว” ปี 2559

ความสำเร็จของเครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว

บ้านแม่โถ หมู่ 8 ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เป็นชุมชนเล็กๆ ตั้งอยู่กลางหุบเขาและเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำแม่ลาว เดิมเกษตรกรปลูกพืชเชิงเดี่ยวและมีการใช้สารเคมีในพื้นที่ป่าต้นน้ำ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สัมปทานเหมืองแร่ดีบุก ทำให้สายน้ำขุนไม่สามารถใช้อุปโภค บริโภคได้ เกษตรกรขาดแคลนน้ำนานกว่า 30 ปี ต่อมาเครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาวได้ร่วมกันฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำ นำแนวคิดป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง มาใช้ในการดูแลรักษาป่า และปรับเปลี่ยนแนวคิดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว

ก่อให้เกิดความมั่นคงในการมีน้ำอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ให้แก่ 14 หมู่บ้านอย่างเพียงพอ มีการสร้างฝายภูมิปัญญาเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำในพื้นที่ลำห้วยชุมชนเครือข่าย 41 ชุมชน รวม 2,528 ฝาย และเชื่อมต่อแนวกันไฟป่าต้นน้ำเครือข่ายระยะทางรวม 103.58 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 250,000 ไร่ นอกจากนี้ ยังมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร และรวมกลุ่มกันขายพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ชา กาแฟ และกลุ่มพืชสมุนไพร เพื่อเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือน ทำให้แต่ละครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเดือนละประมาณ 7,500 บาท

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

ตัวอย่างของผู้นำเยาวชนขบสู่นำเกษตรกรตามแนว “ทฤษฎีใหม่”

การดำเนินงานทฤษฎีใหม่ที่ชุมชนบ้านเมืองกลาง ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เกิดจากนายนิติ เทียมจันตา ผู้นำเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการพืชน้ำน้องรักน้ำตามแนวพระราชดำริ แล้วสานต่อแนวพระราชดำริด้วยการเป็นผู้นำเกษตรกรในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เริ่มจากการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โดยวางแผนการปลูกพืชหมุนเวียนที่สามารถเพาะปลูกได้ตลอดทั้งปีอย่างเหมาะสม ปรับการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุน ลดความเสี่ยงของโรคที่จะเกิดจากสารเคมี ส่งผลให้ในปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 300,000 บาทต่อปี จากรายได้เฉลี่ยเดิมที่อยู่ประมาณปีละ 120,000 บาท นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นพื้นที่ต้นแบบในการทำเกษตรตามแนว “ทฤษฎีใหม่” ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง และเมื่อปี 2558 นายนิติ เทียมจันตา ได้รับรางวัลชนะเลิศเกษตรกรสาขาอาชีพทำไร่นาสวนผสมดีเด่น จากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

ผลงานเด่น “งานเข้ากึ่ง” ปี 2559

ความสำเร็จของบ้านวังศรีไพร

บ้านวังศรีไพร หมู่ที่ 9 ตำบลดงเตื่อย อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เดิมพื้นที่บริเวณนี้มีน้ำท่วมทุกปี จนชุมชนได้รับคำแนะนำเรื่องการบริหารจัดการน้ำ จึงได้นำมาปรับใช้กับการผันน้ำยมที่หลากเข้าพื้นที่มากักเก็บในสระของชุมชน ผลพลอยได้จากการทำสระคือการเพาะเลี้ยงปลาหมอไทยสายพันธุ์ชุมพร 1 ซึ่งทำให้รายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นเป็น 216,000 บาทต่อปี นอกจากนี้ ชุมชนยังได้จัดทำแผนการเกษตรและการจัดสรรพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ การปลูกแตงกวารอบบ่อเลี้ยงปลาที่ได้น้ำเลี้ยงปลาเป็นฮอร์โมนพืชชั้นดี ปัจจุบัน สำนักงานประมงจังหวัดสุโขทัยได้ยกสถานะให้ชุมชนบ้านวังศรีไพรเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการประมง ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด มีการจัดตั้งกองทุนอาหารปลา ที่สามารถช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนค่าอาหารได้ถูกลงละ 20 - 50 บาท เกิดกลุ่มเพาะขยายพันธุ์ลูกปลาหมอ ซึ่งเป็นแม่ข่ายของกลุ่ม

เลี้ยงปลาหมอชุมพรขายส่งตลาด และกำลังขยายการต่อยอดเชื่อมต่อกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มแปรรูปสินค้าด้านการเกษตร มีจำนวนสมาชิกที่เลี้ยงปลาหมอชุมพรมากกว่า 50 ราย กระจายอยู่ทั่วจังหวัดสุโขทัย

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

ความสำเร็จการดำเนินงาน ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ที่บ้านน้ำปุก

เพิ่มปริมาณน้ำและดักตะกอนก่อนไหลลงลำห้วย ก่อตั้งกองทุนพันธุ์ไม้พื้นบ้าน ซึ่งนอกจากจะสร้าง รายได้ให้ชุมชนประมาณปีละ 90,000 บาทแล้ว กองทุนนี้ยังได้รับรางวัลการบริหารจัดการป่าระดับ ชุมชน จากธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย หรือ ADB (Asian Development Bank) ซึ่งชุมชนได้นำเงิน รางวัลนี้ไปใช้ขยายผลการดำเนินงานสู่เยาวชนใน ตำบลประกอบด้วย โรงเรียน 3 แห่ง และในชุมชน 1 แห่ง จำนวนรวม 450 คน

บ้านน้ำปุก ตำบลขุนควร อำเภอปาง จังหวัด พะเยา เป็นที่ราบภูเขา ซึ่งพื้นที่การเกษตรร้อยละ 70 ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ประสบปัญหาถูกบุกรุกพื้นที่ป่าและมีน้ำหลากเป็นประจำ หลังจากที่เยาวชนของชุมชน ได้มาเรียนรู้แนวพระราชดำริ การบริหารจัดการน้ำ และแนวทางการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เยาวชนของ ชุมชนได้นำความรู้ที่ได้ไปปรับเปลี่ยนพื้นที่ เริ่มจาก พื้นที่ป่าต้นน้ำตามแนวทางป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ป่าได้รับการฟื้นฟู 1,200 ไร่ ในระยะเวลา 2 ปี นอกจากนั้น ยังสร้างฝายกักเก็บน้ำ 18 แห่ง

ผลงานเด่น “งานพัฒนา” ปี 2559

จากลัดมະຍမສຸມຫາສະວັສດີ ... ต้นแบบการพัฒนาคลองเขตเมือง

การฟื้นฟูคลองลัดมະຍม คลองแก้มลิงด้านทิศตะวันตกของกรุงเทพฯ เริ่มขึ้นในปี 2553 ด้วยการกำจัดขยะและผักตบชวา รักษาคุณภาพน้ำด้วยการติดตั้งถังดักไขมันตามครัวเรือน และพัฒนาระบบเติมออกซิเจนในน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ การฟื้นฟูคลองดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ในปี 2558 มีการขุดคลองเชื่อมคลอง 7 สายหลัก ระยะทางรวม 945 เมตร เพื่อเพิ่มการระบายน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการไหลเวียนของระบบน้ำในชุมชน ปี 2559 ได้รับความร่วมมือจากกองทัพบกในการขุดลอกคลองควายระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร

คลองบ้านไทร ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร และคลองบางระมาด ระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร การดำเนินงานดังกล่าว นอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำแล้ว ยังเป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรจากตลาดน้ำคลองลัดมະຍม ไปยังคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม อีกด้วย ปัจจุบัน ตลาดน้ำคลองลัดมະຍมมีนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 3,000 คนต่อวัน รายได้ของชุมชนจากการบริหารตลาด มีมูลค่าประมาณ 890,000 บาท ต่อเดือน (ไม่รวมมูลค่าจากซื้อขายของในตลาด) สร้างประโยชน์ให้กับชาวบ้านริมคลองกว่า 200 ครัวเรือน หรือประมาณ 600 คน

ผลงานเด่น “งานเข้าใจ” ปี 2559

งานพัฒนาลุ่มน้ำทะเลน้อย

ชุมชนตำบลป่าพะยอมอยู่ในพื้นที่ตอนกลางของกลุ่มน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ประสบปัญหาทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง อยู่เป็นประจำ รวมทั้งปัญหาน้ำเน่าเสีย ส่งผลให้สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเริ่มสูญพันธุ์ งานพัฒนาลุ่มน้ำทะเลน้อย เป็นตัวอย่างงานพัฒนาที่เยาวชน ชุมชน หน่วยงานภาคี และกองทัพภาค ดำเนินงานร่วมกัน เริ่มจากการทำให้ชุมชนเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการน้ำ เข้าใจพื้นที่ และร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยในพื้นที่ต้นน้ำและกลางน้ำได้รับความร่วมมือจากกองทัพภาคที่ 4 ส่งหน่วย ช.พันช่าง 401 และ ช.พันช่าง 402 เข้าดำเนินการขุดลอกเหมืองยี่มดินชลประทานสายใหญ่ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา - แยกขาคลองแกระ คลองป่าพะยอม และเหมืองยี่มดิน คลองส่งน้ำชลประทาน สายใหญ่ - ฝั่งขวา

จำนวน 3 สาย รวมระยะทางทั้งหมดประมาณ 32 กิโลเมตร ส่วนพื้นที่ปลายน้ำ ดำเนินการขุดลอกคลองกระถิน คลองมาบเนียน คลองห้วยสุวรรณ รวมระยะทาง 8 กิโลเมตร นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาลุ่มน้ำทะเลน้อย ฉบับประชาชน ยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาโครงข่ายลุ่มน้ำทะเลน้อย ช่วยเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ในยามขาดแคลน และช่วยระบายน้ำ บรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ การเกษตรได้ถึงร้อยละ 70 และเป็นบทพิสูจน์ว่าการแก้ปัญหาที่ตรงจุด ทำให้พื้นที่รอดพ้นจากน้ำท่วมได้

ผลงานเด่น “งานพัฒนา” ปี 2559

โครงข่ายน้ำกล้า

ลำน้ำกล้าเป็นลำห้วยขนาดกลาง ยาวประมาณ 70 กิโลเมตรหล่อเลี้ยงผู้คนในชุมชนโนนแต่ และพื้นที่ 5 ตำบลใกล้เคียง ได้แก่ ตำบลกุดตุ้ม ตำบลลาดใหญ่ ตำบลโนนสะอาด ตำบลหนองขาม และตำบลยางหวาย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากลำน้ำนี้อยู่ติดกับแม่น้ำชี จึงทำหน้าที่เป็นแก้มลิงคอยรับน้ำหลากจากแม่น้ำชีเข้ามากักเก็บและสำรองไว้ให้ชุมชน แต่ในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมาเกิดภาวะฝนแล้ง น้ำจากแม่น้ำชีไม่หลากเข้าลำน้ำกล้าเหมือนเช่นเคย ชุมชนโนนแต่จึงบริหารจัดการน้ำ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์น้ำ ลงพื้นที่สำรวจทางน้ำเข้า - ออก และสรุปว่าต้องหาวิธีนำน้ำเข้ามากักเก็บสำรองไว้ในลำน้ำกล้าก่อนที่ฤดูแล้งจะ

มาถึง เพราะหากผ่านช่วงเดือนตุลาคมไปแล้ว การผันน้ำเข้าลำน้ำกล้าจะทำให้ยากและมีค่าใช้จ่ายสูง ในปี 2559 กองทัพบกได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานปรับปรุง พื้นฟูแหล่งน้ำ โดยจัดส่งหน่วยทหารช่าง ราชบุรี 2 หน่วย คือ ช.พัน 111 และ ช.พัน 602 เข้าดำเนินงานขุดลอกลำน้ำกล้าตอนบน ระยะทาง 40 กิโลเมตร ในขณะที่ชุมชนวางระบบท่อและก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ เพื่อเชื่อมลำน้ำกล้าและแม่น้ำชี ควบคุมระดับกักเก็บน้ำ จนกลายเป็นโครงข่ายน้ำที่มีประสิทธิภาพ สามารถสำรองน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ปี 2560 ต่อไป

แผนที่ความสำเร็จการดำเนินงาน

4

ผลการดำเนินงานปี 2559

ปี 2559 มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทำงานร่วมกับเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ สามารถขยายผลสู่ 932 หมู่บ้าน ที่สามารถเป็นชุมชนแกนนำจำนวน 60 ชุมชน นอกจากนี้ การดำเนินงานต่อเนื่องจากปี 2558 ทำให้เกิด 9 กลุ่มแกนนำเยาวชนพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ และในปี 2559 ได้ถ่ายทอดขยายผลสู่เครือข่ายเยาวชนเพิ่มเติม จำนวน 33 กลุ่ม 198 คน รวมทั้งเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตัวอย่างความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ให้ชุมชน ท้องถิ่น ในเครือข่ายลุ่มน้ำเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ และเครือข่ายเทิดด้วยทำ เรียนรู้สู่การลงมือทำรวม 7,115 คน เกิดพื้นที่ตัวอย่างความสำเร็จเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ 3 แห่ง รวมเป็น 13 แห่ง และสำนักงานว่าด้วยกลยุทธ์ระหว่างประเทศเพื่อการลดภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (United Nations International Strategy for Disaster Reduction – UNISDR) ได้รับรองเอกสารสรุปความสำเร็จของพิพิธภัณฑ์ฯ ถ่ายทอดสู่ภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งถ่ายทอดความสำเร็จสู่ท้องถิ่นร่วมกับสภาเกษตรกรแห่งชาติ เกิดงานพัฒนาแหล่งน้ำ รวม 68 โครงการ ใน 60 ชุมชน ของ 21 จังหวัด เพื่อ

บรรเทาปัญหาน้ำแล้ง น้ำหลาก และน้ำท่วม ให้กับประชาชน 63,716 ครัวเรือน กระจายน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร ประมาณ 305,328 ไร่ และเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อสำรองไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งได้ประมาณ 11 ล้านลูกบาศก์เมตร

ปี 2555 ถึง 2556 ปี 2557 ปี 2558 ปี 2559

ชุมชนแกนนำ	ปี 2555 ถึง 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ชุมชนแกนนำ	50 ชุมชน ขยายผลได้ 236 หมู่บ้าน	55 ชุมชน ขยายผลได้ 105 หมู่บ้าน รวม 341 หมู่บ้าน	60 ชุมชน ขยายผลได้ 202 หมู่บ้าน รวม 543 หมู่บ้าน	60 ชุมชน ขยายผลได้ 389 หมู่บ้าน รวม 932 หมู่บ้าน
ลดอุทกภัย และ ภัยแล้ง *	19,370 ครัวเรือน 143,147 ไร่	81,320 ครัวเรือน 486,750 ไร่	264,000 ครัวเรือน 971,000 ไร่	63,716 ครัวเรือน 305,328 ไร่
เพิ่มปริมาณ น้ำสำรอง *	2.3 ล้านลูกบาศก์เมตร	18 ล้านลูกบาศก์เมตร	34 ล้านลูกบาศก์เมตร	11 ล้านลูกบาศก์เมตร
เพิ่มผลิตผล เกษตรฤดูแล้ง	- (เริ่มดำเนินงาน)	1,190 ล้านบาท 18,620 ครัวเรือน	1,333 ล้านบาท 19,151 ครัวเรือน	733 ล้านบาท 18,418 ครัวเรือน

หมายเหตุ: * งานพัฒนาร่วมกับ ทบ.

ปี 2558 รวม 122 โครงการ งบประมาณ 1,015 ล้านบาท

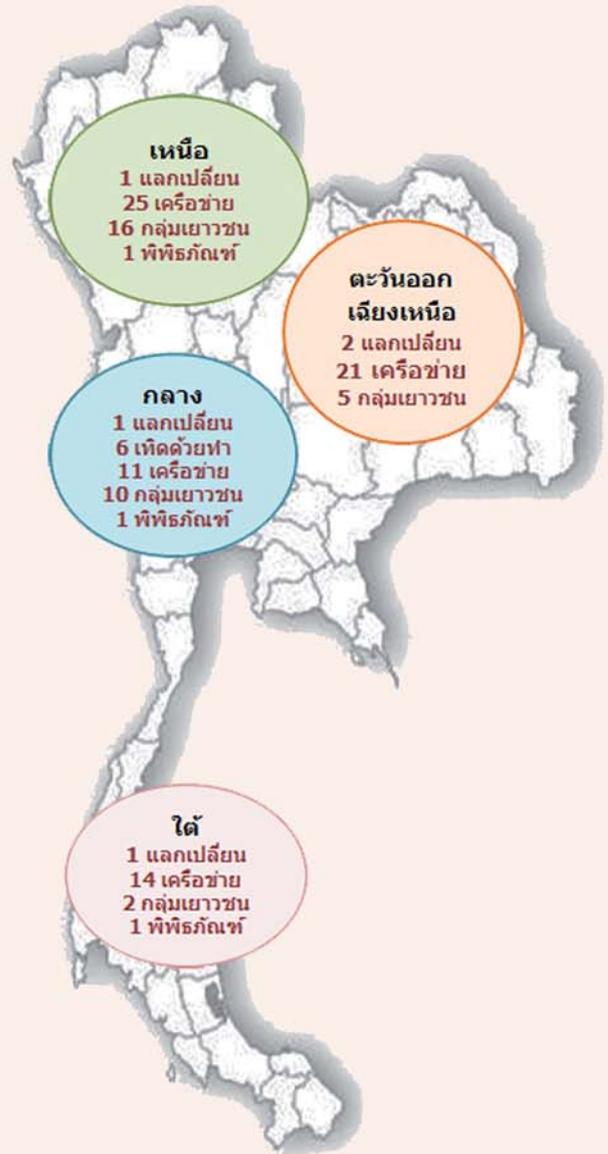
ปี 2559 รวม 57 โครงการ งบประมาณ 494 ล้านบาท

จากผลสำเร็จการจัดการน้ำ เกิดเป็นแกนนำ การบริหารจัดการในด้านต่างๆ

บริหารน้ำชุมชน	บริหารเพาะปลูก	บริหารการขาย
60 ชุมชน	45 ชุมชน	20 ชุมชน

ผลการดำเนินงาน “เข้าใจ” ประจำปี 2559

ปี 2559 มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทำงานร่วมกับเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ สามารถขยายผลสู่ 932 หมู่บ้าน ที่สามารถเป็นชุมชนแกนนำจำนวน 60 ชุมชน นอกจากนี้ การดำเนินงานต่อเนื่องจากปี 2558 ทำให้เกิด 9 กลุ่มแกนนำเยาวชนที่นำร่องรักษาน้ำ ตามแนวพระราชดำริ และในปี 2559 ได้ถ่ายทอดขยายผลสู่เครือข่ายเยาวชนเพิ่มเติม จำนวน 33 กลุ่ม 198 คน รวมทั้งเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตัวอย่างความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ให้ชุมชน ท้องถิ่น ในเครือข่ายลุ่มน้ำ เครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ และเครือข่ายเทิดด้วยทำ เรียนรู้สู่การลงมือทำรวม 7,115 คน เกิดพื้นที่ตัวอย่างความสำเร็จเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ 3 แห่ง รวมเป็น 13 แห่ง และสำนักงานว่าด้วยกลยุทธระหว่างประเทศเพื่อการลดภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (United Nations International Strategy for Disaster Reduction – UNISDR) ได้รับรองเอกสารสรุปความสำเร็จของพิพิธภัณฑ์ฯ ถ่ายทอดสู่ภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งถ่ายทอดความสำเร็จสู่ท้องถิ่นร่วมกับสภาเกษตรกรแห่งชาติ เกิดงานพัฒนาแหล่งน้ำ รวม 68 โครงการ ใน 60 ชุมชน ของ 21 จังหวัด เพื่อ

บรรเทาปัญหาน้ำแล้ง น้ำหลาก และน้ำท่วม ให้กับประชาชน 63,716ครัวเรือน กระจายน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร ประมาณ 305,328 ไร่ และเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อสำรองไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งได้ประมาณ 11 ล้านลูกบาศก์เมตร

การดำเนินงาน	
งานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดับลุ่มน้ำ ชุมชน และท้องถิ่นในเครือข่ายลุ่มน้ำ สามารถสรุปความเข้าใจ สํารวจ จัดทำข้อมูล ผัง น้ำและแหล่งน้ำในพื้นที่ สํหรับวิเคราะห์แนวทางพัฒนา	5 ครั้ง 670 คน 55 โครงการ
เครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ชุมชนแกนนำ ร่วมถ่ายทอดและขยายผลตัวอย่างความสำเร็จการจัดการทรัพยากรน้ำ ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ไปสู่ชุมชนใกล้เคียง	3 ครั้ง 71 พื้นที่ 533 คน
พื้ำน้องรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ ขยายผลดำเนินงานพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า ตาม แนวพระราชดำริ	1 ครั้ง 33 กลุ่ม 198 คน
พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตัวอย่างความสำเร็จการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตาม แนวพระราชดำริ ในพื้นที่ดำเนินงานจริง	3 แห่ง รวม 13 แห่ง

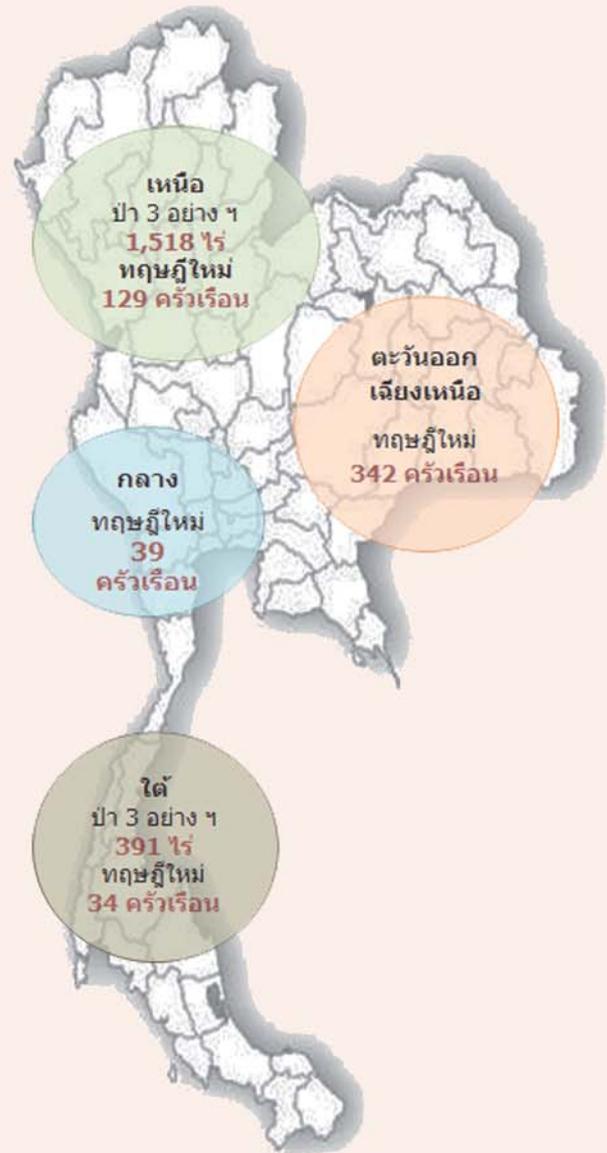
การดำเนินงาน	
สื่อสิ่งพิมพ์ และวีดิทัศน์ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตัวอย่างความสำเร็จการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตาม แนวพระราชดำริ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชน	สิ่งพิมพ์ 3 เล่ม วีดิทัศน์ 18 ตอน
เทิดด้วยท่า เรียนรู้สู่การลงมือทำ ดำเนินตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สู่ การถ่ายทอดแนวพระราชดำริและฟื้นฟู ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า โดยเฉพาะ ในเขตกรุงเทพมหานคร	6 ครั้ง 4,780 คน
งานเพิ่มเติม ปี พ.ศ.2559 เครือข่ายประชารัฐขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ตามแนว พระราชดำริ ร่วมกับสภาเกษตรกรแห่งชาติ กรมอุทยานฯ มูลนิธิเอสซีจี และ UNISDR	4 หน่วยงาน 1,132 คน

ผลการดำเนินงาน “เข้าถึง” ประจำปี 2559

งาน “เข้าถึง” ดำเนินงานสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเสริมความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ และการประกอบอาชีพ พัฒนาความเป็นอยู่ที่ดี ด้วยการสร้างตัวอย่างของการพึ่งตนเอง เกิดกลุ่มร่วมคิดร่วมทำ โดยวิเคราะห์สมคูลน้ำ จัดรูปที่ดิน พัฒนาระบบกระจายน้ำ วางแผนเพาะปลูก เป็นตัวอย่างความสำเร็จเพื่อขยายผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย 2 โครงการสร้างตัวอย่าง ได้แก่

โครงการสร้างตัวอย่าง “ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” ดำเนินงานในพื้นที่ป่าชุมชน 8 ชุมชน พื้นที่ 1,108 ไร่ เกิดมูลค่าผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินงาน ประมาณ 2,190,000 บาทต่อปี

โครงการสร้างตัวอย่าง “ทฤษฎีใหม่” ดำเนินงาน รวม 544 ครัวเรือน พื้นที่เกษตร 2,097 ไร่ ลดรายจ่ายจากการซื้ออาหาร ประมาณ 36,900 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และมีรายได้เพิ่มจากการขายผลผลิต ประมาณ 156,300 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

ผลการดำเนินงานด้านเข้าถึง พ.ศ. 2556- ปัจจุบัน
ป่า 3 อย่างฯ ในป่าชุมชน 8 ชุมชน พื้นที่ 1,909 ไร่
ทฤษฎีใหม่ 544 ครัวเรือน พื้นที่ 2,097 ไร่

พึ่งพาตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ลดรายจ่ายประมาณ 36,900 บาทต่อครัวเรือน/ปี* ➢ สร้างรายได้ประมาณ 156,300 บาทต่อครัวเรือน/ปี*
พื้นฟูป่า	<ul style="list-style-type: none"> ➢ มูลค่าผลผลิตที่เกิดจากดำเนินงานป่า 3 อย่างฯ ประมาณ 2,190,000 บาท/ปี**

หมายเหตุ * จากข้อมูลตัวอย่างทฤษฎีใหม่ ร้อยละ 15 ของครัวเรือนที่ดำเนินงานทฤษฎีใหม่

ผลการดำเนินงาน “พัฒนา” ประจำปี 2559

งาน “พัฒนา” มุ่งเน้นการดำเนินงานเพิ่มเติมตัวอย่างความสำเร็จของงานพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ นำไปสู่การขยายผลความสำเร็จจากชุมชนแกนนำ ไปสู่ชุมชนขยายผลประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค จำนวน 11 โครงการ รวม 60 ชุมชน

กลุ่มที่ 2 ดำเนินงานร่วมกับกองทัพบก จำนวน 57 โครงการ ใน 21 จังหวัด และ 2 โรงเรียน ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1

โครงการ และ พื้นที่ดำเนินงาน
กลุ่มที่ 1 ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค
1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ปี พ.ศ. 2559 (ดำเนินงาน รวม 39 ชุมชน)
1) ชุมชนผาชัน ตำบลสำโรง อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
2) ชุมชนห้วยปลาหลด ตำบลดำนแม่ละเมา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
3) ชุมชนเครือข่ายลุ่มน้ำแม่ละอุป ตำบลแจ่มหลวง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ
4) เครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำแม่ลาว ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
5) เครือข่ายชุมชนกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยทราย ตำบลเขื่อนผาก อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
6) ชุมชนหนองใหญ่ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์
7) ชุมชนสบสี่ ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
8) ชุมชนแม่จ๊ะ ตำบลแม่จ๊ะ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่
9) ชุมชนตำบลลงกระคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
10) ชุมชนตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก
11) ชุมชนตำบลบางลาย อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร
12) ชุมชนตำบลป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
13) ชุมชนปากซวด ตำบลพะแสง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
14) ชุมชนคอยปู่หมื่น ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่
15) ชุมชนนาเจริญ ตำบลสำโรง อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
16) สภาองค์กรชุมชนตำบลปงเกล้า อำเภอปงเกล้า จังหวัดบึงกาฬ
17) ชุมชนน้ำปุก ตำบลขุนควร อำเภอปง จังหวัดพะเยา
18) ชุมชนบ้านควน ตำบลพร่อน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
19) ชุมชนแม่เชียงรายลุ่ม ตำบลแม่พริก อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง
20) ชุมชนเมืองกลาง ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
21) ชุมชนห้วยตุ่น ตำบลบ้านตุน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
22) สภาองค์กรชุมชนตำบลเวียงคุก ต.เวียงคุก อ.เมือง จ.หนองคาย
23) ชุมชนดอนชัย ตำบลสะเอียบ อำเภอสอง จังหวัดแพร่
24) ชุมชนร่องแง ตำบลวรรณคร อำเภอปัว จังหวัดน่าน
25) ชุมชนห้วยศรีต ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
26) ชุมชนม่วงชุม ตำบลศรีขี้เหล็ก อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
27) ชุมชนลิเล็ด ตำบลลิเล็ด อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
28) ชุมชนแสงตะวัน ตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
29) ชุมชนวัดสูงโสภณ ตำบลลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
30) ชุมชนเพ็กเพ็ญ ตำบลหนองหว่า อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
31) ชุมชนปิยะมิตร ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
32) ชุมชนคาคาโดน ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
33) ชุมชนปะกาอะวัง ตำบลปะกาอะวัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
34) ชุมชนบ้านตุม ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
35) ชุมชนท่าค้อ ตำบลท่าไทร อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี
36) ชุมชนศาลาหิน ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
37) ชุมชนท่าด่าน ตำบลดอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
38) ชุมชนสายนาวัง ตำบลสายนาวัง อำเภอนาตู จังหวัดกาฬสินธุ์
39) ชุมชนดงขี้เหล็ก ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

โครงการ และ พื้นที่ดำเนินงาน	ผู้บริจาค/สนับสนุน
2. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ตำบลนาแหม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	กองทุนธนาคารแห่งประเทศไทย
3. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน	มูลนิธิเอส ซี ซี
1) ชุมชนป่าภูถ้ำ ภูกระแต ตำบลเวียงน้อย อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น	
2) ชุมชนบ้านเป็ดโน ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด	มูลนิธิเอส ซี ซี
4. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างยั่งยืน	
1) ชุมชนบ้านท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	
2) เครือข่ายชุมชนลุ่มน้ำตรัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	
3) ชุมชนบ้านโคกสาม ตำบลท่าหวัด อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น	
4) ชุมชนบ้านโนนแดง ตำบลโนนทอง อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น	
5) ชุมชนบ้านหนองโน ตำบลหนองไผ่ อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ	
6) ชุมชนบ้านโนนข่า ตำบลวังแสง อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น	
7) ชุมชนบ้านโนนแต้ ตำบลหนองขาม อำเภอนอกสรวงศรี จังหวัดชัยภูมิ	มูลนิธิโคคา - โคลา สหรัฐอเมริกา
5. โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้และอยู่ดีมีสุข จังหวัดบุรีรัมย์	
1) ตำบลลำไทรโยง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	
2) ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	
3) ตำบลหนองโบสถ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	
4) ตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	มูลนิธิโคคา - โคลา ประเทศไทย
6. โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้และอยู่ดีมีสุข จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดลำปาง จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดพุมธานี	
1) ชุมชนบ้านแม่ตาลน้อย อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	
2) ชุมชนตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์	
3) ชุมชนคลองวังสีด อำเภอหนองเสือ จังหวัดพุมธานี	บริษัทแอลก้า ประเทศไทย จำกัด
7. โครงการพัฒนาโครงสร้างน้ำเพื่อดำเนินงานทฤษฎีใหม่	
1) ชุมชนบ้านหนองบึงไก่ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร	บางกอกแคนดซ์
2) ชุมชนตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร	
8. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริหารจัดการน้ำทรัพยากรชุมชน	บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)
1) ชุมชนบ้านหนองคาจาง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	
9. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ	บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)
1) ชุมชนศาลาหิน ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	
10. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ	บริษัท รัจนาการ ดีไซน์ แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด
1) ชุมชนเครือข่ายลุ่มน้ำแม่ละอุป ตำบลแจ่มหลวง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ	
11. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน และทฤษฎีใหม่ เพิ่มเศรษฐกิจชุมชน	บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)
1) ชุมชนปากซวด ตำบลพะแสง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
2) ชุมชนวังศรีโพธิ์ ตำบลคงเคียว อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย	

โครงการ และ พื้นที่ดำเนินงาน	ผู้บริจาค/สนับสนุน
กลุ่มที่ 2 ดำเนินงานร่วมกับกองทัพ	
1. โครงการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ	กองทัพ
ดำเนินงานใน 21 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ พิจิตร พะเยา สุโขทัย อุบลราชธานี ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม บุรีรัมย์ ชัยภูมิ นครราชสีมา กาฬสินธุ์ ราชบุรี ปราจีนบุรี นครปฐม กรุงเทพฯ สมุทรสาคร นครนายก และพัทลุง	
2. โครงการพัฒนาโครงสร้างทางชลศาสตร์เพิ่มเติมในพื้นที่ดำเนินงาน ร่วมกับกองทัพ	มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และหน่วยงานท้องถิ่น
ดำเนินงานใน 2 พื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนแม่สลิตหลวง ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก และ โรงเรียนหินลาดนาไฮวิทยาคม ตำบลบ้านนา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก	

5

แผนการดำเนินงาน และแผนงบประมาณ ปี 2560

แผนการดำเนินงาน

และแผนงบประมาณ ปี 2560

การดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2560 จะขยายผลความสำเร็จของชุมชนแกนนำ ดำเนินงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ถ่ายทอด และขยายผลสู่พื้นที่การจัดการน้ำชุมชนเพิ่มเติมของการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ รวม 60 ชุมชนแกนนำ ใน 19 กลุ่มน้ำ โดยมีหลักการเลือกพื้นที่ดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2560 ดังนี้

- เป็นพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และอยู่นอกพื้นที่ชลประทาน
- เป็นชุมชนที่สามารถดำเนินงาน และขยายผลความสำเร็จโดยชุมชน
- เป็นเครือข่ายของชุมชนแกนนำ พร้อมขยายผลการดำเนินงานและแก้ปัญหาร่วมกัน

1. ภาย “เข้าใจ”

แผนการดำเนินงาน “เข้าใจ” ปี พ.ศ. 2560

จากการประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างและสนับสนุนความเข้าใจในการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2559 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบแผนการดำเนินงาน “เข้าใจ” ปี พ.ศ. 2560 (เดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2560) ซึ่งมี

วัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความสำเร็จของการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย 7 โครงการ ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของผู้สนับสนุน ดังนี้

1) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

ในปี พ.ศ. 2560 จะดำเนินงานต่อเนื่องในส่วนของการสรุปแผนพัฒนาฉบับประชาชนกลุ่มน้ำปราจีนบุรี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตัวอย่างแผนพัฒนาของกลุ่มน้ำปราจีนบุรี ร่วมกับ 5 กลุ่มน้ำ ได้แก่ กลุ่มน้ำปิงตอนบน กลุ่มน้ำปราจีนบุรี กลุ่มน้ำยัง กลุ่มน้ำมูล และกลุ่มน้ำทะเลน้อย ดังนี้

ครั้งที่ 1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ตัวอย่างแผนพัฒนาเครือข่ายกลุ่มน้ำรวบรวมข้อมูล สภาพพื้นที่แหล่งน้ำ ข้อมูลข้อเท็จจริงสถานการณ์น้ำของแต่ละกลุ่มน้ำในประเทศ ร่วมกับเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่ 1 กลุ่มน้ำ ได้แก่ กลุ่มน้ำยัง

ครั้งที่ 2-5 บริหาร วางแผน เกิดแนวทางพัฒนากลุ่มน้ำฉบับประชาชน ร่วมกับเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่ 4 กลุ่มน้ำ ได้แก่ กลุ่มน้ำปิงตอนบน กลุ่มน้ำมูล กลุ่มน้ำทะเลน้อย และกลุ่มน้ำปราจีนบุรี

2) โครงการขยายผลการจัดการ ทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

เพื่อสรุปผลการจัดการน้ำชุมชน และจัดทำแผนดำเนินงานขยายผลความสำเร็จ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และหน่วยงานที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงด้านการบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ดังนี้

2.1) เครือข่ายชุมชน จัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ตามแนวพระราชดำริ ดำเนินงาน ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้

2.2) เครือข่ายชุมชนดำเนินงาน ร่วมกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และ สภาเกษตรกรแห่งชาติ

2.3) เครือข่ายชุมชนดำเนินงานร่วมกับกองทัพบก

3) โครงการพืชน้ำอนุรักษ์น้ำ ตามแนว พระราชดำริ พ.ศ. 2560

เพื่อขยายเครือข่ายเยาวชนจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ด้วยการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ เกิดแกนนำเยาวชนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ โดยรางวัลชนะเลิศจะได้รับโล่พระราชทาน ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีแผนดำเนินงาน ดังนี้

3.1) คัดเลือกกลุ่มเยาวชนที่ดำเนินงานด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า จากทั่วประเทศ

3.2) กิจกรรมค่ายรอบประเมิน เรียนรู้และปฏิบัติจริง ร่วมกับแกนนำเยาวชนรุ่นพี่ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ

3.3) กิจกรรมค่ายรอบตัดสิน ประยุกต์ใช้หลักการทรงงานกับพื้นที่ และร่วมเรียนรู้แลกเปลี่ยนงานด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ ร่วมกับแกนนำเยาวชนรุ่นพี่

4) โครงการพิพิธภัณฑสถานชาติ จัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

เพื่อถ่ายทอดความสำเร็จผ่านพิพิธภัณฑสถานชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ปัจจุบันมีชุมชนตัวอย่างในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ พร้อมทั้งจะเป็นแบบอย่างขยายผลความสำเร็จ ซึ่งใช้พื้นที่จริงอธิบายผ่านแผนที่และภาพความเปลี่ยนแปลง เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความสำเร็จ โดยในปี พ.ศ. 2560 มีแผนดำเนินงาน ดังนี้

4.1) พัฒนาบุคลากรในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดและบอกเล่าเรื่องราวความสำเร็จในพื้นที่

4.2) จัดทำคู่มือเพื่อเป็นเครื่องมือให้ชุมชนใช้ถ่ายทอดและติดตาม ประเมินผล

4.3) ปรับปรุงนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน จำนวน 13 แห่ง

4.4) จัดทำนิทรรศการมีชีวิตอธิบายความสำเร็จการดำเนินงานในพื้นที่เพิ่มเติม 3 แห่ง

5) โครงการถ่ายทอดและเผยแพร่ตัวอย่าง

ความสำเร็จ

เพื่อเผยแพร่ความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์และวีดิทัศน์ ถ่ายทอดข้อมูลและความรู้ที่ชุมชนดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เพื่อเข้าถึงบุคคลทุกระดับ ทุกเพศ และทุกวัย ให้เกิดความรู้และความเข้าใจด้านการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ และแบบอย่างความสำเร็จของชุมชนที่ได้นำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ โดยจัดทำ รวม 2 ประเภท ดังนี้

5.1) สื่อสิ่งพิมพ์ และนิทรรศการ ประกอบด้วย

- รายงานประจำปี พ.ศ. 2559 จำนวน 2,000 เล่ม
- ป้ายนิทรรศการ และแผ่นพับ
- หนังสือ “พิพิธภัณฑสถานชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ” ปี พ.ศ. 2560 รวบรวมเนื้อหาชุมชนพิพิธภัณฑฯ 13 พื้นที่ จำนวน 5,000 เล่ม*
- หนังสือการ์ตูน “พิพิธภัณฑสถานชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ” ปี พ.ศ. 2560 รวบรวมเนื้อหาชุมชนพิพิธภัณฑฯ ถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบการ์ตูน จำนวน 13 พื้นที่ จำนวน 5,000 เล่ม*

- หนังสือ “Application of Science and Technology for Community Water-Related Disaster Risk Reduction : Thailand Good Practices following His Majesty the King’s Initiative towards Sustainable Development” จำนวน 3,000 เล่ม*

5.2) วีดิทัศน์ “การจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ” รวม 3 ตอน

หมายเหตุ: * สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) สนับสนุนงบประมาณจัดทำหนังสือ

6) โครงการ เติบ ด้วย ทำ ปี พ.ศ. 2560

ดำเนินงานเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชด้วยการน้อมนำ กรอบคิด กรอบงาน และเทคโนโลยีที่ได้ทรงงาน รวมทั้งตัวอย่างความสำเร็จของการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ มาเผยแพร่ ถ่ายทอดสู่การลงมือปฏิบัติจริง ในการฟื้นฟู ดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า ให้ประชาชนทั่วไป ทั้งในระดับผู้ใหญ่ และระดับเยาวชน

ในปี พ.ศ. 2560 มูลนิธิอุทกพัฒนาฯ ได้ร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่ให้ความสำคัญต่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า และสิ่งแวดล้อม มาร่วมกันดำเนินงานถ่ายทอดสู่สาธารณะ โดยมีแผนดำเนินงาน ดังนี้

- 6.1) ล่องเรือจากคลองมหาสวัสดิ์ ไปคลอง ลัดมะยม และคลองบางหลวง (ตัวอย่างความสำเร็จงานฟื้นฟูคลอง แก้มถึงฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร ด้วยการเชื่อมคลอง เพิ่มการไหล เวียน และระบายน้ำ)
- 6.2) เท็ด ด้วย ทำ เดินตามแนวพระราช ดำริ ถ่ายทอดตัวอย่างความสำเร็จ พื้นที่พิพิธภัณฑธรรมชาติฯ สู่เยาวชน และชุมชน สร้างเครือข่ายเท็ด ด้วย ทำ
- 6.3) งานฟื้นฟูและพัฒนาสิ่งแวดล้อม (CSR) ร่วมกับภาคเอกชน รวมจิต อาสา ร่วมลงมือทำ เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ ดีขึ้น

7) โครงการบริหารจัดการน้ำชุมชน สู่ ความยั่งยืน

ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของ ผู้สนับสนุน (มูลนิธิโคคา โคลา ประเทศไทย) เพื่อ สร้างความพร้อมและเครือข่ายขยายผลการจัดการ น้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริสู่หน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น และเครือข่ายชุมชน ขับเคลื่อนการบริหารจัดการน้ำ ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ สู่การลงมือปฏิบัติ โดย มีตัวอย่างความสำเร็จจาก 60 ชุมชนแกนนำ และ 13 พิพิธภัณฑธรรมชาติจัดการทรัพยากรน้ำ ชุมชนตามแนวพระราชดำริเป็นพื้นที่เรียนรู้ร่วมกัน ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตัวอย่าง ความสำเร็จและขับเคลื่อนการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริไปสู่ เครือข่ายเกษตรกรได้นำเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานต่อไป

ในปี พ.ศ. 2560 จะดำเนินงานถ่ายทอด แลกเปลี่ยนประสบการณ์และตัวอย่างความสำเร็จ ของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนว พระราชดำริ ระหว่าง 60 ชุมชนแกนนำของมูลนิธิ อุทกพัฒนาฯ และชุมชนจากเครือข่ายหน่วยงานความ ร่วมมือ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ นำไปสู่การลงมือปฏิบัติ ให้สามารถขับเคลื่อน และ ขยายผลการดำเนินงาน เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ในพื้นที่ เกิดการพัฒนาโครงสร้างน้ำ และ จัดการน้ำแบบพึ่งตนเอง ตลอดจนเกิดความมั่นคง ทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

2. งาน “เข้าถึง”

แผนการดำเนินงาน “เข้าถึง” ปี พ.ศ. 2560

งาน “เข้าถึง” ปี พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย
2 โครงการ ดังนี้

1) โครงการสร้างตัวอย่างบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ ดำเนินงานร่วมกับ 33

ชุมชน โดยสถาบันสารสนเทศ
ทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การ
มหาชน) สนับสนุนงบประมาณในการ
ดำเนินงานโครงการ แบ่งเป็น 2
โครงการย่อย ดังนี้

- 1.1) โครงการสร้างตัวอย่างดำเนินงาน
ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
- 1.2) โครงการสร้างตัวอย่างดำเนินงาน
ทฤษฎีใหม่

2) โครงการประเมินและติดตามผลการ ดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ชุมชน

ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของผู้สนับสนุน
(มูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
มูลนิธิเอสซีจี และกองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย) โดย
จะดำเนินงานร่วมกับที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ให้
คำปรึกษา ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ
เพื่อให้ชุมชนแกนนำ สามารถดำเนินงานขยายผล
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนว
พระราชดำริ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความ
เชี่ยวชาญ สามารถประสานความ
ร่วมมือและให้คำปรึกษา เพื่อให้
ชุมชนแกนนำดำเนินงานขยายผล
การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ
- 2.2) กลุ่มมหาวิทยาลัย เพื่อประเมิน
และติดตามการดำเนินงานของ
ชุมชนแกนนำ และชุมชน
เครือข่ายลุ่มน้ำที่ตั้งอยู่ในแต่ละ
ภูมิภาค

3. งาน “พัฒนา”

แผนการดำเนินงาน “พัฒนา” ปี พ.ศ. 2560

งาน “พัฒนา” ปี พ.ศ. 2560 เป็นการ
ดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างน้ำ ตามวัตถุประสงค์ของ
ผู้สนับสนุน และตามความร่วมมือร่วมกับกองทัพบก
แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของผู้สนับสนุน จำนวน 7 โครงการ

ลำดับที่	โครงการ	ผู้สนับสนุน	สภาพพื้นที่	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ	สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประสบปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม	ดำเนินงานร่วมกับ 25 ชุมชนพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติและโครงสร้างน้ำในพื้นที่โดยชุมชนบนพื้นฐานการพึ่งตนเอง และประสานการทำงานร่วมกับภาครัฐ เอกชน และเครือข่าย รวมทั้ง ดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มภูมิคุ้มกันทั้งด้านทรัพยากรน้ำ ผลผลิต และเศรษฐกิจชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นประมาณ 583,170 ลูกบาศก์เมตร มีน้ำสำรองเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร เกิดความมั่นคงด้านผลผลิต อาชีพ และรายได้ ผู้ได้รับประโยชน์ประมาณ 5,200 ครัวเรือน 19,400 คน พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 20,300 ไร่
2	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (ระยะที่ 2) ดำเนินงานใน 2 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำน่าน และลุ่มน้ำปราจีนบุรี	กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย	ประสบปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง	ดำเนินงานร่วมกับชุมชนแกนนำในการสร้างฝาย และปรับปรุงโครงสร้างฝาย	<ul style="list-style-type: none"> บรรเทาปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง เพิ่มน้ำสำรองไว้ใช้ยามขาดแคลน เตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและสถานการณ์น้ำของประเทศไทยในอนาคต ขยายผลความสำเร็จจากชุมชนแกนนำ
2.1	พื้นที่ลุ่มน้ำน่าน ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน	กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย	ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค รวมถึงน้ำเพื่อทำการเกษตรในบางช่วง โดยเฉพาะในฤดูแล้ง ซึ่งน้ำในบางลำห้วยแห้งสนิท ทำให้ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้	<ul style="list-style-type: none"> สร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น ปรับปรุงโครงสร้างฝาย โครงสร้างเหล็กเดิม ขุดลอกตะกอนหน้าฝาย วางระบบท่อส่งน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> แก้ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค ให้กับสมาชิกชุมชนจำนวน 125 ครัวเรือน เกิดตัวอย่างแนวทางพื้นที่พื้นที่เขาหัวโล้นประมาณ 3,000 ไร่ เกษตรกรในพื้นที่สามารถเพาะปลูกได้ตลอดทั้งปี
2.2	พื้นที่ลุ่มน้ำน่าน บ้านร่องแง ตำบลวรรณคร อำเภอบัว จังหวัดน่าน	กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย	ประสบปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง ลำเหมืองไม่สามารถกักเก็บและระบายน้ำได้ ระบบสูบน้ำและส่งน้ำอุปโภคทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงฝายเหมืองแซมพร้อมวางระบบท่อโครงสร้างเหล็ก สร้างฝายนาโน - เหมืองแก้ม 	<ul style="list-style-type: none"> เกิดระบบไหลเวียนของน้ำเข้า - ออก พื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 560 ไร่ มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกษตรกรจำนวน 147 ครัวเรือน มีน้ำสำหรับเพาะปลูกในฤดูแล้ง
2.3	พื้นที่ลุ่มน้ำน่าน ตำบลนครป่าหมาก อำเภอปางกระหม่อม จังหวัดพิษณุโลก	กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย	ประสบปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่หลายส่วนของตำบล ช่วงฤดูน้ำหลาก ส่วนพื้นที่ดอน มักประสบปัญหาน้ำแล้งอยู่เป็นประจำ	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณเก็บกัก และสำรองน้ำประมาณ 40,600 ลูกบาศก์เมตร บรรเทาปัญหาน้ำหลากท่วมพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 600 ไร่ เกษตรกร จำนวน 30 ครัวเรือน มีน้ำสำหรับเพาะปลูกในฤดูแล้ง

ลำดับที่	โครงการ	ผู้สนับสนุน	สภาพพื้นที่	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
2.4	พื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ตำบลนาแหม อำเภอบึงนครบุรี จังหวัดปราจีนบุรี	กองทุนฮอนด้าเคียงข้าง ไทย	ประสบปัญหาน้ำหลาก และน้ำแล้ง	ปรับปรุง พื้นฟู แหล่งน้ำในพื้นที่ ตำบลนาแหม ตามที่ชุมชนร่วมกัน สำรวจโครงสร้างแหล่งน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> • เพิ่มปริมาณเก็บกัก และสำรองน้ำ ประมาณ 54,000 ลูกบาศก์เมตร • กระจายน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 470 ไร่ • เกษตรกรจำนวน 40 ครัวเรือน มี น้ำสำหรับเพาะปลูกในฤดูแล้ง
2.5	พื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ตำบลหัวหว้า อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี	กองทุนฮอนด้าเคียงข้าง ไทย	ประสบปัญหาน้ำแล้ง น้ำ หลาก และขาดน้ำสำรอง สำหรับอุปโภค-บริโภค และการเกษตร แหล่งน้ำ สาธารณะเดิมในพื้นที่มี สภาพตื้นเขิน ปกคลุมด้วย วัชพืช ทำให้การกักเก็บ สำรองน้ำลดลง		<ul style="list-style-type: none"> • เพิ่มปริมาณเก็บกัก และสำรองน้ำ ประมาณ 740,000 ลูกบาศก์เมตร • กระจายน้ำให้กับพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 1,400 ไร่ • มีน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาให้กับ สมาชิกชุมชนตำบลหัวหว้า หมู่ 9, 12, 16 และหมู่ 8 จำนวน 1,200 ครัวเรือน 2,500 คน
2.6	พื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ตำบลคงขี้เหล็ก อำเภอมือง จังหวัด ปราจีนบุรี	กองทุนฮอนด้าเคียงข้าง ไทย	ประสบปัญหาน้ำหลาก ท่วมพื้นที่ในช่วงฤดูฝน โครงสร้างเพื่อบริหารน้ำ ชำรุด ขาดการดูแลรักษา แหล่งน้ำสาธารณะเสื่อม โทรม กักเก็บน้ำได้น้อย	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับปรุง พื้นฟูแหล่งน้ำอย่าง ต่อเนื่อง • ปรับปรุงฝาย • วางท่อลอดโครงสร้างเหล็ก คลองยาง 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรเทาปัญหาน้ำท่วมให้กับ สมาชิกชุมชน จำนวน 500 ครัวเรือน 1,500 คน • พื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 2,000 ไร่ มีน้ำสำหรับเพาะปลูกในฤดูแล้ง
3	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เพื่อ อนาคตที่ยั่งยืน (ระยะที่ 3)	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	ประสบปัญหาน้ำท่วม และ น้ำแล้งในพื้นที่ ขาดแคลน น้ำสำรองไว้ใช้	ขยายผลความสำเร็จจากชุมชน แกนนำ สู่การดำเนินงานในพื้นที่ ของชุมชนเครือข่ายจำนวน 3 พื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> • บรรเทาปัญหาน้ำท่วม และน้ำแล้ง • เพิ่มน้ำสำรอง ไว้ใช้ยามขาดแคลน • เตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ของสภาพอากาศ และสถานการณ์ น้ำของประเทศไทยในอนาคต
3.1	เครือข่ายป่าภูถ้า ภูกระแต อำเภอ แวงน้อย จังหวัดขอนแก่น มีแผนดำเนินการใน 2 พื้นที่ ได้แก่ ชุมชนบ้านโนนเขวา ต.ท่านางแวน ชุมชนบ้านป่าเป้ง ตำบลแวงน้อย	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)			
	ชุมชนบ้านโนนเขวา ต.ท่านางแวน	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)			<ul style="list-style-type: none"> • บรรเทาปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ให้กับสมาชิกชุมชน จำนวน 20 ครัวเรือน พื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 50 ไร่ คิดเป็นมูลค่า 300,000 บาทต่อปี • ป้องกันการบุกรุกแหล่งน้ำ สาธารณะประโยชน์พื้นที่ประมาณ 7.2 ไร่

ลำดับที่	โครงการ	ผู้สนับสนุน	สภาพพื้นที่	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	ชุมชนบ้านป่าเป้ง ตำบลวงน้อย	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)		<ul style="list-style-type: none"> ซ่อมแซมและสร้างฝายกักเก็บน้ำจืดเพิ่มเติม สร้างฝายกั้นน้ำเค็ม สร้างประตูบริหารกักเก็บน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณเก็บกัก และสำรองน้ำประมาณ 40,000 ลูกบาศก์เมตร มีน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชน 70 ครัวเรือน 234 คน บรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่นาประมาณ 50 ไร่ บรรเทาภัยแล้งข้าวนาปี ประมาณ 350 ไร่ เกษตรกรรับประโยชน์จำนวน 30 ครัวเรือน เพิ่มศักยภาพการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับเกษตรกร จำนวน 5 ครัวเรือน ในพื้นที่ 20 ไร่
3.2	ชุมชนบ้านเป็ดใน ตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	สภาพภูมิประเทศเหมือนขามคว่าติดทะเล ประสบปัญหาน้ำหลากลงทะเลอย่างรวดเร็ว สระน้ำของเกษตรกรประสบปัญหา น้ำเค็มรุก ส่งผลให้พืชสวนเสียหาย		<ul style="list-style-type: none"> ชะลอความแรงน้ำ และยกระดับเก็บกักน้ำในลำห้วยสำรองไว้ใช้ในฤดูแล้ง ป้องกันน้ำเค็ม รุกเข้าพื้นที่เกษตรกรรม
3.3	บ้านแม่เชียงรายลุ่ม ตำบลแม่พริก อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	ประสบปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม และน้ำหลาก เป็นประจำทุกปี	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำอย่างต่อเนื่อง	<ul style="list-style-type: none"> ชะลอและกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง ชุมชนได้รับประโยชน์จำนวน 293 ครัวเรือน 1,200 คน เพิ่มความชุ่มชื้นให้พื้นที่ป่าชุมชนจำนวน 2,000 ไร่ มีแหล่งอาหารท้องถิ่นสร้างรายได้เฉลี่ย 1,000 บาทต่อครัวเรือน
4	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างยั่งยืน (ระยะที่ 2) ใน 4 พื้นที่ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ชุมชนบ้านโนนแดง ตำบลโนนทอง อำเภอวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น ชุมชนบ้านหนองโน ตำบลหนองไผ่ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ชุมชนบ้านโคกล่าม ตำบลท่าวัด อำเภอวงน้อย จังหวัดขอนแก่น ชุมชนบ้านโนนแต้ ตำบลหนองขาม อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ 	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	พื้นที่ลุ่มน้ำชีโดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดชัยภูมิ ที่มีกประสบปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งซ้ำซาก แหล่งน้ำธรรมชาติขาดการฟื้นฟู เสื่อมโทรมแหล่งกักเก็บและสำรองน้ำไม่เพียงพอ ขาดแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนในฤดูแล้งเพื่อสำรองไว้ใช้ในฤดูแล้ง	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงแหล่งสำรองน้ำ พัฒนาโครงสร้างเพื่อชะลอน้ำ บริหารจัดการน้ำ ระบบกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มศักยภาพการกักเก็บ สำรองน้ำ และระบายน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> บรรเทาปัญหาน้ำแล้งและน้ำหลาก แก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค และการเกษตร

ลำดับที่	โครงการ	ผู้สนับสนุน	สภาพพื้นที่	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	ชุมชนบ้านโนนแดง ตำบลโนนทอง อำเภอนางรอง จังหวัดขอนแก่น	บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)			<ul style="list-style-type: none"> • เพิ่มปริมาณเก็บกักและสำรองน้ำ ประมาณ 65,100 ลูกบาศก์เมตร • ช่วยลดความเสียหายของผลผลิตทางเกษตรในช่วงฤดูแล้งและฝนทิ้งช่วง ของพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ 400 ไร่ • ลดความเดือดร้อนของเกษตรกร จำนวน 17 ครัวเรือน • เป็นแหล่งขยายพันธุ์สัตว์น้ำให้กับพื้นที่ เป็นแหล่งอาหารให้กับชุมชน • เกิดพื้นที่ตัวอย่างเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 4 ครัวเรือน ในพื้นที่ 30 ไร่ • ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน
	ชุมชนบ้านหนองโน ตำบลหนองไผ่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชัยภูมิ				<ul style="list-style-type: none"> • สมาชิกชุมชน 5 หมู่บ้าน จำนวน 1,100 ครัวเรือน มีน้ำสะอาดเพื่อการบริโภค • ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อน้ำดื่มของครัวเรือน
	ชุมชนบ้านโคกลำดัม ตำบลท่าวัด อำเภอนางรอง จังหวัดขอนแก่น				<ul style="list-style-type: none"> • บรรเทาปัญหาน้ำแล้ง น้ำหลาก ให้กับสมาชิกชุมชนจำนวน 150 ครัวเรือน พื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 500 ไร่ • พื้นฟูแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ พื้นที่ประมาณ 47 ไร่ และอีก 1 ลำห้วย สำรองน้ำเพิ่มขึ้นประมาณ 52,500 ลูกบาศก์เมตร สำหรับพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 500 ไร่ • เป็นแหล่งเลี้ยงปลาและเกษตรแปลงรวมใช้น้ำน้อย เกษตรกร จำนวน 150 ครัวเรือน • เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายปีละ 30,000 บาทต่อครัวเรือน
	ชุมชนบ้านโนนแต้ ตำบลหนองขาม อำเภอนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ				<ul style="list-style-type: none"> • ลดปัญหาขาดแคลนน้ำให้กับเกษตรกร 385 ครัวเรือน พื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 1,400 ไร่ • เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนสำรอง ประมาณ 11,480 ลูกบาศก์เมตร

ลำดับที่	โครงการ	ผู้สนับสนุน	สภาพพื้นที่	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
5	โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้และ อยู่ดีมีสุข จ.บุรีรัมย์	มูลนิธิโคคา - โคลา สหรัฐอเมริกา			
5.1	เครือข่ายการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำระดับชุมชนบ้านลิ้ม ทอง อำเภอนางรอง จังหวัด บุรีรัมย์ ดำเนินงานขยายผลการ บริหารจัดการน้ำชุมชนใน 4 พื้นที่ ได้แก่ ตำบลหนองโสน ตำบล ชุมแสง ตำบลลำไทรโยง และตำบล บ้านสิงห์	มูลนิธิโคคา - โคลา สหรัฐอเมริกา	ประสบปัญหาน้ำท่วมและน้ำ แล้งในพื้นที่	ฟื้นฟูหนองสาธารณะ ขุดลอกลำ เหมืองชอย	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณกักเก็บและสำรองน้ำ ประมาณ 101,400 ลูกบาศก์ เมตร กระจายน้ำให้กับพื้นที่ เกษตรกรรมประมาณ 2,370 ไร่ บรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อ อุปโภคของสมาชิกชุมชน จำนวน 1,553 ครัวเรือน 5,811 คน
5.2	บ้านนาเทียม เมืองสังทอง แขวง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว	มูลนิธิโคคา - โคลา สหรัฐอเมริกา	เป็นที่ราบลุ่มกับเนินสูง ทิศ ตะวันออกติดกับเทือก เขาภู พินัง พื้นที่ด้านทิศตะวันตก ติดกับลำน้ำตอน มีแหล่งน้ำ ธรรมชาติขนาดเล็กกระจายอยู่ ทั่วไป แต่ขาดการดูแล บำรุงรักษา ประสบปัญหาน้ำ ท่วม น้ำหลาก และน้ำแล้ง	<ul style="list-style-type: none"> ขุดลอกแหล่งน้ำจำนวน 3 แห่ง ดำเนินโครงการเกษตร ผสมผสาน (เพื่ออาหาร กลางวัน) ติดตั้งสถานีโทรมาตร อัตโนมัติ 	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณกักเก็บและสำรองน้ำ ประมาณ 11,800 ลูกบาศก์เมตร บรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำใน ชุมชน 33 ครัวเรือน 135 คน พื้นที่เกษตรประมาณ 78 ไร่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมสมบูรณ์ นาเทียม จำนวน 570 คน และ ครู จำนวน 42 คน มีวัสดุดิบ สำหรับประกอบอาหารกลางวัน
6	โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้และ อยู่ดีมีสุข จังหวัดลำปาง จังหวัด นครสวรรค์ และจังหวัดปทุมธานี ดำเนินงานใน 3 พื้นที่ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ชุมชนบ้านแม่ตาลน้อย อำเภอ ห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ชุมชนตำบลบางเคียน อำเภอ ชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ชุมชนคลองรังสิต อำเภอหนอง เสือ จังหวัดปทุมธานี 	มูลนิธิโคคา - โคลา ประเทศไทย	ประสบปัญหาน้ำท่วมและน้ำ แล้ง ในพื้นที่	ปรับปรุง และพัฒนาโครงสร้าง น้ำ	สามารถเก็บสำรองน้ำในพื้นที่ เครือข่ายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ชุมชนฯ
	ชุมชนบ้านแม่ตาลน้อย อำเภอห้าง ฉัตร จังหวัดลำปาง	มูลนิธิโคคา - โคลา ประเทศไทย	อาศัยน้ำจากอ่างแม่ตาลน้อย เป็นหลักในการอุปโภค บริโภค เป็นเวลากว่า 30 ปี ที่ปริมาณ ตะกอนทรายในพื้นที่เหนืออ่าง ไหลลงมาทับถมเป็นจำนวนมาก ทำให้อ่างเก็บน้ำแม่ตาลน้อยตื้น เขิน	<ul style="list-style-type: none"> สร้างฝายหินกั้นลำห้วยบัว แก้ว ขุดลอกตะกอนพร้อมทำแนว ป้องกันตลิ่งแบบขั้นบันได 	<ul style="list-style-type: none"> ลดปัญหาตะกอนทรายที่ไหลมา จากห้วยสาขา ชะลอความแรง ของน้ำ ก่อนลงสู่อ่างเก็บ สมาชิกชุมชนรับประโยชน์ จำนวน 150 ครัวเรือน 600 คน พื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 350 ไร่ และพื้นที่ป่า ประมาณ 40,000 ไร่

ลำดับที่	โครงการ	ผู้สนับสนุน	สภาพพื้นที่	การดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	ชุมชนตำบลบางเคียน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์	มูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย	เป็นพื้นที่ต้นน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยา รับน้ำหลากจากแม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำในพื้นที่ประกอบด้วยแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่ยังคงประสบปัญหาน้ำท่วม น้ำหลาก และน้ำแล้งเป็นประจำ เพราะแหล่งน้ำดังกล่าวขาดการดูแล บำรุงรักษา	<ul style="list-style-type: none"> ก่อสร้างฝายยกระดับน้ำคลองท่ามะนาว ขุดลอกกันขอบเขตหนองน้ำสาธารณะ ก่อสร้างบ่อน้ำล้นพร้อมวางท่อลอด 	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณเก็บกัก และสำรองน้ำประมาณ 1,106,90 ลูกบาศก์เมตร บรรเทาปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้งในพื้นที่ 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 11 และ 14 สมาชิกชุมชนรับประโยชน์จำนวน 111 ครัวเรือน 570 คน พื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 1,670 ไร่
	ชุมชนคลองรังสิต อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	มูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย	อยู่ในพื้นที่ชลประทานที่รับน้ำจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ การทำเกษตรปัจจุบันเป็นแบบร่องสวน ปลูกปาล์ม น้ำมัน และพืชผักสวนครัว ปัจจุบันร่องน้ำเดิมและโครงสร้างทางชลศาสตร์ได้รับการปรับปรุง พื้นฟูแล้วบางส่วน ยังมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุง พื้นฟู เพื่อการบริหารจัดการน้ำที่ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น		<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มปริมาณเก็บกัก และสำรองน้ำประมาณ 66,000 ลูกบาศก์เมตร บรรเทาปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วมขังในพื้นที่ สมาชิกชุมชนรับประโยชน์จำนวน 1,394 ครัวเรือน 5,177 คน พื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 4,500 ไร่
7	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ดำเนินงานที่ชุมชนบ้านหนองตาจอน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี	สถาบันบางกอกแดนซ์	ประสบปัญหาน้ำแล้ง และน้ำหลากในช่วงฤดูฝน เนื่องจากพื้นที่หมู่บ้านอยู่ใกล้กับภูเขา ในฤดูแล้งจะขาดน้ำทำเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> ปรับวิธีการเพาะปลูกจากพืชเชิงเดี่ยวที่ใช้น้ำมาก มาเป็นพืชหมุนเวียน ปรับปรุงแหล่งน้ำสาธารณะ เสริมโครงสร้างเพื่อบริหารน้ำ และกักเก็บน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ยกระดับกักเก็บน้ำ และเพิ่มปริมาณน้ำสำรองให้กับพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 165 ไร่ บรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำตอนฝนที่ช่วงของเกษตรกรจำนวน 65 ครัวเรือน

กลุ่มที่ 2 ดำเนินงานในพื้นที่กรณีเกิดวิกฤตอุทกภัย

1) โครงการดำเนินงานจัดทำโครงสร้าง ทางชลศาสตร์เพิ่มเติม กรณีวิกฤต อุทกภัย

ในกรณีเกิดวิกฤตอุทกภัย ในพื้นที่จำเป็นต้องมีโครงสร้างทางชลศาสตร์เสริม เพื่อใช้สำหรับบริหารจัดการน้ำ มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ มีแผนดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างทางชลศาสตร์เพิ่มเติม ได้แก่ ปรับปรุง และก่อสร้างโครงสร้างทางชลศาสตร์ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำ ในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤต และสามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง ได้เต็มศักยภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การบริหารจัดการน้ำ ในสภาวะปกติและสภาวะวิกฤต และสามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วมและสำรองน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ได้เต็มศักยภาพ

กลุ่มที่ 3 ดำเนินงานร่วมกับกองทัพบก

1) โครงการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง และการจัดการ ทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

ในการดำเนินงานร่วมกับกองทัพบก มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ทำหน้าที่ประสาน กำหนดแผนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด และภาครัฐ เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างน้ำให้เหมาะสม และกองทัพบกสนับสนุนงบประมาณ เครื่องจักร และกำลังพลในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา โดยในปี พ.ศ. 2560 กองทัพบกสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วยฟื้นฟูทางน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ สามารถช่วยป้องกัน แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน รวมจำนวน 23 โครงการ ใน 15 จังหวัด ดังนี้

แผนที่การดำเนินงาน

โครงการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง และการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

ลำดับที่	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รายละเอียดการดำเนินงาน
พื้นที่ภาคเหนือ จำนวน 10 โครงการ					
1.	ลำน้ำอิง และแก้มลิงข้างลำน้ำ	ห้วยแก้ว	ภูพานยาว	พะเยา	1) ขุดลอกลำน้ำอิง ระยะทาง 30,000 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 20 เมตร ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม 2) ขุดแก้มลิงข้างลำน้ำ ความกว้างเฉลี่ย 80 เมตร ความยาว 100 เมตร ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม
2.	หนองป่าโอ	บ้านด้า	ขุนตาล	เชียงราย	ขุดลอกหนองป่าโอ พื้นที่ 80,000 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 2 เมตร จากระดับดินเดิม
3.	ลำห้วยทราย (เชื่อมระหว่างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายไปพื้นที่เกษตร)	เขื่อนผาก	พร้าว	เชียงใหม่	ขุดลอกพื้นที่เป็นตะกอนที่ทับถมในลำห้วยทราย ขนาดลำน้ำกว้างเฉลี่ย 15 เมตร ระยะทาง 2,350 เมตร ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม
4.	ห้วยจำเภา	สะเอียบ	สอง	แพร่	ขุดลอกลำห้วย ขนาดพื้นที่รวม 2,640 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 2 เมตร จากระดับดินเดิม
5.	สระแม่หล่า เชื่อมลำห้วยหินแง้ซ้าย - ขวา	บ้านกลาง	สอง	แพร่	1) ขุดขยายสระแม่หล่า พื้นที่ 2,600 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 5 เมตร จากระดับดินเดิม 2) ขุดลอกห้วยหินแง้ซ้าย ระยะทาง 1,200 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 10 เมตร ความลึกเฉลี่ย 3 เมตร จากระดับดินเดิม 3) ขุดลอกห้วยหินแง้ขวา ระยะทาง 1,000 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 10 เมตร ความลึกเฉลี่ย 3 เมตร จากระดับดินเดิม
6.	ฝายทุ่งไผ่	เตาปูน	สอง	แพร่	ขุดลอกหน้าฝาย ขนาดพื้นที่ 32,000 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 5 เมตร จากระดับดินเดิม
7.	ลำห้วยสรอย	ป่าสัก	วังชิ้น	แพร่	ขุดลอกลำห้วย ระยะทาง 1,450 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 21 เมตร ความลึกเฉลี่ย 2.50 เมตร จากระดับดินเดิม
8.	อ่างเก็บน้ำห้วยเปี๊ยะ	ห้วยหม้าย	สอง	แพร่	1) ขุดลอกตะกอนภายในอ่างเก็บน้ำ ขนาดพื้นที่ 150,000 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 3 เมตร จากระดับดินเดิม 2) ขุดบ่อตักตะกอน ขนาดพื้นที่ 30,000 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 6 เมตร จากระดับดินเดิม
9.	สระเก็บน้ำสาธารณะบ่อทราย	หนองจิก	ศรีนคร	สุโขทัย	ขุดลอกสระเก็บน้ำสาธารณะบ่อทราย ขนาดพื้นที่ 22 ไร่ ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม
10.	คลองโกรงเกรง	นครป่าหมาก	บางกระพุ่ม	พิษณุโลก	ขุดลอกคลองระยะทาง 3,900 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 65 เมตร ความลึกเฉลี่ย 2 เมตร จากระดับดินเดิม

ลำดับที่	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รายละเอียดการดำเนินงาน
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 โครงการ					
11.	หนองฝ้ายแกว	วังแสง	ชนบท	ขอนแก่น	ขุดลอกในพื้นที่ดินเลน ขนาด 100,000 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 2 เมตร จากระดับดินเดิม
12.	หนองปุดา	เมืองพล	พล	ขอนแก่น	ขุดลอกในพื้นที่ดินเลน ขนาด 34,000 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 2.5 เมตร จากระดับดินเดิม
13.	หนองกอมเกาะ	เมืองหมี	เมือง	หนองคาย	ขุดลอกกันแนวเขตหนองกอมเกาะ ระยะทางรวม 2,700 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 40 เมตร ลึก 3 เมตร พร้อมวางท่อรับน้ำแบบคู ชนิดคอนกรีตปากท่อพร้อมหินเรียงป้องกันการกัดเซาะ จำนวน 4 จุด
14.	ศูนย์อุดมศึกษาปะคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ทูลำทับ	ปะคำ	บุรีรัมย์	1) ขุดลอกลำน้ำน้อย ระยะทาง 2,500 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 12 เมตร ความลึกเฉลี่ย 3 เมตร จากระดับดินเดิม 2) ขุดลอกคลองตามแนวเขต ระยะทาง 1,900 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 12 เมตร ความลึกเฉลี่ย 3 เมตร จากระดับดินเดิม
15.	คลองลำนางรอง	ลำนางรอง	โนนดินแดง	บุรีรัมย์	ขุดลอกเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บและระบายน้ำ ปริมาณดินขุดประมาณ 264,900 ลูกบาศก์เมตร
16.	หนองตามม	คอโค	เมือง	สุรินทร์	ขุดลอกเพิ่มประสิทธิภาพกักเก็บ ปริมาณดินขุดประมาณ 98,480 ลูกบาศก์เมตร

ลำดับที่	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รายละเอียดการดำเนินงาน
พื้นที่ภาคกลาง จำนวน 2 โครงการ					
17.	คลองสุคต	มหาสวัสดิ์	พุทธมณฑล	นครปฐม	ขุดลอกคลอง ระยะทาง 4,000 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 12 เมตร ความลึกเฉลี่ย 1 เมตร จากระดับดินเดิม
18.	คลองบางพรม คลองบางน้อย	บางระมาด	ดลิ่งชัน	กรุงเทพมหานคร	ขุดลอกคลอง ระยะทางรวม 24,220 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 8-12 เมตร ความลึกเฉลี่ย 1 เมตร จากระดับดินเดิม
พื้นที่ภาคตะวันออก จำนวน 2 โครงการ					
19.	คลองโสม	หัวหว้า	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	ขุดลอกคลอง ระยะทาง 3,000 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 15-20 เมตร ความลึกเฉลี่ย 1 เมตร จากระดับดินเดิม
20.	หนองพอนไก่อ	หัวหว้า	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	ขุดสระ ความกว้างเฉลี่ย 110 เมตร ความยาวเฉลี่ย 110 เมตร ความลึกเฉลี่ย 8 เมตร
พื้นที่ภาคตะวันตก จำนวน 1 โครงการ					
21.	สระเก็บน้ำ และลำห้วยในพื้นที่โครงการเขื่อนน้ำหนึ่ง	เขากระปก	ท่ายาง	เพชรบุรี	3) ปรับปรุงพื้นที่ลำห้วยสาธารณะ ในพื้นที่โครงการเขื่อนน้ำหนึ่ง ระยะทาง 5,734 เมตร ความลึกเฉลี่ย 2 เมตร จากระดับดินเดิม 4) ขุดลอกสระเก็บน้ำ ขนาดพื้นที่ 34,880 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 6 เมตร จากระดับดินเดิม 5) ขุดลอกสระเก็บน้ำ ขนาดพื้นที่ 32,640 ตารางเมตร ความลึกเฉลี่ย 7.5 เมตร จากระดับดินเดิม

ลำดับที่	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รายละเอียดการดำเนินงาน
พื้นที่ภาคใต้ จำนวน 2 โครงการ					
22.	คลองสายควนนางเหวน - คลองบ้านหัวป่าเขียว	ทะเลน้อย	ควนขนุน	พัทลุง	ขุดลอกคลองสายควนนางเหวน - คลองบ้านหัวป่าเขียว ระยะที่ 1 ระยะทาง 2,100 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 15 เมตร ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม ระยะที่ 2 ระยะทาง 1,200 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 12 เมตร ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม
23.	คลองสายมาบเนียน - คลองสายโหนด	ทะเลน้อย	ควนขนุน	พัทลุง	ขุดลอกคลองสายมาบเนียน - คลองสายโหนด ระยะทาง 3,800 เมตร ความกว้างเฉลี่ย 20 เมตร ความลึกเฉลี่ย 4 เมตร จากระดับดินเดิม

หมายเหตุ: อยู่ระหว่างประมาณการปริมาณงาน และงบประมาณโดยกองทัพบก

ກາດພູນວກ

รายนามผู้บริจาค

(มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2559)

ผู้บริจาคในนามบุคคล

นามผู้บริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
คุณกนกวรรณ ศรีพหลาน	600.00
คุณกมล กฤษฏาจินดารุ่ง	2,000.00
คุณกมลชนก แซ่ลิ้ม	5,850.00
คุณจันทิมา สมประเสริฐ	500.00
คุณจางวาลี บัวอ่อน	500.00
คุณจิตติภรณ์ ฉันทโรจนศิริ	400.00
คุณฉวีวรรณ อาชวณิยุด	10,000.00
คุณฉันทนา วงษ์เมฆ	2,000.00
คุณชนิตา วรรณวัฒน์	200.00
คุณชิดเชื้อ สุนทรส	11,000.00
คุณโชติกา วงศ์อารีย์สวัสดิ์	600.00
คุณณัฐชลิษฐ์ เงินหมื่น	588.00
คุณณิชาดา ชุ่มใจ	200.00
คุณเดารณี เดชาภินันท์	500.00
คุณทักษิณี สดจะหา	1,000.00
คุณธนชัย เขียวเสนา	1,000.00
พลเอก ชีรชัย นาควานิช	10,000.00
คุณเชียรพงศ์ และ ปัททวิรินทร์ (ภรรยา) และครอบครัวเหลืองอรุณอุทัย และครอบครัวศิริโรจนกุล	1,000.00
คุณนงเยาว์ เจริญรุ่งเรือง	100.00
คุณบุษขงภา ลินพิศุทธิ์	400.00
คุณบุญทวี ศรีประเสริฐ	7,000.00
คุณบุษยดา ยิ่งเฟื่องมนต์	1,000.00
คุณเบญจมาศ บัวเหม	1,000.00
คุณประทุม เงินหมื่น	220.00
คุณประไพพรรณ ปิยะฉัตร	100.00
คุณประภา เติตรกุล ศรีนวลนัฒ	10,000.00
คุณประยงค์ ปรีชาจิตต์	3,000.00
คุณปรีชพรรณ เผ่าวิวัฒน์	1,500.00
คุณปวีรศา เพ็ญชาติ	10,000.00
คุณปวีรส สุภักดีดำรง / ธนาคารทีสโก้	1,000.00
คุณปวีรดา รัตนสุดใจ	10,000.00
คุณเบ็ญจเรย์ ล้อมทอง	1,774.72
คุณเบ็ญจมา ภูวัฒน์	5,000.00
คุณผการัตน์ ดานเสถียรพงศ์	600.00
คุณพจน์ ธรรมมงคล	2,500.00
คุณพรพิลาส วงศ์ขจรสุข	500.00
คุณพรสวาท วัฒนกุล	8,000.00
คุณพวงรัตน์ มีองกัน	6,000.00
คุณพัชนี มงคลพงศ์ศิริ	1,000.00
คุณพัชรี พงศ์พนิตานนท์	5,000.00

ผู้บริจาคในนามบุคคล

นามผู้บริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
คุณเพ็ชรนันท์ สอนศิษย์	100.00
คุณพิมพ์ภา นาคสวัสดิ์	15,000.00
คุณภัทรภร เพิ่มเต็มสิน	500.00
คุณเมณฑา สุขเจริญ	1,000.00
คุณเมณฑุดี ลำซ่า	1,000.00
คุณเยาวดี เพิ่มทองอินทร์	500.00
คุณรอยบุญ รัตมีเทศ	500.00
คุณรัฐพล รุ่งโรจนเจริญผล	500.00
คุณรัศมี อุดเสนา	200.00
คุณเรณวดี สุวรรณมงคล	2,000.00
คุณเรืองฤทธิ์ ศิริพานิช	36,088.00
คุณลักกณาารกุล เจริญอนันตดา	1,000.00
คุณเลี้ยงเอง แซ่โจ้ว	400.00
คุณวนิดา วิริยะพลาชัยกุล	1,000.00
คุณเวริญญา ทองดี	200.00
คุณวาสนา มานะธำรง	2,000.00
คุณวาสนา สุทธิเดชาชัย	2,000.00
คุณแววมณี วัฒนศิริปิ่น	1,200.00
คุณศรีประไพ พรหมประไพ	18,000.00
คุณศรีอรุณ เขียวเสนา	1,000.00
คุณศักดิ์ไชย วงศ์ธีระญาณี	45,000.09
คุณศิริเพ็ญ จิราภรณ์มณี	200.00
คุณสรุษา วัฒนเสลารัต	27,478.00
คุณสวารจณ์ เทพรักษา	10,000.00
คุณสิริอาภรณ์ เกตุผอง	500.00
คุณสุกัญญา วิเศษเกรียงศักดิ์	10,000.00
คุณสุชารัตน์ สันธิ	11,000.00
คุณสุบิน พงศ์พันธ์มีสุข	5,000.00
คุณสุรเจตต์ บุญญาอรุณเนตร	600.00
คุณสุรศักดิ์ อัครวิริษา	2,000.00
คุณสุรชัย หล่มวิรัตน์	1,001.00
คุณสุรพร เจริญนิช	1,000.00
คุณอรอรุณ จงสิทธิคุณ	10,000.00
คุณอัญชลี จิรเศรษฐพัฒนา	1,000.00
คุณเอาริรัตน์ ธนบุญสมบัติ	8,900.00
คุณอาเหลียน ตั้งสกุลไพศาล	200.00
ดร.วิเชียร อำนาจวรประเสริฐ	500.00
นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร	2,000.00
นายแพทย์โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	2,000.00
พ.ญ. เสริมทรัพย์ คำรงค์รัตน์	1,000.00
พ.ด.อ. สิหนาท ประยูรรัตน์	5,000.00
พล.ต.ท. ฐธร เพราษุนทร	20,000.00
รศ.ดร.พรจิต สมบัติพานิช	1,000.00
BARBARA WHEAT	7,184.00
GEORGE LU	35,177.90
ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	272,525.02
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	688,086.73

รายนามผู้บริจาค

(มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2559)

ผู้บริจาคในนามนิติบุคคล

ผู้บริจาคในนามนิติบุคคล

นามผู้บริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
มูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	8,020,000.00
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	14,672,050.00
มูลนิธิสโตนต่างประเทศไทย	15,816,000.00
บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย (ลำปาง) จำกัด	2,361,100.00
บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	5,540,000.00
The Coca-Cola Foundation Thailand	6,000,000.00
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	2,510,000.00
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) *	2,000,000.00
บริษัท ไทยเมฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)	2,010,000.00
บริษัท รัชนากร ดีไซน์ แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด	1,000,000.00
Presidium Instruments Pte Ltd	59,080.00
Thai Air Asia Co., Ltd.	20,000.00
กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ	3,000.00
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	800.00
กรมบังคับคดี	1,000.00
กรมประชาสัมพันธ์	3,000.00
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน	1,000.00
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	3,000.00
กองทุนแม่จันทน์จันทน์ราษฎร์การ	5,000.00
กองทุนสวัสดิการสำนักงานศาลปกครอง	1,500.00
กองบังคับการตำรวจนครบาล	5,000.00
การเคหะแห่งชาติ	3,000.00
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	3,000.00
การทำเรือแห่งประเทศไทย (สำนักงานใหญ่)	2,000.00
การประปานครหลวง	10,000.00
การประปาส่วนภูมิภาค	5,000.00
การไฟฟ้านครหลวง	10,000.00
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) สำนักงานใหญ่	10,000.00
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ) สำนักงานใหญ่	10,000.00
การยางแห่งประเทศไทย	2,000.00
การรถไฟแห่งประเทศไทย	3,000.00
คุณอัญญา บริษัท อินเด็กซ์ ครีเอทีฟ วิลเลจ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่	25,000.00
เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหาร	2,000.00
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	5,000.00
ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน)	5,000.00
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	10,000.00
ธนาคารออมสิน	10,000.00
ธนาคารออมสิน	1,000.00
ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สำนักงานใหญ่	10,000.00
บมจ. ธนาคารกรุงไทย	10,000.00
บมจ. ธนาคารกสิกรไทย	2,000.00
บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท เมเจอร์สตาร์ จำกัด	3,000.00
บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด	10,000.00
บริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด	25,534.55
บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สำนักงานใหญ่	1,000.00
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท กันตนา กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท ภูเก็ต สโมล์ จำกัด	2,000.00
บริษัท แกรนด์ คาแนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท ขาว ซี.พี. จำกัด (สำนักงานใหญ่)	3,000.00
บริษัท คิส แอนด์ ดิน คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ คอนซัลแตนท์	2,000.00
บริษัท เคทีวี บรอดแคสติ้ง จำกัด (สำนักงานใหญ่)	2,000.00
บริษัท จีเอ็ม มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท จีไอเอส จำกัด (สำนักงานใหญ่)	59,410.00
บริษัท เจ เอส แอล โกลบอล มีเดีย จำกัด	10,000.00

นามผู้บริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
บริษัท ชลาชล จำกัด	2,000.00
บริษัท ซี.ไอ.เอ็น.เอส.เดท จำกัด	5,000.00
บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท ซีเอ็มไอ จำกัด (มหาชน)	29,578.75
บริษัท เซ็นส์ เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด สำนักงานใหญ่	10,000.00
บริษัท ดัมบลิว พีที (ประเทศไทย) จำกัด - กรุ๊ปเดิม	10,000.00
บริษัท ดาวฤกษ์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (สำนักงานใหญ่)	1,000.00
บริษัท ดี ดอควิเมนทารี จำกัด	5,000.00
บริษัท ใด-อีจี คีตา (ประเทศไทย) จำกัด สำนักงานใหญ่	10,000.00
บริษัท หริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด	3,000.00
บริษัท ทรูวิชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท ทิพย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)	5,000.00
บริษัท ทีวี ไลน์ จำกัด (มหาชน)	2,000.00
บริษัท ทีวี สันเดอร์ จำกัด (มหาชน) (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท ทีวีบุรพา จำกัด (สำนักงานใหญ่)	5,000.00
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	3,000.00
บริษัท ไทม บรอดคาสท์ จำกัด	5,000.00
บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	840.00
บริษัท ไทโรเนอริ อินสทრูเมนท์ จก.	10,000.00
บริษัท บีโอ ทาร์เก็ต จำกัด	2,000.00
บริษัท เนเจอร์สไปซ์ จำกัด	20,000.00
บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	22,000.00
บริษัท บรอดคาสท์ ไทย เทเลวิชั่น จำกัด	3,000.00
บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด	50,000.00
บริษัท บางจาก มีโทรเลียม จำกัด (มหาชน) (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท บ้านมั่นคงใจ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	5,000.00
บริษัท มิวส์ คัลเลอร์ส จำกัด (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท เมอร์ลีย์เคอร์ จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	2,000.00
บริษัท พาโนรามา เวสต์ไวต์ จำกัด	10,000.00
บริษัท เพลเว็ค จำกัด (สาขา 1)	20,000.00
บริษัท โพลีลิสส์ เอนเตอร์เทนเมนท์ (สำนักงานใหญ่)	100,000.00
บริษัท ฟิลด์ เจมมอลโลจิสท์ อินเทอร์เน็ต จำกัด	3,592.00
บริษัท ฟลีเซีย (ไทยแลนด์) จำกัด	15,000.00
บริษัท นายแอคเชส จำกัด	5,000.00
บริษัท มิโดริ มาร์เก็ตติ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด สำนักงานใหญ่	5,000.00
บริษัท มิวสิคยูพี เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท เมอริทซาร์ จำกัด	10,000.00
บริษัท เมืองไทยประกันภัยวิดิ จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท โมโนเทคโบลีย์ จำกัด (มหาชน)	10,000.00
บริษัท รักลูก กรุ๊ป จำกัด (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
บริษัท ริเจนซีบรันดิไทย จำกัด	20,000.00
บริษัท โรงพยาบาลพระรามเก้า จำกัด	5,000.00
บริษัท วัตสัน ฟาร์มาซี แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์) จำกัด	100,000.00
บริษัท วิซาร์ด โซลูชั่น จำกัด	10,000.00
บริษัท วิทยการมันแห่งประเทศไทย จำกัด	3,000.00
บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด (มหาชน)	30,000.00
บริษัท เวดา ซาลอนแอนด์สปา จำกัด	23,920.00

รายนามผู้บริจาค

(มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2559)

ผู้บริจาคในนามนิติบุคคล

นามผู้บริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
บริษัท สปริงนิวส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	10,000.00
บริษัท สมาร์ทคอม จำกัด	3,000.00
บริษัท สำนักกฎหมายธีรพัฒน์ จำกัด	5,000.00
บริษัท หนังสือพิมพ์ แนวหน้า จำกัด	5,000.00
บริษัท ห้องบันทึกเสียงรุ่งสยาม จำกัด	5,000.00
บริษัท ออฟดีมีน มีเดีย ไดรคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	3,000.00
บริษัท เอเชีย พลัส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	5,000.00
บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด	1,500.00
บริษัท เอส เอพี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	20,000.00
บริษัท เอไอจีเอส แล็บ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	52,766.85
บริษัท โอเอสสกา จำกัด (สำนักงานใหญ่)	30,000.00
บริษัท ไอ อีเอ็ม จำกัด	2,000.00
บริษัท ไอพีจี แอดเวอไทซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด	10,000.00
บริษัท โออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	5,000.00
บริษัท เฮลมูท ฟิสเชอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด	1,000.00
บริษัท ชินไซฟ(ประเทศไทย) จำกัด	5,000.00
บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	5,000.00
บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	15,000.00
บริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน)	5,000.00
บริษัท ทรานซันด์ สแควร์ กรุ๊ป จำกัด สำนักงานใหญ่	10,000.00
บริษัท ลีโอสากล จำกัด	3,000.00
บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุนไทยพาณิชย์ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	10,000.00
ประธานสภาวิชาชีพเครื่องสำอางภัณฑ์	5,000.00
ผลิตภัณฑ์จำหน่ายล้างจาน ชินโลด	18,297.00
ผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์	5,000.00
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (วิทยาเขตกล้วยน้ำไท)	1,500.00
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	5,000.00
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	3,000.00
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	5,000.00
มูลนิธิธรรมดงศ์เพื่อการไม่สูบบุหรี่	1,000.00
มูลนิธิสงเคราะห์ครอบครัวทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์	5,000.00
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	
โรงงานยาสูบ	3,000.00
สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก	10,000.00
สถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1,000.00
สถานีวิทยุเพชฌัญญุณี	3,000.00
สถานีวิทยุและพัฒนาศูนย์และเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	7,800.00
สภาภาษาชไต	1,200.00
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	2,000.00
สมาคมกีฬากรีฑาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	10,000.00
สมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	5,000.00
สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	100,000.00
สวนนงนุชพัทยา	10,000.00
สำนักงาน ป.ป.ส.	5,000.00
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	10,000.00

นามผู้บริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
สถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1,000.00
สถานีวิทยุเพชฌัญญุณี	3,000.00
สถานีวิทยุและพัฒนาศูนย์และเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	7,800.00
สภาภาษาชไต	1,200.00
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	2,000.00
สมาคมกีฬากรีฑาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	10,000.00
สมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	5,000.00
สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	100,000.00
สวนนงนุชพัทยา	10,000.00
สำนักงาน ป.ป.ส.	5,000.00
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	10,000.00
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	2,000.00
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	1,200.00
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	10,000.00
สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน	3,000.00
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	5,000.00
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	2,000.00
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	5,000.00
สำนักงานเลขาธิการกองทัพอากาศ พระราชวังเดิม	2,000.00
สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถานีวิทยุเพชฌัญญุณี	1,000.00
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	2,000.00
สำนักงานอัยการสูงสุด	3,000.00
สำนักฝึกอบรม กลุ่มประชาสัมพันธ์และเผยแพร่	2,500.00
หจก. บำรุงยาง	12,000.00
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.อาร์.จี.ครีเอทีฟ ทิงกิง (สำนักงานใหญ่)	5,000.00
องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	2,000.00
องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (สำนักงานใหญ่)	2,000.00
องค์การเภสัชกรรม	2,000.00
องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก	3,000.00
AGE Enterprise Co. Ltd.	1,000.00
All precious Gems with a Star	1,000.00
DC Consultants and Marketing Communication Ltd.	1,500.00
EFF CO., LTD.	5,000.00
ENZO LIVERINO 1894	17,588.95
Gemolitos Fine Gems & Jewels	7,035.58
King Power International Co., Ltd.	100,000.00
PIESOFT Company Limited.	10,000.00
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	61,684,293.68

* ใ้บริจาคเพื่อการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2560

ไทยรัฐ Thai Rath Circulation: 1,000,000 Ad Rate: 3,000	Section: First Section/หน้าแรก วันที่: พุธ 13 มกราคม 2559 ปีที่: 67 ฉบับที่: 21176 หน้า: 1(บน), 13 Col.Inch: 45.42 Ad Value: 136,260 PRValue (x3): 408,780 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: พระเทพฯห่วงภัยแล้งผ่าน'อุทกพัฒนา'ช่วย-แก้ปัญหาปชช.60ชุมชน!
--	---

พระเทพฯ ห่วงภัยแล้ง

ผ่าน'อุทกพัฒนา' ช่วย-แก้ปัญหา ปชช.60ชุมชน!

สมเด็จพระเทพฯ ห่วงภัยแล้ง ทรงแนะปรับตัว เปลี่ยนปฏิทินเพาะปลูกตามสภาพอากาศ เลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ มั่นใจ 543 หมู่บ้านทั่วประเทศน้อมนำแนวพระราชดำริ **★ มีต่อหน้า 13**

พระเทพฯ ☆ **ต่อจากหน้า 1**
 จัดการน้ำชุมชนผ่าน "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ" รับมือได้ทั้งภัยแล้งและน้ำท่วม

น้ำพระทัยของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงห่วงภัยธรรมชาติ นั้นเมื่อวันที่ 12 ม.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯไปทรงเป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ.2559 ของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินิธิชัยพัฒนา โดยมี นายสุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิฯและผู้เกี่ยวข้องเฝ้ารับเสด็จ โอกาสนี้พระราชทานพระราชวโรกาสให้นายผู้มีจิตศรัทธาบริจาคและผู้สนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ จำนวน 56 คน เข้าเฝ้าฯรับพระราชทานเข็มที่ระลึกของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ จากนั้นทรงเป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ.2559 ของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีรับสั่งตอนหนึ่งว่า ปี 2559 มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯจะร่วมกับ 60 ชุมชนแกนนำในพื้นที่ 19 ลุ่มน้ำ สร้างตัวอย่างการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนว

พระราชดำริแบบพึ่งตนเองโดยใช้ข้อมูล สมดุลน้ำบริหารจัดการน้ำปรับเปลี่ยนปฏิทินการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกัน สร้างความมั่นคงด้านน้ำ ด้านผลผลิตอาหารและชีวิตความเป็นอยู่ นอกจากนี้ จะร่วมกับหน่วยงานหลายภาคส่วน เน้นการ "เกิด ด้วย ทำ" เรียนรู้สู่การลงมือทำตามแนวพระราชดำริ เพื่อเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยการน้อมนำแนวพระราชดำริไปร่วมกันฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อมรวมถึงสร้างเยาวชน "เกิด ด้วย ทำ" รุ่นต่อไป ให้ได้เรียนรู้แนวพระราชดำริและลงมือทำเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และขอเชิญประชาชนและจิตอาสาที่พร้อม "เกิด ด้วย ทำ" มาร่วมเริ่มต้นลงมือทำด้วยกัน ในวันที่ 14 ก.พ. ณ บริเวณสนามเสือป่าในงาน "อย่าให้รักพอเป็นแค่ความคิด มาร่วมลงมือทำกับเรา เกิด ด้วย ทำ"

ด้านนายรอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ กล่าวว่า มูลนิธิฯได้น้อมนำแนวพระราชดำริ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เผยแพร่และสนับสนุนให้ชุมชนสามารถดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำแบบพึ่งตนเอง น้อมนำหลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปเผยแพร่ให้แก่ละชุมชนเข้าใจถึงหลักการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำรินั้นการพัฒนาจากล่างขึ้นมาข้างบน จากชุมชนเล็กๆขยายสู่ระดับตำบลและอำเภอ โดยถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ความสำเร็จของชุมชนต่างๆผ่านพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ เพื่อขยายผลความสำเร็จออกสู่สาธารณะ และจะร่วมกับ 60 ชุมชนแกนนำ ในพื้นที่ 19 ลุ่มน้ำ ขยายผลสู่ 543 หมู่บ้าน สามารถบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง ประมาณ 864,600 ครัวเรือน พื้นที่เกษตร 1.60 ล้านไร่ มีปริมาณน้ำสำรองเพิ่มขึ้นสำหรับใช้ยามฝนทิ้งช่วงหรือฤดูแล้ง รวม 54.16 ล้านลูกบาศก์เมตร จากภัยแล้งปี 2557 ถึง 2558 ที่ผ่านมา ในพื้นที่ 24 ชุมชนแกนนำที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งยังคงมีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร สร้างรายได้จากผล

ผลิตทางการเกษตรกว่า 1,300 ล้านบาทในปี 2559 "มันใจว่า ทั้ง 543 หมู่บ้าน มีระบบบริหารจัดการน้ำที่เราเข้าไปทำงานด้วยมานั้น จะรับมือกับปัญหาภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นในปี 2559 และในอนาคตข้างหน้าได้โดยไม่เดือดร้อนมากนัก เพราะมีระบบการจัดการพื้นที่ที่ดี ไม่เพียงแต่รับมือเรื่องภัยแล้งได้เท่านั้นแต่จะสามารถรับมือกับความผันแปรของฤดูกาลได้อย่างดี หลักการที่ดำเนินการก็คือการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริแบบพึ่งตนเอง โดยใช้ข้อมูลสมดุลน้ำบริหารจัดการน้ำปรับเปลี่ยนปฏิทินการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ" นายรอยลกล่าว

มติชน	Section: First Section/ชีวิตคุณภาพ			
	วันที่: พุธ 13 มกราคม 2559			
Matichon Circulation: 900,000 Ad Rate: 1,100	ปีที่: 39	ฉบับที่: 13821	หน้า: 10(บน)	
	Col.Inch: 43.59	Ad Value: 47,949	PRValue (x3): 143,847	คลิป: ชาว-คำ
	หัวข้อข่าว: เปลี่ยนปฏิทินเพาะปลูกตามอากาศ เชื้อมัน543หมู่บ้านรับมือภัยแล้งได้			

เปลี่ยนปฏิทินเพาะปลูกตามอากาศ

● เชื้อมัน543หมู่บ้านรับมือภัยแล้งได้
เลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯมันใจ 543 หมู่บ้านทั่วประเทศ น้อมนำแนวพระราชดำริ จัดการน้ำชุมชนผ่าน 'พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ' รับมือได้ทั้งแล้งและท่วม ปรับตัว เปลี่ยนปฏิทินเพาะปลูกตามสภาพอากาศ

เมื่อเวลา 17.30 น. วันที่ 12 มกราคม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ.2559 ของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิชัยพัฒนา โดยมีนายสุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการมูลนิธิฯ และผู้เกี่ยวข้อง เฝ้าฯรับเสด็จ โอกาสนี้ พระราชทานพระราชวโรกาสให้นางผู้มีจิตศรัทธาบริจาคและผู้สนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ จำนวน 56 คน เฝ้าฯรับพระราชทานเข็มที่ระลึกของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ จากนั้นทรงเป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี พ.ศ.2559 ของมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายรอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ กล่าวว่า มูลนิธิฯ ได้น้อมนำแนวพระราชดำริในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เผยแพร่ และสนับสนุนให้ชุมชนสามารถดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำแบบพึ่งตนเอง น้อมนำหลักการทรงงานเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ไปเผยแพร่ให้แก่แต่ละชุมชนเข้าใจถึงหลักการบริหารจัดการน้ำ

ตามแนวพระราชดำริ เน้นการพัฒนาจากล่างขึ้นมาข้างบน จากชุมชนเล็กๆ ขยายสู่ระดับตำบลและอำเภอ โดยถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความสำเร็จของชุมชนต่างๆ ผ่านพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ เพื่อขยายผลความสำเร็จออกสู่สาธารณะนับตั้งแต่ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2555 จนถึงปี พ.ศ.2558 โดยดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จของการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ผ่าน "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ" รวม 10 แห่งทั่วประเทศ เพื่อให้ผู้สนใจได้เรียนรู้จากพื้นที่จริง และดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ร่วมกับ 60 ชุมชนแกนนำ ในพื้นที่ 19 ลุ่มน้ำ ขยายผลสู่ 543 หมู่บ้าน สามารถบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้งประมาณ 364,600 ครัวเรือน พื้นที่เกษตร 1.60 ล้านไร่ มีปริมาณน้ำสำรองเพิ่มขึ้นสำหรับใช้ยามฝนทิ้งช่วงหรือฤดูแล้ง รวม 54.16 ล้านลูกบาศก์เมตร จากภัยแล้งปี 2557 ถึง 2558 ที่ผ่านมาก ในพื้นที่ 24 ชุมชนแกนนำที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ยังคงมีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร สร้างรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร

กว่า 1,300 ล้านบาทในปี 2559

"ผมมั่นใจว่าทั้ง 543 หมู่บ้าน มีระบบบริหารจัดการน้ำที่เราเข้าไปทำงานด้วย จะสามารถรับมือกับปัญหาภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นในปี 2559 และในอนาคตข้างหน้าได้โดยไม่ต้องรื้อถอนมากนัก เพราะมีระบบการจัดการพื้นที่ที่ดี ไม่เพียงแต่รับมือเรื่องภัยแล้งได้เท่านั้น แต่จะสามารถรับมือกับผันแปรของฤดูกาลได้อย่างดี หลักการที่ดำเนินการก็คือ การจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริแบบพึ่งตนเอง โดยใช้ข้อมูล สมดุลน้ำ บริหารจัดการน้ำ ปรับเปลี่ยนปฏิทินการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ" นายรอยลกล่าว

ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (กทม.) กล่าวว่า ปีนี้มีปริมาณน้ำในเขื่อนใหญ่มีน้อยมาก ตั้งใจให้พื้นที่เกษตรกรรมในกรุงเทพฯ เป็นพื้นที่ตัวอย่างในการปลูกพืชทดแทนแก่จังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยหวังว่าในระยะ 2-3 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่จะหันมาปลูกพืชทางเลือก ส่วนเรื่องการค้ากักเก็บน้ำนั้น มีแผนที่ต้องเร่งดำเนินการคือการจัดหาพื้นที่แก้มลิงเพิ่มเติม ซึ่งได้สำรวจไว้กว่า 20 แห่ง บางจุดอาจจำเป็นต้องออกกฎหมายเวนคืนที่ดิน โดยยืนยันว่าจะพิจารณาอย่างรอบคอบไม่ให้เกิดกระทบกับประชาชน

สยามธุรกิจ Siam Turakij Circulation: 120,000 Ad Rate: 950	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 26 มีนาคม - ศุกร์ 1 เมษายน 2559 ปีที่: 22 ฉบับที่: 1584 หน้า: 5(ล่าง) Col.Inch: 75.95 Ad Value: 72,152.50 PRValue (x3): 216,457.50			คลิป: ชาว-ดำ
	หัวข้อข่าว: รายงาน: ต้นทุนน้ำสร้างคอร์รัปชันภัยแล้ง			

ต้นทุนน้ำสร้างคอร์รัปชันภัยแล้ง

เรื่อง : จริย ชุ่มเงิน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

รวมปริมาณน้ำระบาย 149.57 ล้าน ลบ.ม. ภาคตะวันตก มีเขื่อนเก็บน้ำ 2 เขื่อน รวมปริมาณน้ำระบาย 1,246.05 ล้านลบ.ม. ภาคตะวันออก มีเขื่อนเก็บน้ำ 5 เขื่อน รวมปริมาณน้ำระบาย 210.82 ล้านลบ.ม. ภาคใต้ มีเขื่อนเก็บน้ำ 4 เขื่อน รวมปริมาณน้ำระบาย 1,011.41 ล้านลบ.ม. (ณ วันที่ 17 มีนาคม 2559) ข้อมูลอ้างอิงจากสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) อาจกล่าวได้ว่า ปริมาณน้ำที่

สร้างความเย็นได้ สร้างน้ำได้ดินได้ สร้างฝนให้ตกได้และนี่คือต้นทุนทางธรรมชาติที่คนไทยลืมไป
 มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาจัดการเรื่องน้ำ เรื่องป่าและการสร้างความชุ่มชื้นคืนสู่ป่าและสร้างต้นทุนแหล่งน้ำในชุมชนจากป่า จึงก่อเกิดขึ้นเพื่อดึงทุกภาคส่วนให้หันมาช่วยกันสร้างต้นทุนธรรมชาติให้กลับมาอีกครั้ง
 ล่าสุด เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558

ภัยแล้งปี 2559 ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว และนับตั้งแต่เดือนเมษายนเป็นต้นไป ประเทศไทยจะต้องเผชิญปัญหาขาดแคลนน้ำหนักหน่วงรุนแรงกว่าปี 2558 ซึ่งคนไทยได้เผชิญกันมาแล้ว รู้รสชาติความชื่นชมว่าเป็นเช่นไร โดยเฉพาะเกษตรกร
 หากมาตรวจสอบสภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศที่มีทั้งหมด 33 เขื่อน จะพบว่าวันนี้ปริมาณน้ำระบายลงสู่แม่น้ำสายสำคัญต่างๆ รวมทั้งประเทศมี 4,446.58 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) จากปกติไม่ควรต่ำกว่าปริมาณ 10,000 ล้าน ลบ.ม. ประกอบด้วย ภาคเหนือ มีเขื่อนเก็บน้ำ 7 เขื่อน รวมปริมาณน้ำระบาย 1,254.20 ล้าน ลบ.ม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเขื่อนเก็บน้ำ 12 เขื่อน รวมปริมาณน้ำระบาย 574.53 ล้าน ลบ.ม. ภาคกลาง มีเขื่อนเก็บน้ำ 3 เขื่อน

เหลืออยู่วันนี้มีน้อยมากในรอบ 51 ปี แล้วคนไทยจะอยู่กันอย่างไรในช่วงภัยแล้งร้อนดิบแบบนี้
 การรณรงค์ให้คนไทยช่วยกันประหยัดน้ำ ลำดับแรกเกษตรกร จึงถูกขอร้องให้งดปลูกข้าว ทำสวน ทำไร่ และให้หันมาปลูกพืชใช้น้ำน้อย ตรงกันข้ามยังไม่เห็นหน่วยงานรัฐขอร้องภาคอุตสาหกรรมหนัก สนามกอล์ฟ ธุรกิจโรงแรม สถานบริการอาบอบนวด ให้ลดการใช้น้ำแต่ประการใด
 วันนี้จึงจำเป็นต้องหันมาศึกษาต้นทุนทางธรรมชาติ โดยเฉพาะต้นทุนน้ำ ที่จะช่วยให้คนไทยทุกภาคทั่วประเทศได้รู้จักการบริหารจัดการน้ำอย่างมีคุณค่า พร้อมปลูกป่าควบคู่ไปด้วย เพราะป่าคือหัวใจสำคัญในการสร้างความชุ่มชื้นทั้งในดินและบนอากาศ ปลูกต้นไม้ใหญ่ 1 ต้น สร้างความเย็นเท่ากับแอร์คอนดิชัน 1 ต้น ต้นไม้

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นประธานในพิธีเปิด "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน" ตามแนวพระราชดำริเครือข่ายชุมชนรักษาลุ่มน้ำลาว ที่อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยมีส่วนราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายศูนย์น้ำจังหวัดพะเยาแพร่ และประชาชนเข้าร่วมงาน
 ทั้งนี้ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ เครือข่ายชุมชนรักษาลุ่มน้ำลาว ถือเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติแห่งที่ 10 ของประเทศไทย ที่ชุมชนร่วมกันรักษาป่ากว่า 2,000 ไร่ จากเดิมที่มีสภาพเป็นพื้นที่ลุ่มปทานเหมืองแร่ดิบบุกให้กลายเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ในพื้นที่ต้นน้ำอย่างต่อเนื่องจนครอบคลุมพื้นที่ป่าต้นน้ำแล้วทั้งหมด 258,605.875 ไร่ ใน 41 ชุมชน 4 ตำบล

สยามธุรกิจ Siam Turakij Circulation: 120,000 Ad Rate: 950	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 26 มีนาคม - ศุกร์ 1 เมษายน 2559 ปีที่: 22 ฉบับที่: 1584 หน้า: 5 (ล่าง) Col.Inch: 75.95 Ad Value: 72,152.50 PRValue (x3): 216,457.50 ศิลปิน: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: รายงาน: ต้นทุนห้าสร้างคอร์รัปชั่นภัยแล้ง
---	--

โดยได้ดำเนินการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น ฝายดักตะกอนกว่า 2,528 ฝาย หน่วยฝายระวางภัยพิบัติและสร้างกลุ่มเยาวชนอักษณาลาว เพื่อเป็นกำลังในการดูแลรักษาและฟื้นฟูป่าในชุมชนด้วยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการข้อมูล

ที่สำคัญชุมชนลุ่มน้ำลาว ผ่านมาถึงวันนี้ได้กลายเป็นอีกหนึ่งชุมชนที่ไม่ได้เผชิญกับปัญหาภัยแล้งเช่นที่เกิดขึ้นกับพื้นที่อื่นๆ ในประเทศ จึงถือเป็นชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการเดินตามแนวทางพระราชดำริที่สำคัญ สามารถสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า ปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยวันนี้ เพราะไม่มีการบริหารจัดการน้ำที่มีอยู่ให้คุ้มค่า มุ่งเน้นเพียงตัวเงินและใช้น้ำอย่างไม่มีแผนสำรอง

“ต้องใช้หลักเข้าใจก่อน ซึ่งเป็นแนวทางของในหลวง เมื่อเข้าใจธรรมชาติ ไล่ใจสิ่งเล็กๆ น้อยๆ รอบตัว เช่น ดิน น้ำ ป่า อย่างน้ำต้องรู้ว่ามีแค่ 3 เดือนและต้องใช้อีก 9 เดือน ต้องคิดว่าบริหารจัดการอย่างไรยามน้ำน้อยอาจต้องบริหาร ยาม

น้ำมากต้องเก็บ จะใช้อย่างไรให้เกิดประโยชน์ในยามวิกฤติ ในชุมชนแหล่งน้ำสำรองจากป่าที่ได้รับการดูแล จัดการสร้างระบบเสริมป่าด้วยฝาย คือการสร้างต้นตุนน้ำที่ไม่มีวันหมด ถ้ามีแต่เดินหน้าเพื่อทำพืชเชิงเดี่ยวหรือไม่มีการบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน ปัญหาภัยแล้งจะหนักขึ้นทวีคูณ ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมด พระเจ้าอยู่หัวทำมาแล้วและเกิดผลที่ยั่งยืน” ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าว

อย่างไรก็ตาม เมื่อขยายความมาถึงบรรทัดนี้ ยังมีอีกประเด็นที่ต้องยกขึ้นมา กล่าวถึง เพราะไม่เช่นนั้นงบประมาณแผ่นดินคงจะถูกแตกเมลาละลายไปกับภัยแล้งนี่เป็นแน่

กระแสภัยแล้ง ร้อนแรงไปทั่วทุกภูมิภาค ทุกจังหวัด ทุกอำเภอและแทบจะทุกตำบล งบประมาณแผ่นดินจึงถูกกำหนดให้แบ่งปันแตกกระจายไปตามสภาวะที่ทางจังหวัดร้องขอมาเป็นพิเศษ บางจังหวัดแล้งมากแล้งน้อยก็ขอเต็มเหนี่ยวไว้ก่อน เพราะงบภัยแล้งอนุมัติจ่ายพอๆ กับงบน้ำท่วม ตรวจสอบยากเป็นที่รู้กันในหมู่ข้าราชการประจำ และข้าราชการการเมืองทั้งระดับชาติและท้องถิ่น (บางคน)

ยกตัวอย่าง จังหวัดสุโขทัย ชาวบ้านลือกันแซดว่า บิ๊กข้าราชการและบิ๊กนักการเมืองบางคน ให้ความสนใจที่จะเข้าแก้ปัญหาภัยแล้งน้อยมาก แต่กลับออกมาประกาศเป็นเขตภัยพิบัติทั้งจังหวัด ทั้งที่ข้อเท็จจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่!!!

อาจกล่าวได้ว่า งบประมาณแผ่นดินคือต้นทุนทางสังคม คนไทยทุกคนจำเป็นต้องรู้ให้ได้ว่าต้นทุนทางสังคมที่แท้จริงเป็นอย่างไร และคุ้มค่าถูกต้องหรือไม่ที่จะถูกแปรสภาพไปใช้ตามใจนึกของผู้มีอำนาจ ประชาชนทุกคนและเจ้าหน้าที่บางคนของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินอย่ามัวนั่งเกาถิ่นรอเจ้าทุกข์มาร้องเรียนตอนนี้กลั่นโคลน กลั่นดินแห้งๆ ของแต่ละภูมิภาคกำลังไหลมาตามพายุไซร่อนแล้ว

ช่วยกันจับตาตรวจสอบดูให้ดี คาดว่าต้นทุนน้ำจะดูคงงบประมาณแผ่นดินนำไปใช้แค่ 10% ส่วนที่เหลือคือการคอร์รัปชั่นเชิงนโยบาย

ไม่เชื่ออย่าลบหลู่ภัยแล้งนะ จะบอกให้!

สรุปข่าวเด่น

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jadmam Daily 360 Degree Circulation: 500,000 Ad Rate: 1,500	Section: Live/SCIENCE & Good Health วันที่: พุธ 13 มกราคม 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2038 หน้า: 18 (ล่าง) Col.Inch: 102.43 Ad Value: 153,645 PRValue (x3): 460,935 ศิลปิน: สีสี่ คอลัมน์: SCIENCE: ตามไปดู "พิพิธภัณฑน์น้ำ" แห่งใหม่ที่เชียงราย ใช้ "ฝาย" รักษาป่าเสื่อมโทรม
--	--

ตามไปดู "พิพิธภัณฑน์น้ำ" แห่งใหม่ที่เชียงราย ใช้ "ฝาย" รักษาป่าเสื่อมโทรม

นายอินหลวง ไทยกรณ์ ประธานเครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว

ผู้บริหารมูลนิธิอุทกพัฒน์ เยี่ยมแปลงเกษตรสวนผสมของชาวบ้าน

บ่อเก็บน้ำส่วนกลาง

SCIENCE

ใช้ครีทาส์น้ำยาลูเทน เปลี่ยนน้ำขุ่นเป็นน้ำใส "เครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว" แก้ปัญหาด้วยพระราชดำริฯ ในหลวง "พินป่า-ปันน้ำ-สร้างเด็ก-เกษตรผสมผสาน" ช่วยชาวบ้าน จ.เชียงราย 41 ชุมชน 4 ตำบล มีน้ำกินน้ำใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดการน้ำแห่งที่ 10 ของประเทศ

บ้านเราแทบไม่มีปัญหาน้ำแล้งเหมือนที่อื่น แต่ลุ่มน้ำลุ่มน้ำลาวไม่เคยมีการบริหารจัดการน้ำ แคมเปญยังเข้มแข็งเหมือนเดิมจนหน้าธรรมชาติเปลี่ยนแปลงเป็นสีแดงขุ่น จะกินจะใช้ก็ไม่ได้ หน้าซ้ายรุกพื้นที่ป่าตัดไม้ใหญ่จนเทียน พวกเราจึงต้องร่วมมือกันเพื่อเอาธรรมชาติและน้ำของพวกเราคืนมา" ถ้อยคำหนึ่งของประธานเครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว ทักกล่าวแก่ทีมข่าวผู้จัดการวิทยาศาสตร์เมื่อพิธีเปิด "พิพิธภัณฑน์น้ำ" ชุมชนจัดหาน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริเครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว จ.เชียงราย" สิ้นสุดลง

นายอินหลวง ไทยกรณ์ ประธานเครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว เล่าว่าเมื่อประมาณ 30 ปีก่อน ชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำแม่ลาว จ.เชียงราย ประสบปัญหาขาดน้ำเข้าสัมปทานเหมืองแร่ดีบุก มีการตัดต้นไม้ใหญ่เป็นจำนวนมากเพื่อเปิดทางให้เครื่องจักรกลชุดเจาะขนาดใหญ่เข้าพื้นที่ ทำให้สายน้ำแม่โลซึ่งเป็นต้นน้ำแม่ลาวที่ใสสะอาด หล่อเลี้ยงชาวบ้าน 18 ครัวเรือน กลายสภาพเป็นสีแดงขุ่นจนไม่สามารถอุปโภคบริโภคได้อีกต่อไป ด้วยเหตุดังกล่าว ชาวบ้านในพื้นที่ต้นน้ำแม่ลาว จึงรวมตัวกันเป็น "กลุ่มคนรักษ์ป่า" ในปี 2548 เพื่อช่วยกันหาแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่ลาวร่วมกันโดยเริ่มตั้งจากการประชุมหารือเพื่อรับฟังปัญหาในชุมชน, ระดมแนวคิดการแก้ปัญหา และลงพื้นที่

สำรวจบริเวณที่ป่าไม้ถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพราะก่อนหน้าที่ไม่เคยมีชุมชนใด หรือหน่วยงานใดทำข้อมูลหรือแผนที่ป่าเสื่อมโทรมมาก่อน ซึ่งเมื่อรู้จุดใดมีความเสื่อมโทรมมากก็จะเข้าไปก่อนพื้นที่อื่น ด้วยการสร้างฝายชะลอน้ำกักความชุ่มชื้นในดิน, จัดทำแนวกันไฟ และปลูกต้นไม้เสริมป่าเพื่อเรียกความสมบูรณ์คืนมา

สำหรับการสร้างฝายเก็บความชื้น นายอินหลวงเผยว่าจะสร้างด้วยวัสดุธรรมชาติเช่น ไม้หรือหินที่หาได้ในพื้นที่ เพื่อให้มาจากต้นน้ำไหลผ่านได้ช้าลงซึ่งจะทำให้ดินมีเวลาในการดูดซับน้ำมากขึ้น ซึ่งจะทาบควบคู่กับแนวกันไฟป่าเปียก ที่เป็นการจัดสรรให้พื้นที่ป่ามีช่องว่าง ไม้ใหม่ไปไม่แห้งมากเกินไปเพราะจะเป็นข้อให้ชั้นดินที่ก่อให้เกิดไฟป่า โดยทั้งฝายและแนวกันไฟเกิดจากการร่วมแรงร่วมใจลงแขกของชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งความสำเร็จขั้นต้นทำให้ชุมชนในละแวกใกล้เคียงเริ่มเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ป่า จนอีก 10 หมู่บ้านมาเข้าร่วมเครือข่ายในปี 2550 จนกลุ่มได้พัฒนาเป็น "เครือข่ายชุมชนรักษ์ป่าลุ่มน้ำลาว"

เมื่อป่าต้นน้ำเริ่มฟื้น น้ำมีมากขึ้น ขั้นตอนที่ต้องทำคือ การวางแผนดูแลรักษาและการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งนายอินหลวงเผยว่า เครือข่ายได้ดำเนินการวางระบบ

สำรองน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคจากฝายหินต้นน้ำไปยังถึงลำธารประจำชุมชน ที่จะมีการติดตั้งเครื่องกรองน้ำส่วนกลางไว้อย่างเสรีจสรรพ พร้อมวางกฎระเบียบการใช้ น้ำของแต่ละครัวเรือนในหมู่บ้าน และวางโทษไว้อย่างเคร่งครัดเพื่อให้ทุกคนเห็นคุณค่าของน้ำและป่า เพราะนอกจากน้ำเหล่านี้จะใช้สำหรับทำกินแล้ว น้ำบางส่วนยังถูกนำไปใช้ปลูกเกษตรเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินมาเลี้ยงปากท้องทุกชีวิตในครอบครัวด้วย เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร

"แต่การทำเกษตรที่นี้ไม่เหมือนที่อื่นนะ เราปลูกหลายอย่าง เราไม่ปลูกอย่างเดียวเพราะเราหมั่นทำเอาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ด้วยการปลูกพืชแบบสวนผสมด้วยแนวคิดป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4

ประการคือ เราจะปลูกทั้งไม้กิน, ไม้เศรษฐกิจ และไม้

ใช้งาน คือปลูกหมดทั้งกาแฟ, ไม้พิน, สมุนไพรพื้นบ้าน, ไม้, ผักผลไม้ต่างๆ เพราะทำให้ชาวบ้านมีรายได้ตลอดทั้งปีไม่ต้องปลูกข้าวโพดจนเขาเป็นเขาหัวโล้นเหมือนที่เคย ซึ่งการปลูกแบบนี้คือการฟื้นฟูป่าทางอ้อมซึ่งเราถือว่าเป็นประโยชน์อีกอย่างหนึ่ง"

นอกจากการระดมสมองชาวบ้าน การหมั่นหาแนวพระราชดำริมาใช้แก้ปัญหาของชุมชนด้วยตัวเอง นายอินหลวงเผยว่า "กลุ่มเยาวชนชลออ่อนฮักน้ำลาว" ก็เป็นอีกฟันเฟืองหนึ่งที่ทำให้การดำเนินกรอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติประสบความสำเร็จได้ด้วยดียิ่งขึ้น เพราะเยาวชนรุ่นใหม่มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสำรวจการเก็บข้อมูลจัดทำแผนที่ระวางภัยพิบัติของเครือข่าย "คนแต่ก่อนแก่อย่างเราถ้าเปรียบเป็นปฏิทินก็ถึง

วันที่ยี่สิบกว่าๆ จะสิ้นเดือนแล้ว ถ้าเราไม่หาคนมาสานต่อ สิ่งที่เราทำวันนี้จะสูญเปล่า แต่ตอนนั้นเราก็ใจแล้วว่าโครงการของเราจะเดินต่อไปเรื่อยๆ เพราะมีพวกเราอ่อนนุกช่วยกัน และคงดีขึ้นกว่าสมัยนี้มากเพราะเด็กๆ เขาเชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์ ยิ่งพอหลังจากชุมชนเราได้รางวัลที่ 3 จากการประกวดการจัดการทรัพยากรชุมชนตามแนวพระราชดำริ เมื่อปี 2554 การจัดการน้ำของเราที่ดีขึ้นมาก เพราะ สสนก.ได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีจัดการน้ำให้แก่ชลออ่อนฮักน้ำลาวกลับมาใช้พัฒนาให้กับชุมชน"

ด้านตัวแทนเยาวชนชลออ่อนฮักน้ำลาวรุ่นแรกเริ่มอย่าง "น้องอ้อม" หรือ น.ส.นันทิชา โตนะโก หรือ น้องอ้อม กล่าวว่า หลังจากชุมชนเข้าประกวด ในปีเดียวกัน สสนก.และมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ก็ได้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายฯ ด้วยการอบรมให้ข้อมูลความรู้และเทคนิคทางวิทยาศาสตร์เชิงลึกแก่ชาวบ้านสำหรับการจัดทำแผนที่น้ำและแผนที่

สรุปข่าวเด่น

ทรานสปอร์ตเจอร์นัล Transport Journal Circulation: 50,000 Ad Rate: 1,250	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 16 - เสาร์ 30 เมษายน 2559 ปีที่: 19 ฉบับที่: 803 หน้า: 8(ล่างขวา) Col.Inch: 53.66 Ad Value: 67,075 PRValue (x3): 201,225 ศิลปิน: สีสี่ หัวข้อข่าว: โคคา-โคลา ผันกลุ่มนิรโทษกพัฒนาสู่ "รักน้ำ" รับมือภัยแล้งอย่างยั่งยืน
---	--

โคคา-โคลา ผันกลุ่มนิรโทษกพัฒนาสู่ "รักน้ำ" รับมือภัยแล้งอย่างยั่งยืน

นายธงชัย ศิริธร ผู้อำนวยการกิจกรรมสังคมและสื่อสารองค์กร บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด และกรรมการมูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย กล่าวว่า โครงการ "รักน้ำ" ดำเนินการภายใต้กรอบการทำงาน 3 R's คือ Reduce ลดปริมาณการใช้น้ำในโรงงานและการผลิตให้ได้ร้อยละ 25 ภายในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2553 Recycle บำบัดน้ำจากกระบวนการผลิตจนได้น้ำสะอาดในระดับที่สัตว์น้ำสามารถอาศัยอยู่ได้ และนำน้ำส่วนหนึ่งกลับมาใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ในโรงงานนอกเหนือจากการผลิตเครื่องดื่ม และ Replenish คืนน้ำสู่ชุมชนและธรรมชาติในปริมาณเทียบเท่ากับปริมาณที่ใช้ในการผลิตเครื่องดื่ม ภายในปี 2563 ซึ่งภายในองค์กรนั้น โรงงานไทยน้ำทิพย์และหาดทิพย์ทั้ง 7 แห่งทั่วประเทศได้ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้น้ำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

"ในปีนี้ โรงงานรังสิตของไทยน้ำทิพย์ ยังได้ริเริ่มโครงการปันน้ำให้กับชุมชนใกล้เคียง โดยนำน้ำประปาที่โรงงานผลิตเองจากแหล่งน้ำผิวดินมาสำรองไว้ในถังน้ำประปาหน้าโรงงาน เปิดให้ประชาชนในพื้นที่นำไปใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค 6,000 ลิตรต่อวัน"

ด้าน ดร.รอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า โครงการ "รักน้ำ" ในพื้นที่รังสิตได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย จำนวน 7.7 ล้านบาท ตั้งแต่ปี 2556 โดยชุมชนบึงช้ำอ้อ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี เป็นหนึ่งในชุมชนตัวอย่างในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ "รักน้ำ" และด้วยองค์ความรู้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนจากมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ การทำงานร่วมกับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและชาวบ้าน เมื่อเกิดภัยแล้งชาวบ้านซึ่งมีอาชีพหลัก คือ ทำนา ก็หยุดทำนาชั่วคราวและปรับมาปลูกพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยแต่ยังสามารถสร้างรายได้

นอกจากนี้ ร่วมกับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำ อาทิ การทำสระแก้มลิงและบ่อดินเพื่อเก็บกักน้ำ ช่อมแซมบ่อและบานประตูพักน้ำ ซ่อเรือดูเลนป้องกันคลองและแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน ทำให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างคลองหลัก คลองย่อย และร่องสวน เกิดการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ปัจจุบันสามารถเก็บกักน้ำในระบบได้ทั้งหมด 29,000 ล้านลิตร สามารถกระจายน้ำเข้าสู่พื้นที่ร่องสวน 22,632 ไร่ ผู้ได้รับประโยชน์ 6,473 ครัวเรือน 21,734 คน พื้นที่การเกษตร 52,000 ไร่

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jdkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก
	วันที่: พุธ 27 เมษายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2113 หน้า: 1(กลาง), 2 Col.Inch: 224,24 Ad Value: 336,360 PRValue (x3): 1,009,080 ศิลปิน: สีสี่
หัวข้อข่าว: แก้ปัญหาภัยแล้งชี้ผลสำเร็จจากแนวพระราชดำริ	

แก้ปัญหาภัยแล้ง ชี้ผลสำเร็จจากแนวพระราชดำริ

- ตอบโจทย์ภัยแล้งด้วย “การบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน”
- การแก้ปัญหาลักษณะยั่งยืนตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
- ด้วยหลักการ “คิดแบบแม่โคร ทำอย่างไมโคร”
- พิสูจน์ความสำเร็จจากชุมชนทั่วประเทศที่รอดพ้นทั้งเอลนีโญและลานีญา

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jadhkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก วันที่: พุธ 27 เมษายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2113 หน้า: 1(กลาง), 2 Col.Inch: 224.24 Ad Value: 336,360 PRValue (x3): 1,009,080 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แก้ปัญหาภัยแล้งชี้ผลสำเร็จจากแนวพระราชดำริ

จากเว็บไซต์ของกรมอุตุนิยมวิทยาให้ข้อมูลว่า ภัยแล้งในประเทศไทยส่วนใหญ่เกิดจากฝนแล้งและทิ้งช่วง ซึ่งฝนแล้งเป็นภาวะปริมาณฝนตกน้อยกว่าปกติหรือฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล สำหรับภัยแล้งในประเทศไทยมีผลกระทบโดยตรงกับการเกษตรและแหล่งน้ำ รวมทั้ง การดำรงชีวิตของประชาชน เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ภัยแล้งจึงส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางการเกษตร เช่น พื้นดินขาดความชุ่มชื้น พืชขาดน้ำ พืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพต่ำ รวมถึงปริมาณลดลง ส่วนใหญ่ภัยแล้งที่มีผลต่อการเกษตร มักเกิดในฤดูฝนที่มีฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน สำหรับผลกระทบด้านต่างๆ มีดังนี้ คือ "ด้านเศรษฐกิจ" ลื่นไหลและสูญเสียผลผลิตด้านเกษตรปศุสัตว์ ป่าไม้ การประมง เศรษฐกิจทั่วไป เช่น ราคาที่ดินลดลง โรงงานผลิตเสียหาย การว่างงาน สูญเสียอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พลังงาน อุตสาหกรรมขนส่ง "ด้านสิ่งแวดล้อม" ส่งผลกระทบต่อสัตว์ต่างๆ ทำให้ขาดแคลนน้ำเกิดโรคกับสัตว์ สูญเสียความหลากหลายพันธุ์ รวมถึง

โครงการขุดคลองส่งน้ำ ระยะทาง 3,637 กิโลเมตร

ผลกระทบต่อด้านอุทกวิทยา ทำให้ระดับและปริมาณน้ำลดลง พื้นที่ชุ่มน้ำลดลง ความเค็มของน้ำเปลี่ยนแปลง ระดับน้ำในดินเปลี่ยนแปลง คุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลง เกิดการกัดเซาะของดิน ไฟป่าเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศและสูญเสียทัศนียภาพ เป็นต้น และ "ด้านสังคม" เกิดผลกระทบในด้านสุขภาพอนามัย เกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำและการจัดการคุณภาพชีวิตลดลง

ดร.รอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) กล่าวว่า จากการติดตาม ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ท่านทรงรับสั่งไว้อย่างชัดเจนมากกว่า "วันนี้โลกเปลี่ยน อากาศเปลี่ยน เราต้องเปลี่ยนการบริหารจัดการน้ำอย่างไรบ้าง สิ่งแรกคือเราต้องเข้าใจธรรมชาติก่อน ต้องเข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้นในประเทศไทยทำไมน้ำแล้ง แนนอนส่วนหนึ่งมาจากธรรมชาติ ที่ตามมาเราต้องปรับตัวเอง ส่วนหนึ่งของคำตอบในการปรับตัวคือการจัดการน้ำ"

แก้ปัญหา

สำหรับสาเหตุของน้ำแล้งที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ เกิดจาก 2 ปัจจัย คือ สภาพภูมิอากาศและการจัดการน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ทางเกษตรประมาณ 80% อยู่นอกเขตชลประทาน ซึ่งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา ทำให้สภาพอากาศแปรปรวน ฝนไม่ตกตามฤดูกาลและฝนส่วนใหญ่ก็ตกท้ายเขื่อน ซึ่งตั้งแต่ปี 2541 ฝนตกน้อยลงเพียงร้อยละ 6 แต่ในปีที่ผ่านมากลับตกติดลบถึงร้อยละ 15

ถ้าดูสถิติฝนตกทั่วโลกโดยเฉลี่ย 1,000 มิลลิเมตร ขณะที่ประเทศไทยมีฝนตกที่มากกว่า คือ 1,400 มิลลิเมตร หรือที่มาเลเซียเฉลี่ยตกประมาณ 3,000 มิลลิเมตร แต่เมื่อตกเพียง 2,000 มิลลิเมตร ทำให้เกิดปัญหา การที่ฝนตกน้อยลง และยังมีเปลี่ยนเวลาตก แล้วยังตกผิดที่ โดยส่วนมากไปตกท้ายเขื่อนเสียอีก ทั้งฝนที่ตกมีปริมาณน้ำเพียงร้อยละ 5.7% เท่านั้นที่ไหลลงอ่างเก็บน้ำ เมื่อเป็นเช่นนี้ อยากให้กลับไปมองแนวทางแก้ไขปัญหามาพระราชดำริของในหลวงที่ว่า "ให้คิดแบบแม็คโคร (Macro)

อ่านต่อหน้า 2

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jadm Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก วันที่: พุธ 27 เมษายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2113 หน้า: 1(กลาง), 2 Col.Inch: 224,24 Ad Value: 336,360 PRValue (x3): 1,009,080 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: แก้ปัญหาภัยแล้งชี้ผลสำเร็จจากแนวพระราชดำริ
--	---

แต่ให้ทำอย่างไร (Micro)" นั่นคือ "การบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน"

การคิดแบบแมคโครเป็นเรื่องเหนือหน้า ท้ายน้ำ ปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสภาวะดินฟ้าอากาศ ส่วนการทำอย่างไมโคร ต้องมีข้อมูลน้ำ คนในชุมชนจะต้องเข้าใจ และสามารถกำหนดโจทย์ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะต้องเกิดความเข้าใจร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวถึงจะร่วมมือกันได้ โดยรวมไปถึงความร่วมมือของทุกภาคส่วน เมื่อร่วมมือกันได้จะพัฒนาซึ่งเป็นสิ่งที่ทำมาตั้งแต่ปี 2547 โดยมีภาคประชาชน คือมูลนิธิโคคา-โคลา และภาครัฐคือสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) ซึ่งในปี 2555 มาทำในส่วนของมูลนิธิอุทกพัฒน์ ซึ่งประชาชนคือชุมชน โดยราชการเข้ามาบางส่วน เช่น อบต. หน่วยราชการต่างๆ "ประชาชน" คือชุมชน "ราชการ" เข้ามาบางส่วน เช่น อบต.และหน่วยราชการต่างๆ

"พระเจ้าอยู่หัวรับสั่งให้คิดแมคโครทำไมโคร สิ่งที่ทำคือโครงการจัดการน้ำชุมชน เราช่วยกับเอกชนซึ่งเข้าใจและพร้อมจะลงทุนกับชุมชน เมื่อชุมชนทำไม่สำเร็จผมไม่โดนตรวจสอบ ผมจึงใช้เงินโค้กซึ่งพร้อมจะเสี่ยงกับผม ดังนั้น ผมจึงกล้าทำอะไรต่างจากเดิม และทำให้มันเกิดขึ้นได้ และเร็ว วันที่โลกเปลี่ยนเราต้องการคำตอบที่ต่างไปจากเดิม แต่ถ้าผมใช้เงินราชการ ปัญหาใหญ่จะตามมา เมื่อปี 2547ที่ไปลงทุนที่ชุมชนบ้านลิ้มทอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทำเรื่องปัญหาน้ำดื่ม ขณะที่บ้านไม่เชื่อเราเลย ปรากฏว่าเรานำน้ำในสระจากระบบไปจ่าย พอเขาเชื่อ จากเดิมที่คาดว่าจะใช้เงินเกือบ 2 ล้านบาทบาท กลายเป็นใช้ไปแค่ 2 แสนกว่าบาท นั่นคือการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาเรื่องน้ำ ในการทำงานจากจุดเริ่มจนเกิดความร่วมมือกับชุมชน เกิดแกนนำ เกิดเครือข่าย มีชุมชนเข้าร่วม 84 ราย และขยายผลไปได้อีกมาก"

"เราต้องทำอะไร อย่างไรบ้างนั้น ควรเริ่มจากการให้คนในชุมชนได้เรียนรู้ เข้าใจ และเข้าถึงการบริหารจัดการน้ำในชุมชน จึง

เวทีประชาคม ชุมชนร่วมกันคิด วางแผน เพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง

จะเกิดการพัฒนามา โดยต้องอาศัยองค์ประกอบ 2 เรื่อง ได้แก่ 1.การทำแผนที่น้ำ เพื่อให้รู้ว่าแหล่งน้ำอยู่ที่ใด ต้องการใช้น้ำที่ใด โครงสร้างที่มีอยู่เดิมใช้ได้หรือไม่ และ 2.ข้อมูลน้ำ หมายถึงระดับน้ำ ปริมาณน้ำ"

จากข้อมูลในวันนี้ ภาคเหนือปีนี้มีฝน

ตกน้อยลง 33 เปอร์เซ็นต์ แต่น้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำน้อยลงครึ่งหนึ่ง ภาคอีสาน พื้นที่ป่าซึ่งอยู่เหนืออ่างเก็บน้ำใช้ปลูก มันสำปะหลัง ภาคตะวันตกฝนตกน้อยลง 16 เปอร์เซ็นต์ แต่น้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำน้อยลง 48 เปอร์เซ็นต์ ภาคตะวันออกฝนตกน้อยลง 23 เปอร์เซ็นต์ แต่น้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำ 60

เปอร์เซ็นต์ ตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดคือ ปีที่แล้วพืชน้ำท่วม 3-4 ครั้ง แต่ไม่มีน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำทั้งที่อยู่ห่างไปไม่กี่สิบกิโลเมตร เพราะไม่ดูแลเรื่องน้ำ เรื่องป่า เรื่องคลอง จะดูแลอ่างเก็บน้ำไม่ได้ ต้องเข้าไปทำงานกับชุมชน เข้าไปพื้นที่ป่าและจัดการให้สมดุลให้ได้

ในการแก้ปัญหาเรื่องน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการบริหารจัดการสมัยใหม่โดยใช้ lean management ใช้ไอที ใช้การทำแผนที่ ใช้การสำรวจ ใช้จีพีเอส ใช้คอมพิวเตอร์ มีการจัดสรรน้ำ ใช้น้ำด้วยหลัก 3 Rs เช่น ชุมชนที่ต้องทำน้ำเมื่อรู้ว่าน้ำไม่พอต้องเปลี่ยนเป็นปลูกป่าและสวนผัก จากเดิมใช้น้ำ 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ มาเป็น 200 ลูกบาศก์เมตร ต่อไร่ น้ำน้ำที่เก็บในร่องสวนกลับมาใช้เป็นการรีไซเคิล ช่วยลดการใช้น้ำ 40-50 เปอร์เซ็นต์ เพราะภาคเกษตรใช้น้ำมากถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น ถ้าต้องการให้ประเทศมีน้ำเหลือและมีความมั่นคง ต้องเน้นการปรับตัวที่ภาค

สรุปข่าวเด่น

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jatkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก วันที่: พุธ 27 เมษายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2113 หน้า: 1(กลาง), 2 Col.Inch: 224.24 Ad Value: 336,360 PRValue (x3): 1,009,080 คลิป์: สีสี่ หัวข้อข่าว: แก้ปัญหาภัยแล้งชี้ผลสำเร็จจากแนวพระราชดำริ
--	--

ชุมชนสำรวจเส้นทางน้ำ และวางแผนจัดการน้ำชุมชนแผนที่ดาวเทียมและเครื่องอ่านค่าพิกัดดาวเทียม

เกษตร

ดร.รอยล กล่าวว่า “รังสิตถือเป็นอีกหนึ่งพื้นที่การเกษตรขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านชลประทานของประเทศ แม้ในปี 2559 สถานการณ์ภัยแล้งยังคงสร้างผลกระทบให้กับภาคการเกษตรและความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้างอย่างต่อเนื่องจากปีที่แล้ว แต่ชุมชนในพื้นที่รังสิตก็สามารถเดินหน้าอาชีพเกษตรกรรมและมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค จากความร่วมมือของเกษตรกรที่ปรับการทำนาเป็นเกษตรแบบผสมผสานปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำ”

“เห็นได้ชัดว่าการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริเป็นแนวคิดที่ทำได้ง่าย และชุมชนสามารถเริ่มต้นได้ทันที แต่ให้ผลลัพธ์ที่แก้ปัญหาในพื้นที่โดยตรงในระยะยาว จึงอยากให้ภาครัฐ เอกชนและชุมชนอื่นๆ มองตัวอย่างการทำงานในรูปแบบนี้ ซึ่งหากชุมชนทั่วประเทศ

มีการแก้ปัญหาในพื้นที่ของตน ก็จะสามารถบรรเทาผลกระทบจากภัยแล้งในระดับประเทศได้”

ชุมชนบึงชำอ้อ อำเภอนองสี จังหวัดปทุมธานี เป็นหนึ่งในชุมชนตัวอย่างในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

“รักน้ำ” และด้วยองค์ความรู้บริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนจากมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ การทำงานร่วมกับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและชาวบ้าน เมื่อเกิดภัยแล้งชาวบ้านซึ่งมีอาชีพหลักคือ ทำนา ก็หยุดทำนาชั่วคราวและปรับมาปลูกพืชอื่นๆ ที่ใช้น้ำน้อยแต่ยังสามารถสร้างรายได้ อาทิ ข้าวโพดปาล์ม กล้วย พริก มะนาว ตะไคร้ ร่วมกับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการน้ำ อาทิ การทำสระแก้มลิงและบ่อดินเพื่อเก็บกักน้ำ ซ่อมแซมบ่อและบานประตูพักน้ำ ซ้อมเรือดูดเลนบึงกันคลองและแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน ทำให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างคลองหลัก คลองซอย และร่องสวน เกิดการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

“ไม่ใช่เพียงการแก้ปัญหาของเราเองเพราะอย่างแรกเราพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าไม่ว่าจะเกิดเอลนีโญหรือลานีญา ชุมชนก็รอด นั่นคือความมั่นคง อย่างที่สองคือการจัดการขนาดเล็กนำมาซึ่งการลดต้นทุน ทุกวันนี้เห็นได้ชัดว่า สิ่งที่เราทำทั้งหมดเหมือนกับยุทธศาสตร์ Sustainable Goal ของ UN และจากการที่ร่วมทำงานด้วยกันตอนนี้ UN มาลงนามความร่วมมือ เรายังมองว่าเราคือตัวอย่างของการแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นคงด้านการพัฒนาได้สำเร็จ”

คม ชัด ลึก

กรอบข่าว

Khom Chad Luek (Mid-Day)
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,350

Section: First Section/-

วันที่: เสาร์ 18 มิถุนายน 2559

ปีที่: 15

ฉบับที่: 5355

หน้า: 9(บนซ้าย)

Col.Inch: 55.86

Ad Value: 75,411

PRValue (x3): 226,233

ศิลปิน: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: กองทุนฮอนด้าจับมือมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ บำเพ็ญประโยชน์พัฒนาแหล่งน้ำ

กองทุนฮอนด้าจับมือมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ บำเพ็ญประโยชน์พัฒนาแหล่งน้ำ

กองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย ภายใต้มูลนิธิฮอนด้าประเทศไทย ร่วมกับ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผสานพลังประชารัฐ สร้างการมีส่วนร่วมแก้ไขและพัฒนาแหล่งน้ำในชุมชน สานต่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี เตรียมพร้อมรับมือปัญหาน้ำหลาก

ต่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ตามแนวทางพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการบริหารจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อรับมือปัญหาน้ำหลากและปัญหาภัยแล้ง

“โดยจัดกิจกรรมนำร่องเชิญชวนอาสาสมัครพนักงานกลุ่มบริษัทฮอนด้า ผู้จำหน่าย และชุมชนท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ในช่วงฤดูฝน และรับมือปัญหาภัยแล้งอย่างยั่งยืน ดังเป้าหมายปริมาณกักเก็บน้ำเป็น 3.5 ล้านลบ.ม. คาดช่วยลดงบประมาณภาครัฐในการชดเชยความเสียหาย และเพิ่มรายได้ให้ชุมชนรวมทั้งสิ้น 76 ล้านบาท

พิกิตษ์ พุทธิสาริกกร กรรมการผู้จัดการกองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทย กล่าวว่า ตลอดระยะเวลากว่า 50 ปี ในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย ฮอนด้าสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมมาโดยตลอด ซึ่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำลุ่มน้ำปราจีนบุรี ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ถือเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมสำคัญที่ฮอนด้าให้การสนับสนุน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ประชาชนชาวไทยสามารถรับมือเมื่อประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยได้จัดกิจกรรมนำร่องเชิญชวนอาสาสมัครพนักงานกลุ่มบริษัทฮอนด้า ผู้จำหน่าย และชุมชนท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์พัฒนาแหล่งน้ำ ด้วยการปรับปรุงฝายกักเก็บน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ทางการเกษตรและการอุปโภคบริโภค ตลอดจนการรณรงค์ปลูกหญ้าแฝก และพื้นที่ไม้ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และเป็นแหล่งพักผ่อนให้ชุมชน สาน

พัฒนาแหล่งน้ำ ด้วยการปรับปรุงฝายกักเก็บน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ทางการเกษตร และการอุปโภคบริโภค ตลอดจนการรณรงค์ปลูกหญ้าแฝกและพื้นที่ไม้ท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และเป็นแหล่งพักผ่อนให้ชุมชน สานต่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ตามแนวทางพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการบริหารจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อรับมือปัญหาน้ำหลากและปัญหาภัยแล้ง” พิกิตษ์ กล่าว

ด้าน ดร.รอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า ภาคประชาชน และกลุ่มเครือข่ายองค์กรบริหารส่วนตำบลนาแวม และตำบลเมืองเก่า ได้ทำการสำรวจพื้นที่ในชุมชน พบว่า พื้นที่นี้ประสบปัญหาซ้ำซ้อนทั้งน้ำท่วมหลาก และน้ำแล้ง เป็นเวลานานกว่า 10 ปี โดยมีสภาพลาดลงตื้นเขิน และถูกปกคลุมด้วยวัชพืช ทำให้กักเก็บน้ำได้น้อย ทั้งยังเป็นพื้นที่รับน้ำท่วมหลากจากเขาใหญ่ ด้าน จ.สระแก้ว 70-80% ของน้ำทั้งหมด และรับน้ำหลากจาก จ.นครนายก 100% แล้วน้ำจะไหลสู่มลน้ำปราจีนบุรี และมีคอขวด

ที่ จ.ฉะเชิงเทรา ทำให้พื้นที่ทั้ง 2 ตำบล มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการบริหารจัดการด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ด้วยการนำแนวทางพระราชดำริ เรื่องแก้มลิง สร้างองน้ำมาปรับใช้ในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อปรับปรุงเพิ่มความจุแหล่งเก็บกัก น้ำเดิม โดยเฉพาะงานพัฒนาและฟื้นฟูหนองปลาแขง ซึ่งเป็นแหล่งสร้างน้ำขนาดใหญ่ 448 ไร่ เพื่อกักเก็บน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก และใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับอุปโภค บริโภค และเกษตรกรรมในฤดูแล้ง

“สำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรีครั้งนี้ เป็นโครงการต่อเนื่องจากปี 2558 ได้รับงบประมาณจากกองทุนฮอนด้าเคียงข้างไทยรวมทั้งสิ้น 15.8 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ ด.เมืองเก่า และ ด.นาแวม อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี โดยมีแผนพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูหนองปลาแขง และคลองบุงกะเบาะ ซึ่งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำที่สำคัญของชุมชนในช่วงฤดูแล้งและน้ำหลาก โดยคาดว่าหลังจากดำเนินงานแล้วเสร็จในปี 2559 จะสามารถบรรเทาปัญหาน้ำหลากซึ่งทำลายพื้นที่เพาะปลูกของทั้ง 2 ตำบลได้ถึง 1 หมื่นไร่ ส่งผลให้ภาคีรัฐพลียอดประมาณในการชดเชยความเสียหายได้ถึง 12 ล้านบาท และช่วยสร้างองน้ำในพื้นที่โครงการแก้ปัญหาภัยแล้งรวม 1.6 หมื่นไร่ และเพิ่มรายได้การผลิตขั้นต้นในช่วงฤดูแล้ง 64 ล้านบาท รวมทั้งสามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำได้รวม 3,459,821 ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่เกษตรได้รับผลประโยชน์รวม 14,093 ไร่ และมีผู้ได้รับประโยชน์ 4,485 ครัวเรือน” ดร.รอยล กล่าว

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jadhkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก วันที่: พุธ 29 มิถุนายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2158 หน้า: 1(บน), 2 Col.Inch: 144.86 Ad Value: 217,290 PRValue (x3): 651,870 ศิลปิน: ลีลี หัวข้อข่าว: รัฐบาลชานรับ 5 แนวทางบริหารน้ำ เล็งตั้งหน่วยงานหลักแบบรวมศูนย์

รัฐบาลชานรับ 5 แนวทางบริหารน้ำ เล็งตั้งหน่วยงานหลักแบบรวมศูนย์

ดร.สุเมธเผยประเทศไทยไม่ขาดน้ำ ซึ่งปัญหาจัดการไม่ ดีพอ หวังประชารัฐร่วมมือจริงจัง ด้านพล.อ.ประยุทธ์เห็นหน้า ตอรับ 5 แนวทางบริหารน้ำ ส่งสัญญาณตั้งหน่วยงานหลัก แบบรวมศูนย์บริหารจัดการน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว ป้องกัน วิกฤตน้ำอย่างยั่งยืน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการ มูลนิธิอุทก พัฒนาในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวถึงสถานการณ์น้ำของ ประเทศไทยว่า ประเทศไทยไม่ได้ขาดแคลนน้ำ แต่ปัญหาอยู่ที่ การบริหารจัดการน้ำยังไม่ดีพอ ทำให้เกิดความไม่สมดุลระหว่าง ปริมาณน้ำที่มีกับความต้องการใช้ และในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า ความต้องการน้ำของประชากรไทยจะเพิ่มขึ้นเป็น 1 แสน ล้านลบ.ม. เรื่องสำคัญเร่งด่วนที่ต้องลงมือทำอย่างจริงจังคือ

การทบทวนวิธีการใช้น้ำ และร่วมกันหาแนวทางการบริหารจัดการ น้ำอย่างถูกวิธี

โดยได้สรุปแนวทางการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยซึ่ง เกิดจากการระดมความคิดของชาวชุมชนต้นน้ำ ตลอดจนหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน ในการหาทางออกร่วมกัน เป็น 5 แนวทาง สำคัญ ได้แก่ 1. **จัดตั้งหน่วยงานหลัก มีบทบาทคล้ายเป็นสภาพัฒน์ เรื่องน้ำ** โดยเป็นสำนักงานเลขานุการที่บริหารแบบรวมศูนย์ ทำหน้าที่ วางแผนเรื่องการบริหารจัดการน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว

2. **ผลักดันให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวเรื่องการบริหารจัดการ น้ำภายในชุมชน** สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องรอรับความ ช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ โดยยกตัวอย่างกว่า 600 โครงการ ที่เกิดขึ้นในชุมชนต่างๆ สามารถนำไปปฏิบัติจนประสบ ความสำเร็จ พร้อมขยายผลไปยังชุมชนใกล้เคียง 3. **ทบทวนเรื่อง กฎหมาย กฎระเบียบ ในเขตป่าไม้ ป่าสงวน และอุทยาน แห่งชาติต่างๆ** ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ ชาวบ้านให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และทำให้มีข้อจำกัดเรื่อง การพัฒนาป่า

อ่านต่อหน้า 2

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

บูรณะของเก่าแทนการสร้างใหม่ และ 5. **จัดให้มีระบบและเครื่องมือบริหารการ ใช้น้ำให้เกิดประสิทธิภาพ** เช่น การ ประหยัดน้ำและการใช้น้ำซ้ำ เช่น น้ำใน นาข้าวที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่าง อื่นได้แทนการปล่อยทิ้ง เป็นต้น

กิตติ สิงหาปัด

"อย่างน้อยที่สุดการสัมมนาครั้งนี้ ผมคิดว่าเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น เราไม่อยาก

รัฐบาลชานรับ

4. **การฟื้นฟูประสิทธิภาพแหล่งน้ำ เดิมและคูคลอง** รวมทั้งแหล่งน้ำบาดาล ให้เกิดระบบใช้และระบบเติมพร้อมกัน ไม่ปล่อยทิ้งให้เสื่อมโทรม เน้นเรื่องการ

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jakkarn Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก วันที่: พุธ 29 มิถุนายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2158 หน้า: 1(บน), 2 Col.Inch: 144.86 Ad Value: 217,290 PRValue (x3): 651,870 ศิลปิน: สีสี่ หัวข้อข่าว: รัฐบาลชานรับ 5 แนวทางบริหารน้ำ เล็งตั้งหน่วยงานหลักแบบรวมศูนย์
---	---

ให้ล้มมนและสิ้นสุดไป แต่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง หากภาครัฐสามารถเกิดขึ้นได้ทางเอสซีจี มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ยินดีที่จะเป็นศูนย์กลางในการระดมรวบรวมพลังกำลังเอกชนเข้าไปประสานงานกับรัฐเพื่อดำเนินการ 5 ข้อนี้ให้บรรลุได้ เพื่อประโยชน์สุขที่จะเกิดขึ้นบนแผ่นดินนี้” ดร.สุเมธกล่าวแสดงความหวังที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงจากความร่วมมือของหน่วยงานทุกฝ่าย ที่จะร่วมกันออกแบบแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนในอนาคต

ด้านพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในนามของหน่วยตัวแทนภาครัฐ กล่าวถึงความสำคัญของแหล่งน้ำ อันเป็นต้นทุนสำคัญของชีวิต และที่ผ่านมารัฐบาลมีแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างต่อเนื่องทั้งภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม พร้อมกับชานรับแนวทางการบริหารจัดการน้ำทั้ง 5 ข้อ ที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ตั้งแต่ชุมชนต้นน้ำไปจนถึงภาคเอกชน โดยรัฐบาลรับปากว่าจะผลักดันทุกแนวทางให้เกิดขึ้นให้ได้ พร้อมส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ประสบความสำเร็จมาใช้เป็นต้นแบบในการนำไปปฏิบัติ

“ทุกคนต้องปรับรูปแบบการบริหารจัดการใหม่ทั้งหมด เพื่อการเชื่อมโยงร่วมกันไปสู่การแข่งขัน การเพิ่มขีดความสามารถ ประเทศไทยต้องเตรียมการให้พร้อม เพราะเป็นประเทศเกษตรกรรมเป็นหลัก วันนี้ต้องมาพูดคุยกัน ซึ่งรัฐบาลพร้อมที่จะผลักดันทุกโครงการให้เกิดขึ้น

ดร.รอยล จิตรดอน

ดร.สมเกียรติ ประจำวงษ์

ให้ได้ เราต้องแยกกิจกรรมน้ำอย่างชัดเจน ถามว่าวันนี้เราเตรียมความพร้อมหรือยัง นี่คือการท้าทายของทุกคน เราต้องมีผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ต้องวางแผนเป็นภูมิภาค เพราะเรามีทรัพยากรที่แตกต่างกันออกไป นั่นคือแนวทาง

ที่จะเดินหน้าประเทศให้เป็นรูปแบบของความเชื่อมโยง เดินหน้าภาครัฐเพื่อเจริญเติบโตไปด้วยกัน” พล.อ.ประยุทธ์กล่าว

การจัดงานในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดการระดมสมอง สู่การค้นหาแนวทางการ

สรุปข่าวเด่น

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jakkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก				
	วันที่: พุธ 29 มิถุนายน 2559	ปีที่: 8	ฉบับที่: 2158	หน้า: 1(บน), 2	PRValue (x3): 651,870
Col.Inch: 144.86		Ad Value: 217,290		หัวข้อข่าว: รัฐบาลชานรับ 5 แนวทางบริหารน้ำ เล็งตั้งหน่วยงานหลักแบบรวมศูนย์	

บริหารจัดการน้ำของประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน การอภิปรายกลุ่มย่อยจึงเป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญในการหาทางออกร่วมกัน โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ Water Supply, Water Demand และ Water Management ซึ่งในแต่ละหัวข้อได้เชิญผู้ที่มีประสบการณ์เรื่องน้ำ มาร่วมแสดงความคิดเห็นจนตกผลึกเป็นแนวคิดซึ่งมีข้อสรุปที่น่าสนใจ

ในหัวข้อ Water Supply หรือ อุปทานน้ำ **ดร.สมเกียรติ ประจำวงษ์** รองอธิบดีฝ่ายวิชาการ กรมชลประทาน สรุปเรื่องการให้ความสำคัญกับพื้นที่ต้นน้ำซึ่งไม่จำเป็นต้องอยู่เหนือสุด เพราะกลางน้ำสามารถมีพื้นที่ต้นน้ำที่สูงที่เป็นแหล่งต้นน้ำให้ลำน้ำสาขาได้เช่นกัน ความสำคัญคือการทำให้น้ำอยู่กับป่าได้นานด้วยการสร้างฝายชะลอน้ำ สำหรับพื้นที่ต้นแบบนั้น สามารถดูได้จากโครงการดอยตุงของสมเด็จพระเจ้าในพื้นทีน้ำลาว ใช้วิธีป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เพื่อลดเกษตรเชิงเดี่ยว โดยชุมชนร่วมกับเกษตรในพื้นที่ เน้นไม้ท้องถิ่นให้มีการดูแลโดยเจ้าของพื้นที่ ส่วนปัญหาไฟฟ้า และการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนจำเป็นต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

ส่วนรูปแบบการกักเก็บน้ำในพื้นที่กลางน้ำ ทำได้โดยอ่างเก็บน้ำและประตูระบายน้ำ โดยโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ขณะนี้เป็นฝายที่ต้องมีการขุดลอกเพื่อกำจัดตะกอน รวมถึงขุดลอกแหล่งน้ำ เน้นเชิงลึกและคำนึงถึงโครงสร้างวิศวกรรม กักเก็บน้ำในฤดูฝนและหามาตรการป้องกันไม่ให้หน้าเข้าท่วมพื้นที่เกษตรกรรมในกรณี

น้ำในแม่น้ำสูง สุดท้ายคือพื้นที่ปลายน้ำ แม้จะมีฝนมากแต่ยังมีปัญหาขาดแคลนน้ำ และน้ำเค็มรุก ต้องอาศัยการบริหารจัดการอาคาร และใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านมาแก้ปัญหาเพิ่มเติม ส่วนอ่างเก็บน้ำที่ไม่มีระบบอย่างการใช้บำบัดน้ำ ต้องมีการเติมน้ำเพื่อเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุนอยู่เสมอ

กิตติ สิงหปัด ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีสีช่อง 3 ผู้นำการอภิปราย หัวข้อ Water Demand หรือ อุปสงค์น้ำ โดยมิตั้งตัวแทนประชาชนกลุ่มต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการน้ำ ตัวแทนภาคเอกชนและภาครัฐ มาร่วมระดมความคิดเห็นไปในมุมของความท้าทาย และสิ่งที่อยากจะเห็นในการจัดการน้ำ ซึ่งความท้าทายที่ชัดเจนคือจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณใช้เพิ่มมากขึ้นสิ่งที่จำเป็นต้องทำให้เกิดขึ้นคือ การลดการใช้น้ำที่ฟุ่มเฟือยอย่างจริงจัง สำหรับน้ำเพื่อการเกษตรต้องมีการเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำ ปรับวิธีการใช้น้ำให้สอดคล้องกับพื้นที่ และพืชที่ปลูก รวมถึงปรับวิธีเพาะปลูกเป็นแบบผสมผสาน

ในส่วนของอุตสาหกรรม จะต้องมีการศึกษาอย่างจริงจังในเรื่องของภาณีการใช้น้ำภาคครัวเรือน และอุตสาหกรรมที่อยู่ปลายน้ำ เพื่อนำเงินส่วนนั้นมาดูแลระบบนิเวศ คล้ายกับการจัดการเรื่องภาณีเหล่าและบุหรื ในส่วนของการรักษาสมดุลระบบนิเวศ มุ่งเน้นเรื่องการสร้างป่าเพื่อกักเก็บน้ำบนภูเขา เพราะเป็นทางที่จะได้น้ำมาโดยไม่ต้องกักเก็บใหม่ สร้างฝายสร้างความหลากหลายของป่า ส่วนใน

ภาคครัวเรือน การแก้ปัญหาที่เสีย อาจใช้กฎหมายบังคับให้มีระบบจัดการน้ำเสียในรูปของเทศบาลัญญัติ ที่สำคัญที่สุดคือ การถ่ายทอดข้อมูลความรู้ ต้องให้ทุกชุมชนสำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่ของตัวเอง และสื่อสารไปยังทุกคนทุกองค์กรอย่างเท่าเทียม เพื่อประสานบูรณาการเป็นระบบเดียวกันต่อไป

ดร.รอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ผู้นำการอภิปราย หัวข้อ Water Management หรือ การบริหารจัดการน้ำ โดยได้ข้อสรุปจากความคิดเห็นที่มาจากชาวบ้านนอกเขตชลประทานว่า จำเป็นจะต้องทราบปริมาณน้ำที่แท้จริง ที่สำคัญคือ คนในพื้นที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานะของปริมาณน้ำที่มีให้สมดุลแก่การใช้ชีวิต ในส่วนของพื้นที่น้ำท่วม น้ำแล้ง ต้องเร่งฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ พัฒนาแก้มลิง และมีการสร้างกฎเกณฑ์ในการใช้น้ำร่วมกับพื้นที่ในเมือง ตลอดจนมีการเชื่อมโยงแหล่งน้ำดิบอย่างเป็นระบบ มีการสำรองน้ำที่ชัดเจน ซึ่งในตัวเมืองมีข้อเสนอให้ใช้ระบบไอที และต้องแก้ปัญหาที่รวลไหลที่มีอัตราถึงร้อยละ 25 -30

นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐยังระบุว่า การทำแผนที่และการแก้ปัญหาที่ลุ่มน้ำขนาดเล็กให้ชัดเจน เป็นการแก้ปัญหาต้นน้ำได้ดี มีการบูรณาการร่วมกันทุกอย่าง และโยงไปกับระบบ Land Manager ที่ดูแลเรื่องตะกอน การไหลของน้ำ ในส่วนพื้นที่ชลประทานนั้น สิ่งสำคัญคือต้องมองเรื่องความมั่นคง มีแผนระยะยาว มีแหล่งน้ำสำรองชัดเจน สุดท้ายคือการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่

ผู้จัดการรายวัน 360° <small>Poo Jatkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500</small>	Section: Green Innovation & CSR+/หน้าแรก
	วันที่: พุธ 29 มิถุนายน 2559 ปีที่: 8 ฉบับที่: 2158 หน้า: 1(บน), 2 Col.Inch: 144.86 Ad Value: 217,290 PRValue (x3): 651,870 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: รัฐบาลชานริบ 5 แนวทางบริหารน้ำ เล็งตั้งหน่วยงานหลักแบบรวมศูนย์

เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีลักษณะเหมือน
สภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ทำแผนน้ำในรอบ 4-5 ปี มีการทำ
นโยบาย และจัดสรรงบประมาณได้
อย่างเต็มรูปแบบ

ทั้งนี้ ปัญหาเรื่องน้ำไม่ใช่เรื่องใหม่
แต่เป็นปัญหาใหญ่ที่รอการแก้ไขอย่าง
จริงจัง การเรียนรู้และทำความเข้าใจกับ
ปัญหา ย่อมนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและ
พัฒนาที่ได้ผล ไม่เพียงเพื่อแก้ปัญหา แต่
เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต
การทำงานร่วมกันจากจุดเริ่มต้นเล็กๆ
ในชุมชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน
จนถึงภาครัฐ เป็นการสร้างเครือข่ายความ
ร่วมมือที่เข้มแข็ง

สยามธุรกิจ Siam Turakij Circulation: 120,000 Ad Rate: 1,100	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 9 - ศุกร์ 15 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 22 ฉบับที่: 1598 หน้า: 1 (ซ้าย), 5
	Col.Inch: 105.79 Ad Value: 116,369 PRValue (x3): 349,107

คอลัมน์: จับข่าวสาวประเด็น: 5 แนวทางแก้วิกฤติน้ำรวมศูนย์จัดการอย่างยั่งยืน

5 แนวทางแก้วิกฤติน้ำ รวมศูนย์จัดการอย่างยั่งยืน

● ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ

“ประเทศไทยไม่ได้ขาดแคลนน้ำ แต่ปัญหาอยู่ที่การบริหารจัดการน้ำที่ยังไม่ดีพอ ทำให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างปริมาณน้ำที่มีกับความต้องการใช้”

ปัญหาเรื่องน้ำไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นปัญหาใหญ่ที่รอการแก้ไขอย่างจริงจัง การเรียนรู้และทำความเข้าใจกับปัญหา ย่อมนำไปสู่แนวทางการแก้ไขและพัฒนาที่ได้ผล ไม่เพียงเพื่อแก้ปัญหา แต่เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต

การจัดงาน Thailand Sustainable Water Management Forum 2016 โดยความร่วมมือของ เอสซีจี มูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เป็นสัญญาณครั้งใหญ่ที่บ่งบอกว่าการบริหารจัดการน้ำภายในประเทศ ต้องลงมือทำวันนี้ เพื่อรักษาสมาดุลของการใช้น้ำให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

5 แนวทางจัดการแบบยั่งยืน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยไม่ได้ขาดแคลนน้ำ แต่ปัญหาอยู่ที่การบริหารจัดการน้ำที่ยังไม่ดีพอ ทำให้เกิดความไม่สมดุลระหว่างปริมาณน้ำที่มีกับความต้องการใช้ และในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า

หน้า ความต้องการน้ำของประเทศไทย จะเพิ่มขึ้นเป็น 1 แสนล้าน ลบ.ม. เรื่องสำคัญเร่งด่วนที่ต้องลงมือทำอย่างจริงจัง คือการทบทวนวิธีการใช้น้ำ และร่วมกันหาแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างถูกวิธี โดยดร.สุเมธ ได้สรุปแนวทางบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยเป็น 5 แนวทางที่สำคัญ ซึ่งเกิดจากการระดมความคิดของชาวชุมชนต้นน้ำ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการหาทางออกร่วมกัน ได้แก่

- 1.การจัดตั้งหน่วยงานหลักมีบทบาทคล้ายเป็นสภาพัฒน์เรื่องน้ำ โดยเป็นสำนักงานเลขานุการที่บริหารแบบรวมศูนย์ ทำหน้าที่วางแผนเรื่องการบริหารจัดการน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว
- 2.ให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวเรื่องการบริหารจัดการน้ำภายในชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่ต้องรอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ได้ยกตัวอย่างกว่า 600 โครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนต่างๆ สามารถนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ พร้อมขยายผลไปยังชุมชนใกล้เคียง

สยามธุรกิจ Siam Turakij Circulation: 120,000 Ad Rate: 1,100	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 9 - ศุกร์ 15 กรกฎาคม 2559 ปีที่: 22 ฉบับที่: 1598 หน้า: 1(ซ้าย), 5 Col.Inch: 105.79 Ad Value: 116,369 PRValue (x3): 349,107 คลิก: 888 คอลัมน์: จับขบวนสาวประเด็น: 5 แนวทางปฏิวัติคุณภาพน้ำรวมศูนย์จัดการอย่างยั่งยืน
---	---

3.บทวนเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบ ในเขตป่าไม้ ป่าสงวน และอุทยานแห่งชาติต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ทำให้มีข้อจำกัดเรื่องการพัฒนาป่า ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวบ้านให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

4.การฟื้นฟูประสิทธิภาพแหล่งน้ำเดิมและคลอง รวมทั้งแหล่งน้ำบาดาล ให้เกิดระบบใช้และระบบเดิมพร้อมกัน ไม่ปล่อยทิ้งให้เสื่อมโทรม เน้นเรื่องการบูรณะของเก่าแทนการสร้างใหม่

5. จัดให้มีระบบและเครื่องมือบริหารการใช้น้ำให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น การประหยัดน้ำและการใช้น้ำซ้ำ ตัวอย่างน้ำในนาข้าวที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้แทนการปล่อยทิ้ง เป็นต้น

“อย่างน้อยที่สุดการสัมมนาครั้งนี้ผมคิดว่าประโยชน์ทั้งสั้น เราไม่ยอมให้สัมมนาและสิ้นสุดไป แต่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง หากภาครัฐสามารถเกิดขึ้นได้ทางเอสซีจี มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ยินดีที่จะเป็นศูนย์กลางในการระดมรวบรวมผลกำลังเอกชนเข้าไปประสานงานกับรัฐเพื่อดำเนินการ 5 ข้อนี้ให้บรรลุได้ เพื่อประโยชน์สุขที่จะเกิดขึ้นบนแผ่นดินนี้” ดร.สุเมธกล่าวแสดงความหวังที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากความร่วมมือของหน่วยงานทุกฝ่าย ที่จะร่วมกันออกแบบแนวทางการจัดการน้ำอย่างยั่งยืนในอนาคต

ชู ‘ประธาธิบดี’ เชื่อมการเปลี่ยนแปลง พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในนามของหน่วยตัวแทนภาครัฐ ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งน้ำอันเป็นต้นทุนสำคัญของชีวิต โดยที่ผ่าน

มารัฐบาลมีแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างต่อเนื่องทั้งภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม และถือเป็นสัญญาณที่ดีที่รัฐบาลได้สานรับต่อแนวทางการบริหารจัดการน้ำทั้ง 5 ข้อ ที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ตั้งแต่ชุมชนต้นน้ำไปจนถึงภาคเอกชน โดยรัฐบาลรับปากว่าจะผลักดันทุกแนวทางให้เกิดขึ้นให้ได้ พร้อมส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ประหลอบความสำเร็จมาใช้เป็นต้นแบบในการนำไปปฏิบัติ

ปรับโครงสร้างด้านวิศวกรรม

การอภิปรายในหัวข้อ Water Supply หรือ อุปทานน้ำ **ดร.สมเกียรติ ประจำวงษ์ รองอธิบดีฝ่ายวิชาการ กรมชลประทาน** สรุปเรื่องการให้ความสำคัญกับพื้นที่ต้นน้ำซึ่งไม่จำเป็นต้องอยู่เหนือสุด เพราะกลางน้ำสามารถมีพื้นที่ต้นน้ำในที่สูงที่เป็นแหล่งต้นน้ำให้ลำน้ำสาขาได้เช่นกัน ความสำคัญคือการทำให้น้ำอยู่กับป่า ได้นานด้วยการสร้างฝายชะลอน้ำ สำหรับพื้นที่ต้นน้ำแบบนี้ สามารถดูได้จากโครงการคอยดุงของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้วิธีป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เพื่อลดเกษตรเชิงเดี่ยว โดยชุมชนร่วมกับเกษตรในพื้นที่ เน้นไม่ทิ้งถิ่น ให้มีการดูแลโดยเจ้าของพื้นที่ ส่วนปัญหาไฟป่าและการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน จำเป็นต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

ส่วนรูปแบบการกักเก็บน้ำในพื้นที่กลางน้ำ ทำได้โดยอ่างเก็บน้ำ และประตูระบายน้ำ โดยโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ขณะนี้คือฝายที่ต้องมีการขุดลอกเพื่อกำจัดตะกอน รวมถึงขุดลอกแหล่งน้ำ เน้นเชิง

ลึกและคำนึงถึงโครงสร้างวิศวกรรม

หมุนกฎหมายสร้างความรับผิดชอบ

ด้านหัวข้อ Water Demand หรือ อุปสงค์น้ำ ดำเนินการอภิปรายโดย **กิตติสิงหาปัด ผู้ประกาศข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่องสาม ตัวแทนภาคเอกชน** และภาคีรัฐร่วมระดมความคิดว่าจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณใช้น้ำเพิ่มขึ้น สิ่งที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นคือลดการใช้น้ำที่ฟุ่มเฟือยอย่างจริงจัง สำหรับน้ำเพื่อการเกษตรต้องมีการเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำ ปรับวิธีการใช้น้ำให้สอดคล้องกับพื้นที่และพืชที่ปลูก รวมถึงปรับวิธีเพาะปลูกเป็นแบบผสมผสาน

จัดระบบสู่ความสมดุล

Water Management หรือ การบริหารจัดการน้ำ คืออีกหนึ่งหัวข้อสำคัญที่มี **ดร.รอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ** เป็นผู้นำการอภิปราย ได้ข้อสรุปจากความคิดเห็นที่มาจากชาวบ้านนอกเขตชลประทานว่า จำเป็นจะต้องมีการทราบปริมาณน้ำที่แท้จริง ที่สำคัญคือคนในพื้นที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานะของปริมาณน้ำที่มีให้สมดุลแก่การใช้ชีวิต ในส่วนของพื้นที่น้ำท่วม น้ำแล้ง ต้องเร่งฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ พัฒนาแก้มลิง และมีการสร้างกฎเกณฑ์ในการใช้น้ำร่วมกับพื้นที่ในเมือง ตลอดจนมีการเชื่อมโยงแหล่งน้ำดิบอย่างเป็นระบบ มีการสำรองน้ำที่ชัดเจน ซึ่งในตัวเมืองมีข้อเสนอให้ใช้ระบบโอที และต้องแก้ปัญหาหน้ารั้วไหลที่มีอัตราถึงร้อยละ 25-30

สรุปข่าวเด่น

โพสต์ทูเดย์

Post Today
Circulation: 320,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/ภูมิภาค

วันที่: อาทิตย์ 14 สิงหาคม 2559

ปีที่: 14

ฉบับที่: 4938

หน้า: A1(ซ้าย), A8

Col.Inch: 81.38

Ad Value: 89,518

PRValue (x3): 268,554

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: เรื่องดีที่ต้องเล่า: กำจัดผักตบชว'บ้านศาลาดิน' ได้เงินโดยไม่ต้องพึ่งรัฐ

เรื่องดีที่ต้องเล่า

กำจัดผักตบชว'บ้านศาลาดิน'
ไม่ต้องพึ่งรัฐบาลก็ได้เงิน

A8

เรื่องดี

ที่ต้องเล่า

■ นัก ศรแดงน้อย

กำจัดผักตบชว'บ้านศาลาดิน' ได้เงินโดยไม่ต้องพึ่งรัฐ

ร

ัฐบาลกำลังเร่งรัดให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเร่งกำจัดผักตบชวาที่ลอยเกลื่อนตามแม่น้ำต่างๆ เพื่อให้การระบายน้ำเป็นไปอย่างคล่องตัว ลดผลกระทบจากปัญหาน้ำไหลช้า ระบายไม่ทันจนแอ่งท่วมตลิ่ง ล่าสุดการกำจัดผักตบชวาในพื้นที่เขื่อนเจ้าพระยา จ.ชัยนาท เป็นตัวอย่างที่เห็นชัดถึงความเอาใจจริงเอาใจของหน่วยงานรัฐ เพียงแค่ช่วงสัปดาห์เดียว ผักตบชวากว่า 5 หมื่นตัน ที่ลอยเป็นแพยาวนับกิโลเมตร ก็ถูกเก็บกำจัดไปจนเกลี้ยง

แต่สำหรับประเทศไทย แม่น้ำคูคลองอีกหลายสาย หลายพื้นที่กำลังประสบปัญหาผักตบชวาอุดแน่น ทำให้น้ำเน่าเสีย การสัญจรทางน้ำติดขัด บางแห่งกำลังเร่งจัดเก็บ บางแห่งยังต้องรองบประมาณจากภาครัฐ คงมีเพียงบางพื้นที่ซึ่งชุมชนมีการจัดการที่เข้มแข็ง ทำให้การจัดการปัญหาบรรเทาลง เช่นที่คลองมหาสวัสดิ์ หมู่ 3 ต.มหาสวัสดิ์ อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ไม่ต้องรองบประมาณ ไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากท้องถิ่น เพราะที่นี่ยังกำจัดผักตบชวด้วยชุมชนเอง

วันชัย สวัสดิ์แดง ประธานกลุ่มผู้ใช้

น้ำบ้านศาลาดิน กล่าวว่า ชุมชนแห่งนี้เคยต้องประสบปัญหาผักตบชวาแน่น

คลองมหาสวัสดิ์มาเป็น 10 ปี แต่ปีกรรมชลดประทานจะจัดเก็บให้ 2 ครั้ง อีก 45 วันหลังจากจัดเก็บ ก็กลับมาแน่นเต็มคลองเหมือนเดิม ทำให้น้ำเน่า ปลาตาย ต่อมามูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตรสอนให้รู้จักนำแนวทางพระราชดำริมาใช้ เมื่อกรรมชลดประทานจัดเก็บผักตบชวา ชาวบ้านก็นำมาวางเป็นกอง ทำปุ๋ยหมัก

การลองทำครั้งแรกเรียกได้ว่า

ล้มเหลว เพราะผักตบสดๆ นำและจนกลายเป็นน้ำ ต่อมากรมพัฒนาที่ดินแนะนำให้ นำผักตบชวามาฝังพองแห้ง แล้วทำปุ๋ย ครึ่งนี้ชาวบ้านร่วมลงทุนกัน ประมาณ 1 หมื่นบาท ทำเป็นปุ๋ยหมักขายได้เงิน 4,000 บาท ขายทุน 6,000 บาท เพราะผักตบชวายุบตัว ทำให้เริ่มคิดใหม่ ที่จะหาวิธีใช้ประโยชน์จากผักตบชวาให้ได้เต็มที่ ไม่ขาดทุน

“อาจารย์สุเมธ (สุเมธ ดันติเวชกุล) ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และอาจารย์เกษม

โพสต์ทูเดย์

Post Today
Circulation: 320,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/ภูมิภาค

วันที่: อาทิตย์ 14 สิงหาคม 2559

ปีที่: 14

ฉบับที่: 4938

หน้า: A1(ซ้าย), A8

Col.Inch: 81.38

Ad Value: 89,518

PRValue (x3): 268,554

ศิลปิน: สีส

คอลัมน์: เรื่องที่ต้องเล่า: กำจัดผักตบชวา'บ้านศาลาดิน' ได้เงินโดยไม่ต้องพึ่งรัฐ

(ศ.เกษม จันทร์แก้ว) กรรมการมูลนิธิ ย้ายอยู่เสมอว่า จะทำอะไรให้ตัวเอง เน้นภูมิสังคม และคิดอย่างเชื่อมโยง มันไม่มีอะไรที่ไม่มีค่า ดังนั้นเราจึง กำจัดผักตบชวาแบบยาฆ่าดาว เพราะไข่ ดาวมีค่าแค่ฟองละ 7 บาท แต่หากเอามาใส่หัวหอมพริกก็จะเพิ่มมูลค่าเป็น 40 บาททันที และยิ่งเอามากกว่ามีโอกาส ไปซื้อดินหรือมปลวก จึงคิดได้ทันทีว่าจะ นำผักตบชวามาทำดินขาย เพราะสังคม รอบๆ ชุมชน ต่างใช้ดินหรือมปลวก ทั้งนั้น มองเห็นตลาดได้ทันทีเช่นกัน ต่อมาจึงชักชวนชาวบ้านลงมือทำ”

วันชัย เล่าต่อไปอีกว่า เมื่อค้นพบ วิธีการใหม่ ก็ใช้สูตรอัตราส่วน 1 ส่วน ทั้งหมดมาเคี้ยวรวมกัน ประกอบด้วย ผักตบชวาตากแห้ง หน้าดินนาบดปน ขุยมะพร้าวและขี้เถ้าแกลบ พอตกลง ปลุกดินไม้ ปรากฏว่าดินไม่จางและ โตเร็ว จึงเปิดรับซื้อผักตบชวาสับตาก แห้งจากคนในชุมชน กิโลกรัมละ 20 บาท ช่วงเช้าจึงมีผู้สูงอายุพายเรือเก็บ ผักตบชวา นำมาสับตากแห้งแล้วนำมา ขาย จากที่เคยได้แค่เบี้ยยังชีพ ทำให้ แต่ละเดือนมีรายได้เพิ่มขึ้นอีก ช่วงแรกๆ ยังรับซื้อแค่คนในชุมชน แต่ปัจจุบันนี้ ใครมาขายก็ซื้อทั้งหมด เพราะผักตบ

ชวาในชุมชนโตไม่ทัน

รายได้จากการขายดิน หักค่าใช้จ่าย แล้วจะนำเข้ากองทุนดูแลและรักษา สิ่งแวดล้อมคลอง มีเงินหมุนเวียน เดือนละประมาณ 4 หมื่นบาท ชาวบ้าน ที่มาไม่ดินบรรจุจะได้กำไรละ 2 บาท ขายถุงละ 10 บาท หักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วแต่ละเดือนก็จะมีเงินเหลือเข้ากองทุน เดือนละประมาณ 4,000 บาท เพื่อเก็บ ไว้ใช้บริหารจัดการน้ำให้กับชุมชนบ้าน ศาลาดิน

“เราไม่ได้หวังกำไร เพราะจุดประสงค์ เพื่อกำจัดผักตบชวา โดยใช้ตัวมันเอง กำจัดตัวมันเอง ถ้าไม่ทำก็ต้องรอกรม ชลประทานมาจัดเก็บ ผ่านไป 45 วัน ก็ เต็มคลองเหมือนเดิม ใครมาซื้อดิน เป็นการช่วยกำจัดผักตบชวาให้กับคลอง มหาสวัสดิ์เช่นกัน”

ชุมชนบ้านศาลาดินแห่งนี้เริ่มกำจัด ผักตบชวาคด้วยการนำมาทำดินหรือมปลวก เมื่อต้นปี 2558 ปัจจุบันนี้ คลองมหาสวัสดิ์โล่งเตียน สะอาดตา มี นักท่องเที่ยวแวะเวียนมาล่องเรือ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างสม่ำเสมอ และ ชุมชนแห่งนี้ประสบความสำเร็จในการ กำจัดผักตบชวาได้ เพราะเชื่อมั่นในแนว พระราชดำริการพึ่งตนเอง

เดลินิวส์ ครอบคลุม Daily News (Mid-Day) Circulation: 810,000 Ad Rate: 2,200	Section: กีฬา/ไอที-วิทยาการ วันที่: อังคาร 18 ตุลาคม 2559 ปีที่: - ฉบับที่: 24477 หน้า: 23(บน) Col.Inch: 98.90 Ad Value: 217,580 PRValue (x3): 652,740 ศิลปิน: สีสี่ หัวข้อข่าว: 'เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา'จัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ
--	---

'เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา' จัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ

“การจัดการน้ำชุมชนนั้น เห็นความสำเร็จในบางชุมชนแล้วให้ชุมชนชาวบ้านที่มีความรู้ ประสบความสำเร็จ มีประสบการณ์ จัดการและพัฒนาในพื้นที่ มาช่วยกันขยายผลไปยังชุมชนอื่น”

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ณ ห้องประชุมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้น 14 อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

แนวพระราชดำริของพระองค์ ที่ชุมชนน้อมนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ จนประสบความสำเร็จ

พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับปัญหาเรื่อง “น้ำ” มาโดยตลอด และเพื่อให้ชุมชนเกิดการแก้ไขปัญหาน้ำที่ต้นเหตุอย่างยั่งยืน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง “มูลนิธิอุทกพัฒนา” ขึ้น และเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2555 โดยมี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา เป็นประธานและดร.รอยล จิตรดอน ผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สสนท. เป็นเลขาธิการ

พระราชทานชื่อและตราประจำมูลนิธิฯ พร้อมทั้งพระราชทานพระมหากุณาธิคุณ ให้มูลนิธิฯ อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ “อุทกพัฒนา” มาจากคำว่า อุทก ซึ่ง

หมายถึง “น้ำ” และ พัฒน์ มาจากคำว่า “พัฒนา” เมื่อนำมารวมกันจึงมีความหมายว่า “มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเรื่องน้ำ”

“ดร.รอยล รัชมีเทศ” กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒนา ในพระบรมราชูปถัมภ์ และรองผู้อำนวยการ สสนท. กล่าวว่า มูลนิธิอุทกพัฒนา จากชื่อนั้นชัดเจนในเรื่องของน้ำเพื่อการพัฒนา โดยน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มาทำงานร่วมกับชุมชน ให้สามารถพึ่งตนเองได้ สามารถจัดการและแก้ปัญหาได้ไม่ว่าเรื่องน้ำท่วมหรือน้ำแล้ง ในขณะเดียวกัน ก็มีความร่วมมือกับกองทัพพบกในการพัฒนาแหล่งน้ำไปพร้อม ๆ กัน

หัวใจสำคัญในการดำเนินงาน คือ การ

เดลินิวส์ ครอบคลุม Daily News (Mid-Day) Circulation: 810,000 Ad Rate: 2,200	Section: กีฬา/ไอที-วิทยาการ วันที่: อังคาร 18 ตุลาคม 2559 ปีที่: - ฉบับที่: 24477 หน้า: 23(บน) Col.Inch: 98.90 Ad Value: 217,580 PRValue (x3): 652,740 ศิลปิน: สีสี่ หัวข้อข่าว: 'เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา'จัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ
--	---

แก้ปัญหาชุมชนพึ่งตนเองในการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

"เข้าใจน้ำ เข้าถึงน้ำ และ พัฒนาน้ำ"

โดยสนับสนุนให้ชุมชนมีข้อมูล เข้าใจตนเองสามารถวิเคราะห์ และหาคำตอบได้ว่าพื้นที่ของตนเองจะต้องแก้ไขปัญหาของพื้นที่อย่างไร มีการใช้แผนที่ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งพระองค์ท่านทรงงานโดยใช้แผนที่ และใช้สิ่งนำคู่มือทางภูมิศาสตร์ทางไกล เช่น โยงอะไร เข้าถึงโดยชุมชนสามารถจัดการปรับตัวพึ่งตนเองได้ ทั้งในเรื่องของการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมทั้งเรื่องของการรวมตัวก่อตั้งกองทุนของชุมชนเองในระยะยาวจนเกิดความยั่งยืน และที่สำคัญคือมีการขยายผลออกไป

มีการทำงานที่เป็นระบบ และเทคโนโลยีจะเป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกให้เหมาะกับชุมชน เช่น คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการเก็บข้อมูลบริหารจัดการน้ำและวางแผนการผลิต การใช้ภาพถ่ายดาวเทียม จีพีเอส ในการสำรวจ และแสดงภาพรวมของพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการใช้ข้อมูลติดตามสถานการณ์น้ำจากโทรมาตรอีกด้วย

ตัวอย่างความสำเร็จมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถนำไปเป็นต้นแบบให้ปรับใช้ได้เกือบ 30 แบบอย่าง

อย่างเช่น เครือข่ายการบริหารจัดการน้ำชุมชนบ้านลิ้มทอง อำเภอเมืองรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่เคยประสบความแห้งแล้งมานานกว่า

30 ปี ขามก่อกกลางก็ไม่สามารถเก็บกักไว้ได้ ในปี 2549 เครือข่ายฯ ได้เริ่มสระพื้นที่ตัวเองทำตัวอย่างสร้างแหล่งน้ำเพื่อประโยชน์สาธารณะ มีคลองคั่นก่อกกลางและน้ำแก้มลิงเก็บไว้ใช้ในฤดูแล้ง วางแผนการผลิตน้ำใช้ อย่างเพียงพอ จากที่เคยเป็นพื้นที่ขาดแคลนชีวิต เพียง 1 ปีสามารถปลดหนี้เพิ่มรายได้ ปัจจุบันสามารถขยายผลความสำเร็จจาก 1 ชุมชนพื้นที่ 3,700 ไร่ เป็นกว่า 10 หมู่บ้าน

นอกจากนี้ยังมีชุมชนบ้านผาชัน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ตัวอย่างความสำเร็จในพื้นที่ดินน้ำ น้ำแล้งและน้ำหลาก ซึ่งชุมชนร่วมกันกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน ร่วมกันใช้น้ำในครัวเรือนอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด มีการคิดค้นนวัตกรรมแอร์เว ที่ประหยัดพลังงานในการสูบน้ำจากแม่น้ำโขงมาใช้ในฤดูแล้ง และพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างน้ำทำให้ชุมชนมีน้ำใช้ตลอดปีและเพียงพอต่อพื้นที่เกษตรเพิ่มผลผลิตเพิ่มรายได้ และลดค่าใช้จ่ายจากการสูบน้ำลงได้เป็นจำนวนมาก

ปัจจุบันผลการดำเนินงานโครงการสามารถขยายผลจากกว่า 60 แกนน้ำเครือข่าย

ขยายไปเป็นกว่า 600 พื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ ความสำเร็จของโครงการ ไม่เพียงชาวไทย แต่ประจักษ์ไปทั่วโลก ซึ่งยูเอ็นไอเอสดีอาร์ หรือสำนักงานเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ ได้ร่วมมือกับ สสท. น้อมนำแนวทางการบริหารจัดการแก้ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เผยแพร่ไปทั่วโลก เพื่อเป็นตัวอย่างความสำเร็จในการแก้ปัญหาเรื่องน้ำอย่างยั่งยืน

อาจกล่าวได้ว่า... พระองค์ทรงมีข้อมูลแหล่งน้ำที่มากและดีที่สุดในประเทศไทย ราษฎรและรัฐบาลทุกเล้าถวถวายพระราชสมัญญาว่า "พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ".

(ขอบคุณข้อมูลและภาพจากมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ และ สสท.)

มติชน <small>Matichon</small> <small>Circulation: 950,000</small> <small>Ad Rate: 1,550</small>	Section: First Section/- วันที่: เสาร์ 5 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 39 ฉบับที่: 14118 หน้า: 9(บน) Col.Inch: 74.43 Ad Value: 115,366.50 PRValue (x3): 346,099.50 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: 'มูลนิธิอุทกพัฒน์' การจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ			

ชุมชนบ้านปากขวด ต.พระแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี ชาวบ้านมีอาชีพเกษตรกรรมและเก็บหาของป่าเป็นหลัก ในปี พ.ศ.2523 ได้เริ่มตั้งอุทยานแห่งชาติเขาสก และก่อสร้างเขื่อนรัชชประภา ทำให้น้ำเปลี่ยนเส้นทาง และชาวบ้านกลายเป็นผู้บุกรุกป่า ต่อมาเริ่มเปลี่ยนอาชีพมาทำเกษตรเชิงเดี่ยว จึงมีปัญหาเกี่ยวกับอุทยานฯ เรื่องที่ดินทับซ้อนในพื้นที่ป่า

พ.ศ.2554-2557 ชุมชนและอุทยานฯ ได้หันหน้าเข้าหากัน และร่วมกันพัฒนาแนวคิดอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน กำหนดขอบเขตป่าอนุรักษ์ และขอบเขตที่ดินทำกินร่วมกัน ชุมชนปรับเปลี่ยนผลผลิต จากเกษตรเชิงเดี่ยว (ยางพาราและปาล์ม น้ำมัน) เป็นป่า 3 อย่าง คือ ปลูกไม้ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ โดยปลูกองรับ การชลประทาน ปลูกรับชั้นน้ำ และปลูก อดช่วงไหลตามร่องห้วยโดยรับน้ำฝนอย่าง เดียว

และได้ประโยชน์อย่างทั้ง 4 คือ สามารถช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ วิธีการดังกล่าวได้ปรับเปลี่ยนวิถีการเกษตร เลิกบุกรุกป่า ทำกินในพื้นที่ของตัวเอง ร่วมกับการอนุรักษ์

ปัจจุบันนี้ มี 112 ครัวเรือน ที่ดำรงชีพ โดยหลักการนี้ แต่ละครัวเรือนสามารถเพิ่ม รายได้ราว 28,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี นอกจากนี้ ในพื้นที่ยังมีการสร้างฝาย คลองบางกรก ห้วยสาขา และขุดลอกสระ หนองกอก เพื่อเก็บกักสำรองน้ำ จนมีน้ำ เพียงพอต่อการทำเกษตร ปลูกผลไม้ และ บริโภค รวมทั้งก่อตั้งกองทุนต่างๆ พัฒนา เป็นสวัสดิการในระดับหมู่บ้าน ยกกระดับ คุณภาพชีวิตเพื่อความสุขที่ยั่งยืน และเป็น ตัวอย่างชุมชนข้างเคียง

เรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นภายใต้การเข้าไป ทำงานของ มูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรม ราชูปถัมภ์ สถาบันสารสนเทศน้ำและ การเกษตร (สสนก.) ภายใต้โครงการ พิพิธภัณฑิธรรมชาติ จัดการน้ำชุมชนตาม แนวพระราชดำริ และนำไปสู่ความร่วมมือ "การพัฒนาและขยายผลเครือข่าย การจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ตามแนว พระราชดำริ" ระหว่างมูลนิธิอุทกพัฒน์ กับ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์ พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่อง ในโอกาสสมทวมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 12 สิงหาคม 2559

‘มูลนิธิอุทกพัฒน์’ การจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

นายสุเมธ ดันติเวชกุล ประธานกรรมการ มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ กล่าวว่า จากการทำมูลนิธิอุทก พัฒน์ฯ ได้พัฒนาเครือข่ายการจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริมาตั้งแต่ปี 2554 จนถึง ปัจจุบัน พบตัวอย่างความสำเร็จของการจัดการ ทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ในระดับชุมชนจำนวนมาก แต่ละชุมชนมีความรู้และประสบการณ์ที่ เป็นแบบอย่างความสำเร็จจากการน้อมนำแนว พระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตาม สภาพภูมิสังคม

ซึ่งการดำเนินการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เนื่องในโอกาสสมทวมงคลเฉลิม พระชนมพรรษา 7 รอบ 12 สิงหาคม 2559 และขยายผลการดำเนินงานตามแนวพระ ราชดำริ ด้านการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า โดยมีแนวทางดำเนินงานร่วมกันใน 3 แนวทาง คือ

- 1.จัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อย่างมีส่วน ร่วม เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาชน มี กระบวนการตั้งแต่สำรวจขอบเขตทรัพยากรดิน น้ำ ป่า จัดทำข้อมูลและแผนที่ โดยแบ่งพื้นที่ป่า อนุรักษ์ ป่าพื้นฟู ป่าเศรษฐกิจ และป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
- 2.พัฒนาแนวหรือพื้นที่กันชน ทรัพยากรดิน

น้ำ การฟื้นฟูอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ด้วยการสร้าง ฝายชะลอความชุ่มชื้น สร้างฝายกักเก็บและ ดักตะกอน เพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพิ่มแนวกันไฟ ป่าเปียก เป็นต้น

และ 3.พัฒนาให้เหมาะสมตามสภาพภูมิ สังคม บนพื้นฐานของการพึ่งตนเองโดยกรรม ีส่วนร่วมเพื่อสร้างและขยายความสำเร็จในรูป แบบกองทุนและกลุ่มบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า

นายสุเมธกล่าวอีกว่า ทุกวันนี้ปัญหาการ บุกรุกทำลายพื้นที่ต้นน้ำส่งผลกระทบต่อส่วน รวมของประเทศ ตนเคยกล่าวว่า ปีง วัง ยม น่าน ดาย เจ้าพระยาก็ตาย ดังนั้น ไม่ ว่าจะอยู่ที่ไหนมันผูกโยงกันหมด ถ้าไม่แก้ไข เรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ ก็กระทบกับความ ีบคืบอย่างแน่นอนที่สุด ทั้งนี้ พื้นที่ต้นน้ำอยู่ ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรม อุทยานฯ เป็นเรื่องน่าเห็นใจว่าการดำเนินการ บางส่วนก็ประสบผลสำเร็จระดับหนึ่ง แต่บาง ส่วนก็เกิดความยุ่งยากอย่างมาก ซึ่งพระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรง มีรับสั่งว่า ถ้าประชาชนไม่ร่วมมือหรือลงมือทำ ด้วย การดำเนินการของหน่วยงานราชการคง สำเร็จได้ยาก

“ผมจำได้สมัยทำงานใหม่ฯ พระองค์ท่าน รับสั่งเป็นนัยยะสำคัญ ว่าเมื่อไรจะเห็นป่า ไม้หมู่บ้านเสียที เพราะมีป่าไม่จังหวัด ป่า ไม้อำเภอแล้ว หมายความว่าให้ประชาชน

มติชน <small>Matchon Circulation: 950,000 Ad Rate: 1,550</small>	Section: First Section/-				
	วันที่: เสาร์ 5 พฤศจิกายน 2559				
ปีที่: 39		ฉบับที่: 14118		หน้า: 9(บน)	
Col.Inch: 74.43		Ad Value: 115,366.50		PRValue (x3): 346,099.50	
หัวข้อข่าว: 'มูลนิธิอุทกพัฒน์'การจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ					

ลูกขึ้นมาทำหน้าที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้มันเอง เรื่องนี้ผ่านมา 30 ปีแล้ว สืบถึงว่าเมื่อไร ประชาชนจะลุกขึ้นมาปกป้อง ลงมือฟื้นฟู ป่าด้วยตัวเอง กรมป่าไม้ กรมอุทยานฯ ก็ประสบปัญหาการบุกรุกของชาวบ้านไม่รู้ งบประมาณตลอด ดังนั้น จะทำอย่างไร การจะเอาคนออกมาหมดบางแห่งทำได้ บางแห่งก็มีปัญหา ถ้าหากให้เขาอยู่กับป่าตามแนวพระราชดำริที่ได้เกิดขึ้นมานานแล้ว คงเป็นแนวทางที่ดีที่สุด โดยมีเงื่อนไขว่าต้องไม่มีการขยายพื้นที่บุกรุกทำลายป่าออกไปอีก และต้องเพิ่มพื้นที่ป่า หากกินกับป่าให้เกิดความยั่งยืนเป็นหลัก ซึ่งจะทำให้ทั้งป่าทั้งคนอยู่ได้" นายสุนทรกล่าว

นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กล่าว ว่า ความร่วมมือของทั้งสองหน่วยงานในการพัฒนาและขยายผลเครือข่ายการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ตามแนวพระราชดำริ เป็นการน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การขยายแนวคิดเชิงปฏิบัติ และลงมือทำอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดตัวอย่างความสำเร็จในการดำเนินงานร่วมกัน สามารถขยายผลไปสู่เครือข่ายชุมชน เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระหว่างชุมชน เครือข่ายหน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อใช้เป็นตัวอย่างขยายผลสำเร็จให้เกิดเครือข่ายการพัฒนาการจัดการดิน น้ำ ป่า ตามแนวพระราชดำริอย่างยั่งยืนที่สุด

"ถึงเวลาแล้วที่คนไทยทุกคนจะต้องตื่นรู้ และนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ และเมื่อทุกชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ก็จะสามารถลดภาระของรัฐบาลได้ ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ทรงทุ่มเทปฏิบัติพระราชกรณียกิจมาโดยตลอด ซึ่งทุกโครงการอุปถัมภ์แห่งความสำเร็งนั้น คือความร่วมมือจากประชาชน ถ้าขาดส่วนนี้แล้ว การทำงานของภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวก็จะไม่สามารถเกิดผลสำเร็จได้ ทุกแนวพระราชดำริของพระองค์จะนำมาประโยชน์อันยิ่งใหญ่มาให้ประชาชน แต่พระองค์ทรงเริ่มโครงการในส่วนเล็กๆ ก่อน คือเริ่มจากชุมชนเล็กๆ ก่อนขยายความสำเร็จไปสู่ชุมชนอื่นๆ

และวันนี้สิ่งที่อยากฝากคือ ขอให้รัฐบาลเก็บน้ำเอาไว้เหมือนฝากเงินในธนาคาร อย่าปล่อยให้เงินไปจนหมด เพราะในช่วง 6-7 เดือนหลังจากนี้จะเข้าสู่ฤดูแล้งซึ่งอาจเกิดวิกฤตได้" นายธัญญา กล่าวทิ้งท้าย ...

ไทยโพสต์ <small>Thai Post</small> Circulation: 900,000 Ad Rate: 850	Section: First Section/สิ่งแวดลอม วันที่: อาทิตย์ 6 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 21 ฉบับที่: 7304 หน้า: 4(เต็มหน้า) Col.Inch: 221.83 Ad Value: 188,555.50 PRValue (x3): 565,666.50 ศิลป์: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: ด้วยแนวพระราชดำริวิกฤติน้ำแล้ง-น้ำท่วม ก็หยุดได้
---	--

ด้วยแนวพระราชดำริ วิกฤติน้ำแล้ง-น้ำท่วม ก็หยุดได้

บ้านห้วยปลาหลด ต.ค้ำมั่งและนา อ.แม่สอด จ.ตาก เมื่อ 80 ปีก่อน ชาวชุมชนย้ายมาตั้งถิ่นฐานที่นี่ เริ่มทำมาหากินด้วยการปลูกและค้าฝิ่น มีการทำไร่เลื่อนลอย ทำให้ป่าเสื่อมโทรม ดินเสื่อมสภาพ และเกิดความแห้งแล้ง ป่าห้วยปลาหลดเป็นเพียงภูเขาหัวโล้น ต่อมาอุทยานแห่งชาติตากสินมหาราชได้ขอพื้นที่ป่าคืนจากชุมชนบ้านห้วยปลาหลด ทำให้ชุมชนหันมาดูแลรักษาป่าต้นน้ำมากขึ้น

แต่จุดเปลี่ยนแปลงสำคัญเกิดขึ้นหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่บ้านห้วยปลาหลด เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ.2517 มีพระราชกระแสแนะนำชาวบ้านให้ปลูกต้นไม้พันธุ์ต่างๆ เพื่อยุติภัยแล้งและน้ำท่วมสลับกันด้วยพระองค์เอง ให้ปลูกพืช

ที่ทึบรายได้แทนการปลูกฝิ่น เช่น กาแฟอาราบิก้า หน่อไม้ มะขามป้อม และพริกแก้ว ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ และทรงตระหนักความสำคัญของการจัดการป่าอย่างยั่งยืน เป็นแรงบันดาลใจให้ชาวบ้านหันมาปลูกกาแฟและพืชหลากหลายชนิด ช่วยให้ป่ากลับมามีอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง สร้างรายได้ให้กับคนไทยภูเขาตะวันออกหลายหมื่นบาทต่อเดือน นำมาซึ่งความซาบซึ้งใจของชาวชุมชน

ปัจจุบันป่าชุมชนบ้านห้วยปลาหลด 14,000 ไร่ เป็นป่าสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งใน จ.ตาก จากความมุ่งมั่นตั้งใจของชุมชนที่จะรักษาป่า ต้น น้ำ ภายในชุมชนตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บ้านห้วยปลาหลดยังเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ซึ่งมูลนิธิอุทยานพัฒนาในพระบรมราชูปถัมภ์ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์

ในหลวงทรงปลูกรักษาต้นสนสามใบในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 900,000 Ad Rate: 850	Section: First Section/สิ่งแวดลอม วันที่: อาทิตย์ 6 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 21 ฉบับที่: 7304 หน้า: 4(เต็มหน้า) Col.Inch: 221.83 Ad Value: 188,555.50 PRValue (x3): 565,666.50 คลิป: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: ด้วยแนวพระราชดำริวิกฤติน้ำแล้ง-น้ำท่วม ก็หยุดได้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรที่บ้านห้วยปลาหลด ปี 2517

**“สุเมธ งานยังไม่
เสร็จ ทำต่อไปเถละ
งานประเทศชาติกับ
ประชาชนนั้นไม่มีวัน
เสร็จ นี่คือพระราช
กระแสรับสั่งสุดท้าย
จากพระองค์..”**

พืช ทุนเสริมพัฒนาให้เป็น 1 ใน 10 พิพิธภัณฑสถานชาติจัดการนำชุมชน

ในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการดำเนินงาน “การพัฒนาและขยายผลเครือข่ายการจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ตามแนวพระราชดำริ” ระหว่างมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิชัยพัฒนา เมื่อวันก่อน **ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล** ประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ กล่าวว่า บ้านห้วยปลาหลด จ.ตาก มีการจัดการป่าอย่างยั่งยืนจากอดีตป่าเกลี้ยง ก็เหมือน จ.น่าน ในปัจจุบันที่มีหลายฝ่ายพยายามฟื้นฟูเขาหัวโล้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จฯ บ้านห้วยปลาหลด มีพระราชกระแสรับสั่ง ถ้าทำลายป่าอย่างนี้ ต่อไปอยู่ไม่ได้แล้ว ไซดตีที่ชาวชุมชนเขื่อนน้ำคำแนะนำของพระองค์มาฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารจนอุดมสมบูรณ์ วันนี้มีน้ำใช้ตลอดปี การทำลายป่าหยุดลง หวงแทนไม่ให้ใครทำลาย เพราะป่าคือชีวิต น้ำคือชีวิต ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ก็ดีขึ้น อยากให้ทุกชุมชนน้อมนำแนวพระราชดำริมาลงมือทำ ต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ดร.สุเมธกล่าวต่อว่า ในเขตอุทยานฯ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นที่ทราบดี มีประชาชนบุกรุก ปิ่อกหาจะทำอย่างไรให้ประชาชนหยุดและหลีกเลี่ยงสัมผัสน้ำพุป่า เรามีความสำเร็จเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ จากการดำเนินการตามแนวพระราชกระแสรับสั่ง ทั้งพระบาท

สรุปข่าวเด่น

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 900,000 Ad Rate: 850	Section: First Section/สิ่งแวดล่อม วันที่: อาทิตย์ 6 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 21 ฉบับที่: 7304 หน้า: 4(เต็มหน้า) Col.Inch: 221.83 Ad Value: 188,555.50 PRValue (x3): 565,666.50 คลิป: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: ดอยแนวพระราชดำริวิกฤตน้ำแล้ง-น้ำท่วม ก็หยุดได้

ชาวบ้านห้วยปลากดทำเกษตรผสมผสานอยู่กับอนุรักษ์ป่า

กาแฟอาราบิก้า พืชเศรษฐกิจสำคัญของชุมชน

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้แนวคิดคอนกรีตกับป่า ซึ่งน้ำเป็นปัจจัยสำคัญ หากมีเพียงพอก็สามารถทำเกษตรได้ในพื้นที่จำกัด นีคือหลักเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ต้องถางป่าเลย

“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชรับสั่งตลอดเวลา ความร่วมมือระหว่างราชการ ชุมชน เป็นกุญแจความสำเร็จ การพัฒนาต้องทำอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมีความสมบูรณ์เกิดขึ้นบนแผ่นดินตั้งแต่ที่พระองค์ท่านปรารถนาและทรงทุ่มเทตลอดระยะเวลาครองราชย์ จะต้องเดินตามเบื้องพระยุคลบาท ดร.สุเมธฯ ทำความดีอยู่ที่ตัวเอง ผู้อื่นไม่สำคัญ ใครทำผิด ทำไม่ได้ ขอให้กลับใจมาช่วยกันบนถนนแผ่นดินของพระองค์” ดร.สุเมธฯ กล่าว

ดร.สุเมธฯ ผู้ถวายงานใกล้ชิดในหลวงรัชกาลที่ 9 กล่าวว่า พระองค์ตรัสเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ก็เพื่อให้คนไทยคิดและทำอย่างเป็นระบบ ต้องเข้าใจสาเหตุของปัญหาและวิธีแก้ไข แล้วต้องเข้าใจการกระทำ ปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา มีการร่วมมือร่วมใจกัน ดั่งเช่นกรมอุทยานฯ ชักชวนหลายภาคส่วนอนุรักษ์ทรัพยากร ผลจากการเข้าใจและเข้าถึงจะนำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

“มูลนิธิอุทกพัฒนาฯ เป็นหน่วยงานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก่อตั้งขึ้น จะทำโครงการใดๆ ต้องมีข้อมูล โดยเฉพาะยุคนี้เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร พระองค์ท่านคิดหากใช้สิ่งางที่ไม่ใช่ประโยชน์ จึงโอนให้กระทรวงวิทยาศาสตร์เป็นสถาบันน้ำเพื่อการเกษตร นำทั้งมาก ชาวบ้านมีแผนที่ใช้จีพีเอส ชาวบ้านบริหารจัดการน้ำบนความเป็นจริง ปริมาณที่ควรเก็บกักและสร้างแหล่งเก็บน้ำไว้พื้นที่ไหน จะบัตน้ำออกช่วยหรือชวให้เพื่อนบ้านมี ผลสุดท้ายปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้งก็จบ เราไปสำรวจช่วงที่บ่นแล้งๆ แต่ชุมชน 800 แห่ง ที่ใช้แนวพระราชดำรินี้ในหลวงจัดการน้ำ ปรากฏไม่แล้งสักแห่ง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ทำไมชุมชนที่เหลือไม่ลุกขึ้นทำ เข้าถึงกันเถอะ แต่ต้องเข้าใจก่อน พระองค์ท่านคิดการใหญ่ แต่ทำเล็กๆ ถ้าทุกชุมชนพึ่งพาตัวเองได้ ภาวะส่วนกลางทุเลาลง ชาวบ้านพออยู่พอกิน” ดร.สุเมธฯ วัย 78 ปี กล่าว

ในฐานะผู้รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท ยังบอกด้วยว่า อยาให้หน่วยงานรัฐและชุมชนช่วยกันเก็บสำรองน้ำ ไม่ใช่มาแล้วสูบทิ้ง หลีกคิคล้ายๆ มีเงินอย่าใช้วันเดียวหมด เก็บน้ำไว้ทยอยใช้ บ้านเราน้ำมา 3 เดือน อีก 9 เดือนไม่มี และต้องดำเนินกิจกรรมที่

สอดคล้องกับการอนุรักษ์น้ำ ตรงหลักเศรษฐกิจพอเพียง ต้องประมาณตน ทำนาใช้น้ำมากกว่าปลูกพืชชนิดอื่น 10 เท่า ทำสวน เลี้ยงสัตว์ หรือปลูกไม้ยืนต้นก็ใช้น้ำอีกแบบหนึ่ง ต้องคำนวณและรู้ความต้องการน้ำ เริ่มเก็บ ติดต่อก ถ้าไม่มีที่เก็บ ต้องเริ่มสร้าง ขุดสระ ทำแก้มลิง รวมถึงพื้นที่ห้วย หนอง คลอง บึง กลับคืนมา ถ้ามีน้ำในบ้านเหมือนมีเงินในธนาคาร พระองค์ท่านสอนง่าย ขอให้ไม่น้อมนำมาปฏิบัติ

“สุเมธฯ งานยังไม่เสร็จ ทำต่อไปเถอะ งานประเทศชาติกับประชาชนนั้นไม่มีวันเสร็จ นีคือพระราชกระแสรับสั่งสั่งท้าวจากพระองค์ เพราะฉะนั้น มีแรงก็ต้องทำต่อไป แต่อย่าให้ท่านเหนื่อยนะ ต้องช่วยกันทำบนฐานความรู้รักและสามัคคี อยาให้คิดต่อ ถ้าดินน้ำ ป่า สมบูรณ์ ไม่มีมลพิษอากาศ น้ำเสีย ใครได้ประโยชน์ จะยกป่าไม่มีต้นไม้ให้ลูกหลานเธอ การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ยุคเรายุคได้ ยุคต่อไปอยู่อย่างสบาย อย่าเห็นแก่ตัว กำลังทำให้ผสมผสานต่อแนวพระราชดำริ เห็นหยาตพระเสโทตรพระนางสิริแล้วเราอยู่ได้อย่างไร ทรงทำมา 70 ปี ทำตั้งแต่ผมอายุ 7 ขวบ ทุกครั้งได้ใกล้ชิดพระองค์ก็ประทับใจ สุขที่สุดเมื่อได้ช่วยถวายพระองค์ ท่านกำหนดมาเลยให้พระสุเมธฯเทศน์ถวาย ผมนับบนธรรมมาสน์ ได้รับวาสนาสูงสุดในชีวิตแล้วท่านก็สอนธรรมะเราก่อนบวช โยนิโสมนสิการ ทางพุทธศาสนา คือ การเพ่งพิจารณาจิตใจอย่างรอบคอบที่ถ้วน สิ่งที่เคยทำผิดพลาดเป็นบทเรียน” ดร.สุเมธฯ กล่าว

ด้าน ดร.รอยล จิตรดอน กรรมการและเลขาธิการ มูลนิธิอุทกพัฒนาฯ กล่าวว่า มูลนิธิอุทกพัฒนาฯ ได้น้อมนำพระราชดำริดำเนินงานสร้างตัวอย่างของความสำเร็จจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ จนเกิดเครือข่ายจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ ที่ร่วมกันพัฒนาโดยใช้แนวพระราชดำริ กรอบคิด กรอบงาน และหลักการทรงงาน เช่น พึ่งตนเอง คิดให้เชื่อมโยงกัน ใช้ธรรมชาติแก้ธรรมชาติ ทำงานที่เหมาะสมกับพื้นที่หรือภูมิสังคม ลงมือทำและสร้างตัวอย่างความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดและขยายผลเป็นเครือข่ายสู่ชุมชนได้ ตัวอย่างความสำเร็จของเครือข่ายการจัดการน้ำชุมชน เริ่มจาก 2 ชุมชน ในปี พ.ศ.2546 ปัจจุบันมี 60 ชุมชนแกนนำในพื้นที่ 19 ลุ่มน้ำ สามารถขยายผลเกิดเป็นเครือข่าย 800 ชุมชน และจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ 10 แห่งแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่

เลขาธิการมูลนิธิอุทกพัฒนาฯ กล่าวต่อว่า นอกจากบ้านห้วยปลากด ชุมชนอนุรักษ์พื้นที่พระบรมนิวาส์ต้นน้ำ เสร็จด้วยป่า 3 อย่าง

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 900,000 Ad Rate: 850	Section: First Section/สิ่งแวดลอม วันที่: อาทิตย์ 6 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 21 ฉบับที่: 7304 หน้า: 4(เต็มหน้า)
	Col.Inch: 221.83 Ad Value: 188,555.50 PRValue (x3): 565,666.50 ศิลปิน: ชาว-ดำ
	หัวข้อข่าว: ด้วยแนวพระราชดำริวิฤกติน้ำแล้ง-น้ำท่วม ก็หยุดได้

สร้างฝายชะลอน้ำตามแนวพระราชดำริ กระจายใช้ในการเกษตร

ประโยชน์ 4 อย่าง มีวิถีเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่แล้ว ยังมีเครือข่าย ลุ่มน้ำแม่ละอู อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่ พื้นที่กว่า 200,000 ไร่ เป็นตัวอย่างชุมชนจัดการป่าต้นน้ำด้วยวนเกษตร ร่วมกันจัดทำแผนที่ใช้ประโยชน์ที่ดิน มีเอกสารแผนที่รายแปลง และทำเกษตรผสมผสาน ทั้งสองพื้นที่ทำภายใต้กฎกติกาของชุมชนและทำงานร่วมกับกรมอุทยานฯ เพื่อใช้ทรัพยากรอย่างเท่าเทียม นี่คือนวัตกรรมช่วยลดการทำลายระบบนิเวศจริง ๆ แล้วยังขยายไปชุมชนอื่นๆ เกิดเครือข่ายจัดการดิน น้ำ ป่า ตามแนวพระราชดำริ โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนภาครัฐ หน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการน้ำ

“โครงการตามแนวพระราชดำริที่จะเริ่มดำเนินการเร็วๆ นี้ อยู่ในพื้นที่ป่าเบญจพรรณ 4,000-7,000 ไร่ มูลนิธิลงไปทำงาน 8 ปีก่อน พื้นที่ป่าเล็กกว่า 40 ไร่ ได้สำเร็จ หลังจากนั้นกรมอุทยานฯ สนใจร่วมทำพื้นที่ตัวอย่าง เดิมทีมีประสบปัญหาขยายพื้นที่บุกรุกทำข้าวโพดอย่างเดียว ป่าหายหมด แคมป์เองหนึ่งท่วม หลังจากมูลนิธิแนะนำชุมชนจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ ทำป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ทำวนเกษตร ก็เห็นภาพความเปลี่ยนแปลง

จากนี้ 6 แสน ทำเกษตรผสมผสานเพียง 2 ปี หนี้ลดลงเหลือ 2 แสน ตอนนี้อยู่คนไม่เอาข้าวโพดแล้วมาทำเกษตรตามพอelson พื้นที่ตัวอย่าง 7,000 ไร่ จะแบ่งเขตเป็นป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และพื้นที่กันชน อีกส่วนหนึ่งติดลำนน้ำ จะให้ชุมชนทำเกษตรปลูกผักทำสวนทำไร่” ดร.รอยลเมฆการสานต่อแนวพระราชดำริ

เลขาฯ มูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วยว่า ก่อนหน้านี้ร่วมกับกรมอุทยานฯ เริ่มติดตั้งสถานีตรวจวัดปริมาณน้ำฝนในป่า จ.แพร่ ประยุกต์ใช้ระบบสื่อสารดาวเทียมเพื่อจัดการป่าและทรัพยากรน้ำ จนได้ผลสำเร็จจัดการน้ำ และการลงนามความร่วมมือครั้งนี้จะเพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดการน้ำที่ป่านานด้วย เพราะเดิมฝนตกบนเขา 100 ไหลลงมา 20-30 แต่เวลานี้ตกมา 100 ไหลพรวดลงมา 80 เลย น้ำแล้งน้ำก็แห้งขาด เพราะไม่เหลือป่า เดิมฝนตกเป็นอาทิตย์กว่าน้ำในลำธารจะเป็นสีแดง แต่นี้ตกปุ๊บแดงปั๊บ จำเป็นต้องตั้งสถานีตรวจวัดร่วมกับชาวบ้าน มูลนิธิมีองค์ความรู้การทำข้อมูลและแผนที่ การทำพื้นที่ตัวอย่าง หรือการสร้างฝายกักเก็บและตักตะกอนที่แข็งแรง ราคาถูก เรียกว่า “กระสอบมีปีก”

สรุปข่าวเด่น

ไทยโพสต์ Thai Post Circulation: 900,000 Ad Rate: 850	Section: First Section/สิ่งแวดล้อม
	วันที่: อาทิตย์ 6 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 21 ฉบับที่: 7304 หน้า: 4(เต็มหน้า) Col.Inch: 221.83 Ad Value: 188,555.50 PRValue (x3): 565,666.50 คลิป: ชาว-ดำ หัวข้อข่าว: ดอยแนวพระราชดำริวิกฤติหน้าแล้ง-น้ำท่วม ก็หยุดได้

ชาวมูเซอดำปลูกพืชหลายชนิดเสริมพื้นที่ป่า สร้างรายได้

“เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ การอนุรักษ์ก็เกิดขึ้น แนวพระราชดำริช่วยเปลี่ยนจากคนบุกรุกป่ามาช่วยรักษาและทำงานอนุรักษ์ ลดภารกิจเจ้าหน้าที่ในการเฝ้าระวัง มาทำงานกับชุมชนมากขึ้น เวลานี้ชาวบ้านเข้าใจและเห็นตัวอย่างทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ไม่เพิ่มหนี้ ดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ ถ้านานทำสำเร็จจะเกิดป่าหวาย ป่าดิบชื้น ที่แล้วมาทำที่แม่น้ำน่าน แต่ฝนน้อย แม่น้ำว่าผันโยเย และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีรับสั่งตั้งทำบริเวณนี้เวลาพายุเข้าจากลาว จะผ่านแม่น้ำโขงก่อน ป่าก็อุ้มน้ำไว้บรรเทาน้ำป่าไหลหลากได้” ดร.รอยลกล่าว และเน้นย้ำการตามรอยพระองค์ท่านจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพและมีความมั่นคงในการจัดการน้ำชุมชนดำเนินการตามพระราชดำริอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน.

ผู้จัดการรายวัน 360° Poo Jatkam Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: Live/Human Interest วันที่: พุธที่ 10 พฤศจิกายน 2559 ปีที่: 9 ฉบับที่: 2254 หน้า: 19 (ล่างซ้าย) Col.Inch: 57.71 Ad Value: 86,565 PRValue (x3): 259,695 คลิป: สีสี่ หัวข้อข่าว: เปิดพิพิธภัณฑ์จัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริรัชกาลที่๙
--	--

เปิดพิพิธภัณฑ์จัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริรัชกาลที่๙

สุราษฎร์ธานี - จังหวัดสุราษฎร์ธานี เปิดพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ จัดการไปยังยืน ด้วยป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง เจริญรอยตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้จากความสำเร็จของชุมชนต้นแบบ

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา และประธานกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นประธานในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่บ้านปากซวด ต.พะแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี โดยมี ดร.รอยล จิตรดอน และคณะกรรมการมูลนิธิอุทกพัฒน์ฯ นายวิฑูรย์ จีนไต่ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี พร้อมผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ร่วมพิธีจำนวนมาก เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน ที่ผ่านม

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำรินี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแนวพระราชดำริให้ตั้งขึ้น เพื่อถ่ายทอดความรู้จากความสำเร็จของชุมชน ที่ได้มีผู้นำแนวพระราชดำรินำเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครอบคลุม ครอบคลุม มาพัฒนาการจัดการน้ำชุมชน จนประสบความสำเร็จ เป็นแบบอย่างให้ชุมชนอื่นได้มาศึกษาเรียนรู้ โดยใช้พื้นที่จริงของชุมชน อธิบายผ่านแผนที่และภาพความเปลี่ยนแปลงให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่

ชุมชนบ้านปากซวด ตั้งถิ่นฐานเดิมบริเวณเขาตอเต่า ต.พะแสง อ.บ้านตาขุน จ.สุราษฎร์ธานี มานานกว่า 200 ปี มีอาชีพทำเกษตรกรรมและเก็บหาของป่า เป็นหลัก ในปี พ.ศ.2523 มีการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติเขาสก และก่อสร้างเขื่อนรัชชประภา ทำให้น้ำเปลี่ยนแปลงเส้นทางและชาวบ้านกลายเป็นผู้ถูกกักน้ำ ต่อมาเริ่มทำเกษตรเชิงเดี่ยวจึงเกิดปัญหาทับถมอุทยานฯ เรื่องที่ดินทำกินกับเขื่อนในพื้นที่ป่า

ปี พ.ศ.2554-2557 ชุมชนและอุทยานฯ จึงร่วมกันแก้ไขปัญหา

พัฒนาแนวคิดการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน โดยกำหนดขอบเขตป่าอนุรักษ์และขอบเขตที่ดินทำกินร่วมกัน ต่อมาสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เข้ามาสนับสนุนให้ข้อมูลความรู้ร่วมทั้งถ่ายทอดการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่ชุมชน และมูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ร่วมกับชุมชนดำเนินการจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ เริ่มสำรวจและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ เก็บข้อมูลจัดทำแผนที่และขยายผลออกไปยังชุมชนใกล้เคียง

ปัจจุบันชุมชนและอุทยานฯ ร่วมกันอนุรักษ์ป่าการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำกว่า 5,000 ไร่ กำหนดขอบเขตป่าอนุรักษ์ปลูกเสริมป่าด้วยไม้ท้องถิ่น จนเป็นป่าต้นน้ำที่อุดมสมบูรณ์เสริมโครงสร้างฝายกักเก็บน้ำ พร้อมชุดสระหนองกักพื้นที่ 9 ไร่ ช่วยชะลอความแรงของน้ำ เป็นแหล่งสำรองน้ำได้ 268,403 ลูกบาศก์เมตร(ลบ.ม.) เพื่อลดปัญหาท่าท่วมและบรรเทา

ปัญหาน้ำแล้ง เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อผลิตน้ำประปาและน้ำดื่ม ปรับเปลี่ยนวิธีการเกษตรทำกินในพื้นที่ของตนเองร่วมกับการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำเพิ่มรายได้ให้ชุมชน 28,500 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

เกิดเป็นกลุ่มตัวอย่างปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง และกองทุนป่าล้มไม้มัน กองทุนหูกุ่มและไก่ กองทุนนุ้ยและกองทุนน้ำดื่ม บริหารจัดการโดยคณะกรรมการหมู่บ้าน สร้างสวัสดิการสุขภาพ การศึกษาอาชีพ ลดการพึ่งพาทหารหน่วยงานท้องถิ่นมีเงินหมุนเวียน และเงินเก็บภายในชุมชนกว่า 2 ล้านบาท นำไปสู่ความสุขที่ยั่งยืนเป็นตัวอย่างความสำเร็จให้ชุมชน อื่นๆ ได้ศึกษาเรียนรู้จึงจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติจัดการน้ำชุมชน ให้ผู้ที่สนใจสามารถเรียนรู้การน้อมนำแนวพระราชดำริและแนวทางการทำงานไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นต่อไป.

เรื่องเล่าจากปก

ดอยปู่หมื่น อำเภอแม่สาย จังหวัด เชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่มีระดับความสูง 1,300 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีชาวไทยภูเขาเผ่าละหู่ (มุเซอ) ประชากรประมาณ 500 คน ใน 90 หลังคาเรือน ใน 2 หมู่บ้าน ปัจจุบันเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญ เนื่องจากป่าไม้ในพื้นที่เดิมถูกบุกรุกทำลายเพื่อปลูกฝิ่นและทำไร่เลื่อนลอย จนเมื่อ พ.ศ. 2513 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงเยี่ยมราษฎรที่หมู่บ้านดอยปู่หมื่นใน และได้พระราชทานพระราชดำริให้เปลี่ยนดอกฝิ่นเป็น “ใบชา” พร้อมทั้งได้พระราชทานเงินทุนจัดตั้ง ร้านค้าชาวเขาในพระบรมราชานุเคราะห์ ขึ้นที่บ้านเลขที่ 59 หมู่ 4 ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรับซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ชาวเขา ทั้งยังเป็นศูนย์ประสานงานกับหน่วยงานราชการที่จะพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่ถูกต้อง เพื่อทดแทนการตัดไม้ทำไร่เลื่อนลอย การปลูกฝิ่น รวมถึงการป้องกันการโยกย้ายถิ่นฐานของชาวเขา เพื่อความมั่นคงตามบริเวณชายแดน อำเภอฝางและอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่

อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดด้านเส้นทางคมนาคมทำให้การพัฒนาเป็นไปแบบไม่สมบูรณ์นัก เนื่องจากในอดีตดอยปู่หมื่นยังไม่มีไฟฟ้าใช้ การคว่ำและอบใบชาจึงต้องใช้น้ำมันดีเซล ฟืน ถ่าน ก๊าซหุงต้ม เป็นเชื้อเพลิง ส่งผลให้เกิดการตัดไม้มาทำฟืน และการใช้น้ำมันดีเซล นอกจากจะขนส่งลำบากและมีราคาแพงแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. 2549 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ได้นำมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับวิธีการใช้พลังงานของชุมชนดอยปู่หมื่น สนับสนุนด้านวิชาการในการวางระบบ ออกแบบ และพัฒนาพลังงานน้ำมาผลิตพลังงานไฟฟ้าและพลังงานกล ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการจัดการพลังงานและทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ต่อมาในปี 2557 กลุ่มเยาวชนจาก มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ได้สานต่อโครงการดังกล่าว โดยการส่งโครงการ “จัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในชุมชนดอยปู่หมื่น” เข้าประกวดในโครงการที่นำร่องรักษาน้ำตามแนวพระราชดำริ ของมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และได้รับรางวัลชนะเลิศ

การจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในชุมชนดอยปุยหมื่น เริ่มจากการทำระบบประปาภูเขาด้วยการสร้างฝายทดน้ำ แล้วผันน้ำเข้าท่อส่งน้ำ เก็บไว้ในแทงก์น้ำหมู่บ้าน เพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และส่งต่อท่อส่งน้ำนำไปใช้ในระบบผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก ใช้กระบวนการแปรรูปโดยใช้พลังน้ำขับเคลื่อน น้ำที่ไหลผ่านจากระบบจะถูกกักเก็บในสระน้ำท้ายโรงไฟฟ้าซึ่งมีทั้งหมด 4 บ่อ

บ่อที่ 1 ใช้สำหรับพักน้ำ และต่อไปยังแปลงชาสวนผสม

บ่อที่ 2 ใช้สำหรับการประมงของโครงการ

บ่อที่ 3 ใช้สำหรับโครงการส่งเสริมประมงนอกโรงเรียน (โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เชียงไทยอัครังค์)

บ่อที่ 4 ใช้สำหรับโครงการส่งเสริมประมงหมู่บ้านดอยปุยหมื่น

น้ำที่ใช้ประโยชน์ในระบบทั้งหมดจะไหลกลับคืนสู่ลำห้วยแม่ฮ่างซึ่งเป็นแหล่งธรรมชาติตามเดิม ในช่วงที่ไม่มีการผลิตกระแสไฟฟ้าจะเกิดกระบวนการแปรรูปใบชาแทน โดยใช้พลังน้ำมาขับเคลื่อนแทนเครื่องยนต์ดีเซล ระบบขับเคลื่อนจะต่อเชื่อมออกมาจากเพลลาของกังหันน้ำเพื่อนำพลังงานกลที่ได้จากกังหันน้ำไปใช้ขับเคลื่อนเครื่องแปรรูปใบชา โครงการดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการใช้พลังน้ำให้เกิดผลประโยชน์ 5 ประการ ได้แก่

ประการที่ 1 การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ประการที่ 2 การใช้น้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า

ประการที่ 3 สามารถประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นจากการใช้เครื่องยนต์ดีเซล

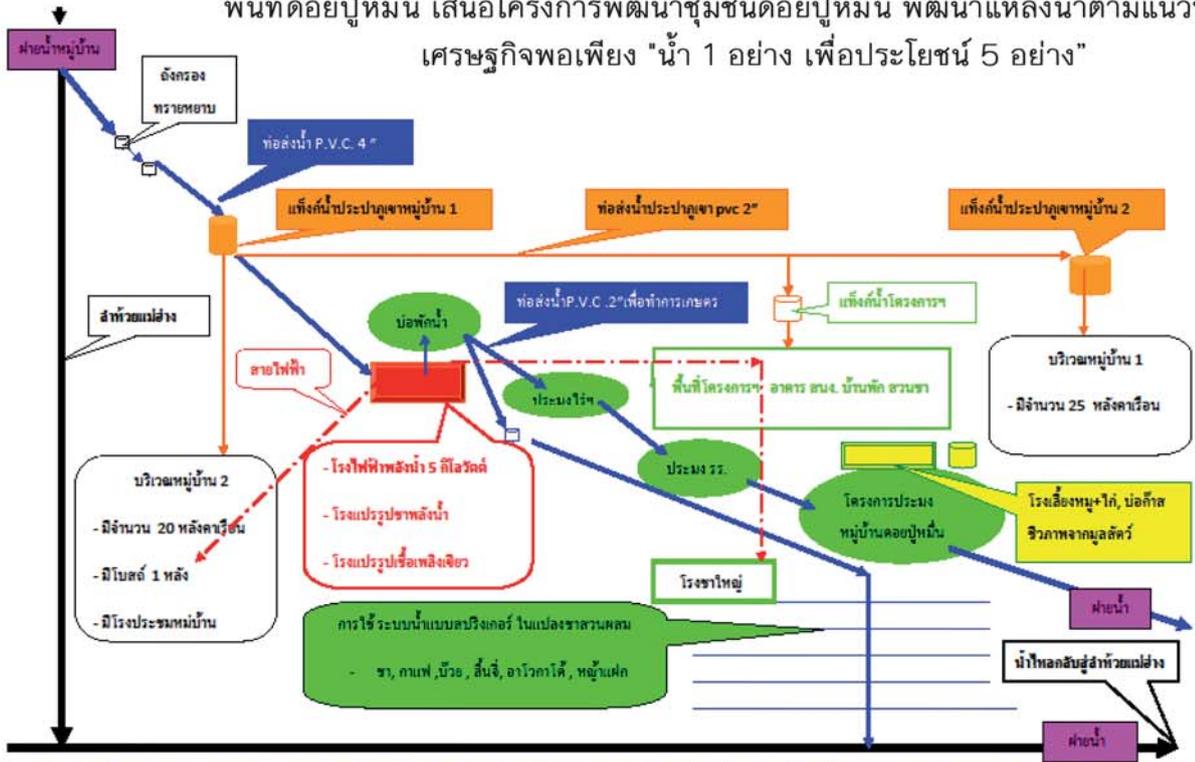
ประการที่ 4 การใช้น้ำเพื่อการประมง

ประการที่ 5 การใช้น้ำเพื่อการเกษตร

ปี 2559 มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (สสนก.) และมหาวิทยาลัยนอร์ธ - เชียงใหม่ ได้เข้ามามีส่วนสนับสนุนและต่อยอดการดำเนินงานให้แก่ชุมชนดอยปุยหมื่น โดยการวางระบบท่อส่งน้ำและอุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่ม รวมทั้งการให้ความรู้ในเรื่องการทำเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่และการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

ในปี 2560 นี้ จะดำเนินการต่อยอดการดำเนินงานในปี 2559 ด้วยการสร้างฝายกึ่งถาวรแบบขั้นบันได 3 ฝาย และการสร้างต้นแบบการทำเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ให้แก่ชุมชนจำนวน 4 แห่ง และการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง รวมทั้ง การให้ความรู้และสร้างเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้เยาวชนเป็นกำลังสำคัญของชุมชนในการดำเนินงานต่อไป

แผนผังโครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
พื้นที่ดอยปู่หมื่น เสนอโครงการพัฒนาชุมชนดอยปู่หมื่น พัฒนาแหล่งน้ำตามแนวปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง "น้ำ 1 อย่าง เพื่อประโยชน์ 5 อย่าง"

ความสำเร็จในปัจจุบัน เครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ
ชุมชนดอยปู่หมื่น จังหวัดเชียงใหม่

อดีต-ปลูกฝิ่น

อดีต-แล้ง

มูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์
พระราชวังดุสิต (สนามเสือป่า) อาคาร 608 แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร : 0 2282 3320 โทรสาร : 0 2282 6404 www.utokapat.org